

Burja

GLASILO OBČINE KOMEN
Letnik 10, številka 2

Poštnina plačana pri pošti 6223 Komen
JUNIJ 2015

Ob občinskem prazniku,
ki se ne spogleduje s preteklostjo,
temveč je zazrt v prihodnost,
ČESTITAMO
in vas vabimo, da tudi dan
državnosti doživite s ponosom
v srcu in razumom v očeh.

župan, podžupan, občinski svetniki
in delavci občinske uprave

PAVEL MEDVEŠČEK,

DOBITNIK 15. ŠTREKLJEVE NAGRADE

Zapisovalec in ohranjevalec nevidnega sveta nesnovne dediščine **Pavel Medvešček** je slikar, grafik, ilustrator, oblikovalec, javni kulturni delavec, publicist ter pomemben in izjemen zapisovalec nesnovne ljudske dediščine Goriške in severne Primorske.

Rodil se je leta 1933 v Anhovem. Po končani osnovni šoli v domačem kraju in nižji gimnaziji v Šempetru pri Gorici se je leta 1949 vpisal na Šolo za umetno obrt, Oddelek za uporabno grafiko v Ljubljani, kjer je leta 1955 tudi diplomiral. Kot pedagog je bil strokovni učitelj risanja na osemletkah v Vipavi, v Kojskem in na osnovni šoli v Desklah. V letih 1960–1961 je obiskoval dva semestra Pedagoške akademije v Ljubljani. Od leta 1961 pa vse do upokojitve je delal kot konservator za ljudsko dediščino na Zavodu za spomeniško varstvo Gorica v Novi Gorici in je pokrival območje celotne severne Primorske, od Trente pa vse do Krasa in Brkinov.

Pavel Medvešček je že kot dijak v 50. letih prejšnjega stoletja pokazal veliko zanimanje za ljudsko dediščino, saj je njegov pretanjeni čut prepoznal bogastvo načina življenja in vedenja ljudi, ki je od konca 19. stoletja intenzivno in pospešeno izginjalo. Hodil je v dolino reke Idrije, da bi izrisal stare stavbe za svoj šolski projekt na Šoli za umetno obrt v Ljubljani. Ko je stopil v ta obrečni čarobni svet, so ga ljudje, njihovi spomini in čustva, povezana z njimi, za vedno očarali in začarali, tako da ni nič več zmotiti fokusa njegovega nadaljnjega dela. V tistem obdobju je še srečeval ljudi, rojene sredi 19. stoletja, ki so mu zaupali védenje in tudi predmete iz njihovega načina življenja. Čeprav je bil na tedanjem Zavodu za spomeniško varstvo v Novi Gorici zaposlen za to, da dokumentira materialno in stavbno dediščino, je svojo izostreno pozornost namenil ljudem, ki so mu znali pripovedovati o načinu življenja, kakršno je bilo še pred prvo svetovno vojno.

Njegov službeni čas se je prepletal z osebnim življenjem, kjer je želja po vedenju in ohranjanju ljudske dediščine zapolnila vsak trenutek prostega časa. Pri delu je na terenu ostajal dlje, kot je bil njegov službeni urnik. V času dopusta pa je celo družino vodil v kraje, kjer ga je čakalo še neodkrito in še nevideno. Njegova strast, izjemen spomin in pravi občutek do sočloveka ter neskončna vztrajnost so počasi odgrinjali plasti v spominu ljudi, ki so v sebi nosili čisto drugačen predstavi svet, druge vrednote in so bili prvobitno spojeni z naravo, ki jih je globoko opredeljevala.

Medveščkovi zapisi so bili do sedaj le delno objavljeni. Temu botruje predvsem Medveščkova zaprisega najpomembnejšemu pripovedovalcu in informatorju, Janezu Strgarju, iz Volčanskih Rutov, da večino zapisov ne bo objavil do leta 2007.

Gradivo, ki je že objavljeno, je bilo izdano v publikacijah: Na rdečem oblaku vinograd rase (1990), Skrivnost in svetost kamna (1992), Obrusnice (1998), Let v lunino senco (2005) in Staroverstvo in staroverci, etnološka zbirka Pavla Medveščka, katalog k razstavi (2014). V tisku pa je še knjiga z naslovom Iz nevidnega sveta, v katerem bo objavil

vse, doslej še neobjavljene, zapiske in risbe, povezane s staroverstvom (izid jeseni 2015).

Poleg zbiranja in zapisovanja ustne zgodovine je Medvešček na terenu zbiral tudi predmete, povezane z vsebino povedanega. Večinoma so to kamni, ki imajo posebno vlogo v načinu življenja in v predstavitvenem svetu predkrščanske kulture, ki so jo drugi poimenovali staroverstvo. Predmeti, ki jih je Medvešček skrbno čuval 50 let, so bili prikazani na razstavi Staroverstvo in staroverci (kustosinja razstave mag. Darja Skrt) na gradu Kromberk pod vodstvom Goriškega muzeja, ki je tudi strokovni skrbnik zbirke. Ob razstavi je izšel izčrpen in obsežen katalog, ki razlaga izvor, uporabo in funkcijo predmetov. Etnološka zbirka Pavla Medveščka obsega 257 predmetov. Pred kratkim pa je odkril še nove predmete, skrbno zložene v škatli in varno spravljene v kotu podstrešja njegove hiše. Z na novo najdenimi predmeti se bo dopolnilo katalog, da se zbirka dokončno zaključi.

Medveščkovo delo je bilo, kot vsa velika dela, veliko pred časom. Šele leta 2003 je bila v Parizu na 32. konferenci Unesca sprejeta Konvencija o varovanju nesnovne kulturne dediščine. Konvencija opredeljuje nesnovno kulturno dediščino kot »prakse, predstavitve, izraze, znanja, veščine in z njimi povezana orodja, predmete, izdelke in kulturne prostore, ki jih skupnosti, skupine in včasih tudi posamezniki prepoznajo kot del svoje kulturne dediščine«. Konvencijo je do leta 2012 ratificiralo 145 držav. Slovenija je konvencijo ratificirala konec leta 2007. Od takrat dalje strokovna javnost namenja vse večjo pozornost tovrstni dediščini, na žalost pa ugotavlja, da se je večina tovrstnega gradiva in kulture izgubilo v modernem industrijskem in kibernetičnem svetu. Zato je Medveščkov prispevek oziroma njegovo življenjsko delo izjemnega pomena za ohranjanje nesnovne kulturne dediščine in slovenskega ljudskega izročila.

Občinska uprava

Čestitamo dobitniku 15. Štrekljeve nagrade za dosežke na področju zbiranja in ohranjanja slovenskega ljudskega izročila, Pavlu Medveščku.

Podelitev letošnje Štrekljeve nagrade bo **v nedeljo, 14. junija 2015, ob 17.00** na Štrekljevem borjaču v Gorjanskem.

Foto: Radivoj Zavادلav

Malo o praznovanju

Že samo slovensko ime za mesec junij – rožnik – me vabi k razmišljanju o prijetnih stvareh: poletju, počitnicah, praznovanju ... Beseda praznik izvira iz stare latinske besede vacuus, ki pomeni prazen. Nič kaj prijetnega, bi lahko rekli. Vendar je prav v slovenski besedi ta pomen zelo izrazit. Včasih so bili na praznik (vaški praznik, sejem) domovi, zlasti borjači, prazni ali, lepše povedano, pospravljeni in očiščeni. Tudi človek naj bi na ta dan bil prazen – v smislu, da je prost vseh vsakodnevnih opravil, drugačen. Reklo se je tudi, da se je na praznik treba spočiti, se lepše obleči, bolje

jesti, se razvedriti in, kar je najpomembneje, se nanj pripraviti.

Je tudi danes tako? Imamo v času, ki ga živimo, do praznikov drugačen odnos? Je to še del življenja posameznika (skupnosti), ki se ga navadno veselimo, saj naj bi pomenil beg od vsakodnevnih skrbi, razbremenitev, pa čeprav samo za kratek čas? Ali pa je zgolj obred, ki ga zaradi takšnih ali drugačnih razlogov želimo ohraniti? Na žalost se zatakne že pri pripravi na praznovanja; običajno zanje nimamo časa ali pa preveč kompliciramo! Da ne govorimo o vsebini praznika samega, ki se je precej spremenila, saj jo, žal, prepogosto zaznamujejo potrošništvo, površnost ...

Pred nami je občinski praznik, takoj za njim še dan državnosti. Za sožitje ni dovolj, da dihamo skupni zrak, se vozimo po istih cestah. Imeti moramo tudi skupne cilje, skupne poti, se družiti in tako napolniti en prazen dan z vtisi, ki jih doživimo. Za občinski praznik bo dogajanja res veliko, gotovo se bo našlo za vsakega nekaj.

V Burji, ki je pred vami, je kar nekaj prispevkov, ki so me razveselili in bi si zaslužili posebno praznovanje, priznanje. Ne bom jih naštevala. Prelistajte, preberite in presodite sami. Naj dodam le: Kdo je rekel, da se v naši občini nič ne dogaja?!

Marija Umek,
odgovorna urednica

Glasilo Občine Komen
Letnik 10, številka 2, JUNIJ 2015

Izdajatelj:
Občina Komen, Komen 86, 6223 Komen
Telefon: 05 7310 450
Fax: 05 7310 460
Spletna stran: www.komen.si
e-pošta: burja@komen.si

Burja

Naklada: 1.420 izvodov
Glasilo brezplačno prejmejo gospodinjstva v občini Komen. Glasilo raznaša Pošta Slovenije. V primeru, da glasila ne prejmete na dom, se obrnite na pošto v Komnu ali Štanjelu in jim sporočite, da glasila niste prejeli. Glasilo dobite brezplačno tudi na občini v Komnu, na voljo je tudi v elektronski obliki na spletni strani občine www.komen.si.
Odgovorna urednica: Marija Umek
Uredniški odbor: Tanja Bratina Grmek (pomočnica odg. urednice), Ana Godnik, Katjuša Rina Trampuž in mag. Andreja Štok
Lektoriranje: Barbara Jejčič
Priprava za tisk: DTP Studio Sežana, Čeh Damjan s.p., Partizanska 82, 6210 Sežana
Tisk: Print Luin, Dušan Luin s.p., Sveto 58, 6223 Komen
Vabljeni, da svoje prispevke (članke in slikovno gradivo) za naslednjo številko pošljete v elektronski obliki na e-naslov: burja@komen.si, najpozneje do 25. 8. 2015. Prispevki, ki bodo prispeli prepozno ne bodo vključeni v septembrsko številko! K posameznemu članku priložite največ dve fotografiji v čim boljši resoluciji.
Vabimo tudi vse fotografe ali fotografe kar tako, da nam pošljete tematske fotografije za objavo na naslovnici. Digitalni posnetki naj bodo v čim boljši resoluciji. Poslani posnetki v slabi resoluciji ne bomo objavili.
Naslednja številka občinskega glasila izide SEPTEMBRA 2015.
Avtor fotografije na naslovnici: Vojko Franetič

Občina Komen praznuje

Spoštovane občanke in občani! Iskrene čestitke vsem ob našem občinskem prazniku.

Moj mandat je v popolnem zagonu, odvijajo se velike novosti in spremembe v naši občini. Spremembe bodo dobile prave razsežnosti in smisel ter se bodo pokazale v celotnem obdobju mojega mandata. V statutu občine je zapisano, da smo turistična občina. Prav to je izziv in želja, da končno damo občini to mesto ter občanom dokažemo, da se

res spreminjamo v turistično občino.

Kmalu bo zunaj natečaj za idejno zasnovo obnove celotnega komenskega trga, ki ga bomo v tem mandatu obnovili, prav tako staro osnovno šolo ob trgu. V obnovljenem objektu bo dobila svoje prostore knjižnica, ki bo brez arhitektonskih ovir in bo zato vsem dostopna, tudi osebam z omejenimi gibalni-

mi sposobnostmi. Sprememba trga se spogleduje z naravo. Na tem mestu je predvideno sejmišče, zelenje – sproščen prostor z inovativno vsebino.

Letos se bodo začela dela v notranjem delu gradu v Štanjelu, da bo vse pripravljeno in bomo dokončno lahko postavili streho na levi krak spodnjega palacija.

Pred nami je občinski praznik, ki je letos zasnovan kot eden večjih enogastronomskih dogodkov na Krasu. Veliko zanimivega programa bo. Vabim vas, da si več o programu našega občinskega praznika preberete v glasilu. Kar nas predvsem razveseljuje, je odprtje novih in urejenih kolesarskih poti. Občina, ki je kolesarjem prijazna, je končno zaključila projekt kolesarskih poti. Vse občane vljudno vabim na občinski praznik, ki bo končno v slogu razvoja turistične ponudbe in novosti.

Izkoristim priliko, da vas vse lepo pozdravljam.

Marko Bandelli
Župan Občine Komen

Dobro je vedeti

Občinska uprava Občine Komen

Telefon: 05/73 10 450

Fax: 05/73 10 460

Spletna stran: www.komen.si

E-pošta: obcina@komen.si

Uradne ure: ponedeljek in petek od 8.00 do 12. ure
sreda od 8.00 do 12. ure in od 15. do 17. ure

Medobčinski inšpektorat in redarstvo občin Divača, Hrpolje-Kozina, Komen in Sežana

Telefon: 05/73 10 141

E-pošta: soou@sezana.si

Uradne ure: ponedeljek in petek od 7.30 do 11. ure
sreda od 7.30 do 11. ure in od 12. do 16. ure

Krajevni urad Komen

Telefon: 05/ 76 68 510

Obveščamo vas, da bo KU Komen v mesecu juliju in avgustu 2015, zaradi koriščenja letnih dopustov in drugih odsotnosti, zaprt. S 1. 9. 2015 bo urad posloval po dosedanjem urniku.

Policijska pisarna Komen

(v prostorih Krajevnega urada Komen, Komen 86)

Telefon: 05/76 68 122

Uradne ure: sreda od 14.00 do 17.00.

Knjižnica Komen

Komen 118, 6223 Komen

Telefon: 05/76 68 580

E-pošta: knjiznica.komen@siol.net

Delovni čas: torek in petek od 11.00 do 18. ure
sreda od 8.00 do 14. ure

Zdravstvena postaja Komen / Splošna ambulanta Komen

Telefon: 05/73 11 460

Lekarna Komen

Telefon: 05/73 11 790

Delovni čas: ponedeljek od 12.00 do 19.00 ure
torek, četrtek in petek od 8.00 do 15. ure
sreda od 9.00 do 18. ure

Zbirni center Komen

torek: od 9. do 13. ure

četrtek: od 14. do 17. ure

sobota: od 9. do 13. ure

Zavetišče Oskar Vitovlje

Telefon: 05/ 30 78 570

Najdba zapuščene (brez skrbnika) ali izgubljene živali

Spoštovane občanke in občani, iskrene čestitke vsem ob prazniku naše Občine Komen!

Prvič Vam lahko čestitam za občinski praznik kot Vaš podžupan. Na začetku mandata smo po dolgi usklajevanjih uspeli sestaviti vse občinske odbore in komisije. Tudi po vaseh imamo že nove odbore vaških skupnosti razen enega, kjer ni bilo predlogov za kandidate. Vsem želim uspešno delo in dobro sodelovanje. Že na volilnih zborih po vaseh pa tudi sedaj, na sestankih z vaškimi odbori, ki se jih udeležujeva z županom, je čutiti dobro energijo in optimizem, kljub zategovanju pasu z državne strani. Za reševanje problemov sta pogovor in dogovor nujno potrebna. Prav zaradi majhnosti naše občine si moramo postaviti višje skupne cilje in si medsebojno maksimalno pomagati. Le tako bomo učinkoviti in bomo hitreje napredovali. Z županom sva pripravljena poslušati in podpreti dobre predloge in ideje.

Večkrat sem že nadomestil župana, ko je bil na pomembnejših zadolžitvah. To so bila razna odprtja, pozdravi ob predstavah, občni zbori društev, pomembna srečanja in sestanki, ko je bilo treba zastopati občino. Veseli me, da je toliko ljudi aktivnih in prizadevnih na kulturnem, športnem, dobrodelnem in ostalih področjih. Hvala vsem in vztrajajte še naprej. Ohranimo lepote našega Krasa in polepšajmo mu dušo.

Vabim Vas, da se udeležite praznovanja občinskega praznika, kjer bo prilika za pogovor in prijetno druženje.

Podžupan Valter Ščuka

OBVESTILO

Vse krajanje Komna, občane in ostale udeležence v prometu obveščamo, da bo v času organiziranja osrednjih prireditev v okviru občinskega praznika v Komnu spremenjen prometni in parkirni režim.

V soboto, 20. junija 2015, od 10. ure dalje pa vse do nedelje, 21. junija 2015, do 8. ure bo izvedena popolna zapora državne ceste R3-614, odsek 1049 Komen–Štanjel, pred občinsko stavbo, od bencinske črpalke do križišča pri gostilni Špacapan. Zaprta bo tudi občinska cesta od gasilskega doma, mimo bara Paradiso, do glavne državne ceste. Prav tako bodo na območju popolne zapore

državne ceste zaprti vsi cestni priključki in individualni hišni dostopi.

V času popolne zapore bo promet preusmerjen in s prometno signalizacijo ustrezno označen. Obvoz bo potekal po delu državne ceste Komen–Krajna vas (R3-618, odsek 6805) in po povezovalni občinski cesti na Brdo ter ponovnim priključevanjem na državno cesto Komen–Štanjel.

Prosimo za strpnost in razumevanje!
Občinska uprava

Priznanje Občine Komen za leto 2015 prejme Marica Bunc

Občinski svet občine Komen je na 5. redni seji, 20. 5. 2015, sprejel sklep, da prejme priznanje Občine Komen za leto 2015 Marica Bunc iz Škrbine na predlog Društva VRT iz Škrbine.

Kot so med drugim zapisali v predlogu, je Marica Bunc aktivna ne samo kot vaščanka, temveč tudi kot občanka. V vaški skupnosti sodeluje pri vseh aktivnostih, je med glavnimi organizatorji in animatorji vsakoletnega Spacalovega pohoda in vaškega praznika. Poleg tega je aktivna v Društvu VRT, kjer sodeluje pri organizaciji in vodenju številnih dejavnosti. Je članica župnijskega sveta in je aktivna pri Rdečem križu.

Ocenjevanje vin na območju komenske občine

Ocenjevanje vin je potekalo 13. maja v Špacapanovi hiši v Komnu. Zbranih je bilo 46 vzorcev, od tega 12 belih, 25 rdečih (od tega 22 vzorcev terana PTP), 8 penečih vin in 1 rose. Komisija, ki so jo sestavljali Tamara Rusjan (predsednica), Mirjana Košuta, Mojca Maverič Štrukelj, dr. Ivan Žežlina in Ivo Kobal, je večino vzorcev ocenila z oceno 16,1 in več, kar pomeni kakovostni razred, trije vzorci pa so prejeli oceno 18,1 in več, kar pomeni vrhunsko vino. Rezultati ocenjevanja vin so

Med belimi vini:

1. mesto: Vina Kobal iz Štanjela
2. mesto: Franko in Martin Fabjan iz Kobdilja
3. mesto: Boris Masten iz Preserij

Med terani PTP 2014:

1. mesto: Vinarstvo Rebula iz Brestovice
2. mesto: Anton Abram iz Tupelč
mesto: CV Colja Vino iz Coljave
3. mesto: Bogdan Cotič iz Škrbine

Med starejšimi rdečimi vini:

1. mesto: CV Colja Vino iz Coljave
2. mesto: Vina Kobal iz Štanjela
3. mesto: Franko in Martin Fabjan iz Kobdilja

V letošnjem letu je komisija prvič ocenjevala peneča vina; rezultati so sledeči:

1. mesto: Vinarstvo Rebula iz Brestovice
2. mesto: Vina Kobal iz Štanjela
3. mesto: Borut Kralj iz Kobdilja

Poleg navedenih kategorij je komisija podala predlog, da občina podeli še dve posebni priznanji: CV Colja Vina iz Coljave za rose ter Bojanu Uhlju iz Štanjela za najboljše ocenjeno rdeče mlado vino. Župan bo priznanja podelil na slavnostni seji občinskega sveta, ki bo v petek, 19. junija 2015, v Štanjelu.

Občinska uprava

S kolesom čez Komenski Kras

V okviru praznovanja Občine Komen ter ob zaključku projekta Promocija turističnih poti Komenskega Krasa (LAS Zgornja Vipavska dolina in Komenski Kras) vas 20. junija 2015 vabimo na spoznavanje naših krajev na malo drugačen način. Prelepe vasi, slikoviti stari kolovozi in prostrani razgledi po okolici so najlepši izza balance vašega kolesa in, če v njih uživamo skupaj, bo doživetje še toliko bolj nepozabno.

Iz Komna se bomo ob 16. uri podali proti vzhodu in raziskali območje med Gabrovico, Kobjeglavo, Hruševico, Lukovcem in Tomačevico. Kolesarili bomo po neprezahtevnih gozdnih cestah in kolovozih, si odpočili v vaseh, ki jih bomo prečkali, in poklepetali z domačini. Seveda ne bo manjkala pokušina domače kapljice in

drugih kraških dobrot. Prepričani smo, da bo prijetna skupinska vožnja za vse, ki se nam boste pridružili, dobrodošla kombinacija rekreacije in spoznavanja lepega naravnega območja. Kljub temu vam, poleg osnovnega, 30 km dolgega kroga, ponujamo tudi krajšo različico v dolžini 20 km.

30 km dolg krog bo potekal v naslednji smeri:

Komen – Gabrovica – trasa nekdanje avstroogrske vojaške železnice – Tupelče – Hruševica – Lukovec – Pot devetih kalov – Kobjeglava – Zajčevca – Tomačevica – Komen;

20 km dolg krog pa sledi smeri:

Komen – Gabrovica – trasa nekdanje avstroogrske vojaške železnice – Tupelče – Hruševica – Kobjeglava – po kolovozih do Tomačevice – Komen.

Za kolesarjenje boste potrebovali gorsko ali trekking kolo (asfaltnih odsekov bo zelo malo), dovolj tekočine za osvežitev (ta bo na voljo tudi na okrepčevalnih postajah ob poti) in seveda dobre volje, ki jo boste delili z ostalimi udeleženci.

Krog bomo zaključili na prireditvenem prostoru pred občino v Komnu, kjer ste vabljeni k obisku ostalega prazničnega dogajanja. Startnina: 8 EUR odrasli ter 4 EUR otroci do 12 let v predhodni prijavi, 10 EUR odrasli ter 5 EUR otroci do 12 let na dan prireditve. Vsak odrasel udeleženec bo prejel majico, zemljevid pohodniških in kolesarskih poti ter sadje in vodo med postanki. V Kobjeglavi bodo za pokušino kraške dobrote z domačo kapljico. Na zaključnem prizorišču v Komnu bo vsakemu udeležencu na voljo obrok hrane po lastni izbiri ter kozarec vina ali domačega soka. V startnini za otroke ni vključena majica.

Več informacij glede prijave, plačila startnine in pravilih kolesarjenja bo objavljenih na spletni strani občine: www.komen.si ter na Facebook strani dogodka Gušt in žluk – Komenski občinski praznik. Organizatorji: Občina Komen, Kulturno umetniško in turistično društvo Kraški slavček Kobjeglava-Tupelče, Športno kulturno društvo Hruševica, Športno kulturno društvo Biser Krasa Štanjel,

Besedilo: Andrej Bandelj s. p.

Proga 30 km.

Proga 20 km.

Program za otroke

Prav posebno pozornost ob letošnjem občinskem prazniku namenjamo našim najmlajšim. Na prireditvenem prostoru se bodo od 16.00 dalje zvrstile naslednje aktivnosti:

- Ustvarjalne delavnice v izvedbi Medobčinskega društva prijateljev mladine Sežana
- Plesne animacije z Martino Grmek, predstavnico Kulturno umetniškega društva Plesne sanje
- Otroške animacije s Športnim društvom Poskokec (poligon, napihljiv grad)
- Predstavitve mobilne plezalne stene in možnost plezanja za vse nadobudneže ter druge aktivnosti za otroke z Matejem Coljo, predstavnikom Društva plezalcev Koper, v sodelovanju z AO Vipava in Plus Climbing Sežana.

Venčki sv. Ivana 2015

Tudi letos bomo spleтали tradicionalne venčke svetega Ivana in tako ohranjali običaj, po katerem se venčke plete ob poletnem solsticiju, ko je najdaljši dan.

Zato vas vabimo na prireditev Venček sv. Ivana, ki bo v nedeljo, 21. junija popoldne, ko se boste na delavnicah naučili večšine spletanja venčkov. Tisti, ki ste spletanja že večji in boste svoje znanje delili, pa boste venčke pletli že dopoldne in jih obesili na grajskem dvorišču, da jih bodo obiskovalci lahko občudovali. Pod večer bo komisija izbirala najlepše. Vabljeni vsi, tudi otroci, ki imajo svojo kategorijo.

Nedeljsko popoldne v Štanjelu bodo popestrili tudi člani in članice folklorne skupine Kraški šopek, rokodelci: kovač, kamnosek, pletarji, društvo Vezi, stojničarji s svojo ponudbo, gospod Slavko z Grižnika bo v kotlu kuhal golaž, da bo tudi po hrani dišalo, vinarji bodo ponudili svoja vina.

In ne pozabite: na predvečer svetega Ivana moramo venčke obesiti doma na vrata, da bodo za okras in da bodo celo leto odganjali slabo in prinašali dobro k hiši.

Vabljeni!

Novice iz občinske uprave

Pomembnejši sklepi in splošni akti:

sprejeti na 4. redni seji, 18. 2. 2015

- Sklep o sprejemu Pravilnika o spodbujanju zaposlovanja v Občini Komen,
- Sklep o sprejemu Odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o programu opremljanja in merilih za odmero komunalnega prispevka za območje občine Komen« v drugi obravnavi v predlaganem besedilu z naslednjo spremembo v 3. členu predlaganega odloka, ki spreminja 15. člen odloka tako, da se prvi stavek glasi: »Plačilo komunalnega prispevka se oprosti za vse vrste komunalne opreme, razen za kanalizacijo, pri gradnji novega objekta, dozidavi ali nadzidavi naslednjih vrst nastanovanskih stavb določenih po predpisih o uvedbi in uporabi enotne klasifikacije vrst objektov:«,
- Sklep o sprejemu Odloka o spremembi Odloka o programu opremljanja stavbnih zemljišč za območje opremljanja »Komunalna infrastruktura Komen – jug« v predlagani vsebini in obliki v drugi obravnavi,
- Sklep o sprejemu Odloka o spremembah Odloka o programu opremljanja stavbnih zemljišč za območje izgradnje kanalizacije v naselju Komen« v predlagani vsebini in obliki v drugi obravnavi,
- Sklep o sprejemu Odloka o proračunu občine Komen za leto 2015 s prilogami v predlaganem besedilu v drugi obravnavi,
- Sklep o sprejemu Letnega programa kulture Občine Komen za leto 2015,
- Sklep o sprejemu Letnega programa športa Občine Komen za leto 2015,

sprejet na 2. dopisni seji, 23. 4. 2015

- Sklep o pozitivnem mnenju k imenovanju kandidatke Radice Slavkovič, roj. 1. 1. 1955, Cesta na Lenivec 8, 6210 Sežana, za ravnateljico Vrtca Sežana.

sprejeti na 5. redni seji, 20. 5. 2015, s področja družbenih dejavnosti (povzetek):

- Izda se soglasje k predlaganemu številu in vrsti oddelkov v javnem vzgojno-izobraževalnem zavodu Vrtec Sežana z enotama na območju Občine Komen v šolskem letu 2015/2016. Vrtec Sežana je za šolsko leto 2015/2016 predlagal 9 oddelkov (to je en oddelek več kot v septembru 2014). V prvem starostnem obdobju so predvideni 3 oddelki: 1 heterogen oddelek v enoti v Štanjelu ter 1 homogen in 1 heterogen oddelek v enoti v Komnu. V drugem starostnem obdobju je skupaj predvidenih 6 oddelkov: v enoti Komen skupaj 3 oddelki (1 homogen oddelke, 1 homogen – polovični oddelek in 1 heterogen oddelek). V enoti Štanjel pa so predvideni 3 oddelki (1 kombiniran oddelek, 1 homogen – polovični oddelek in 1 heterogen oddelek). Dodaten oddelek v enoti Štanjel bo razporejen v prostorih podružnične šole Štanjel.
- Zagotovi se sofinanciranje ločenega izvajanja pouka posameznih predmetov v kombiniranem oddelku 1. in 3. razreda ter 4. in 5. razreda v podružnici Štanjel v šolskem letu 2015/2016 v skladu z razpoložljivimi finančnimi sredstvi.
- Potrdi se ekonomska cena storitve pomoč družini na domu, ki znaša 16,29 EUR na efektivno uro. Subvencija občine znaša

65 %, tako da znaša cena za uporabnika 5,44 EUR na efektivno uro.

- Sprejme se Strategija financiranja društev, ki delujejo v javnem interesu in celodnevno izvajajo programe na območju občin Divača, Hrpelje – Kozina, Komen in Sežana v obdobju od leta 2015 do 2019. Ta društva so Območno združenje Rdečega križa Sežana, Društvo za pomoč zasvojenim in njihovim bližnjim »PO MOČ« Sežana, Društvo za duševno zdravje in kreativno

preživljanje prostega časa »VEZI« in Medobčinsko društvo prijateljev mladine Sežana.

Ostale točke, ki so bile obravnavane na 5. redni seji občinskega sveta, sklepi v celoti ter gradiva k posameznim točkam so dostopna na spletni strani občine: www.komen.si/objave/seje_obcinskega_sveta

Občinska uprava

Skupna predstavitev Kraševcev in Brkincev na sejmu Freizeit v Celovcu

Po sejmu Turizem in prosti čas v Ljubljani se je Občina Komen skupaj z ostalimi kraškimi občinami predstavila še na sejmu FREIZEIT v Celovcu, ki je potekal od 10. do 12. aprila 2015. Sejem, na katerem se je predstavilo 504 razstavljalcev in se je odvijal na 30.000 m² razstavnih površin, je v treh dneh obiskalo 47.000 obiskovalcev. Sejem je bil namenjen splošni javnosti in predstavitvi prostočasnih aktivnosti.

Na sejmu smo se z enogastronomsko in turistično ponudbo predstavile občine Komen, Sežana, Divača, Hrpelje-Kozina, Zavod ŠTIP, Kobilarna Lipica, Park Škocjanske jame in OOO Sežana. Iz naše občine sta sodelovala Aleš Kavčič iz Gorjanskega z unikatnimi kamnoseškimi izdelki ter Vina Kobal iz Štanjela.

Po mnenju sodelujočih je bilo zaznati slabši obisk kot v preteklih letih, vendar je kljub temu razstveni prostor Krasa in Brkinov obiskalo veliko število predstavnikov gospodarstva iz Avstrije, gostov, turistov in medijev, ki so si z zanimanjem ogledali predstavljeno ponudbo.

Občinska uprava

Hortikulturna ureditev in pregled izvedenih del krožišča Komen

Dne 13. maja 2015 je potekal pregled in prevzem izvedenih del ureditve krožnega križišča Komen. Pri delu komisije, ki je bila sestavljena iz predstavnikov Direkcije RS za infrastrukturo, Družbe za upravljanje investicij in Policijske uprave Koper, so sodelovali tudi predstavniki izvajalca gradbenih in elektro del, projektant, nadzornik, inšpektor za ceste, predstavnik koncesionarja rednega vzdrževanja in Občina Komen kot sofinancer projekta.

Naloga komisije je bila, na podlagi pregleda predložene dokumentacije in pregleda objekta, ugotoviti skladnost izvedenih del s projekti in zakonodajo s področja cest. Na podlagi opravljenega pregleda je komisija ugotovila, da so na cesti ali v predloženi dokumentaciji pomanjkljivosti, ki ne vplivajo na varnost prometa, jih je pa potrebno, skladno s predpisi s področja cest in pravili stroke, odpraviti. Pomanjkljivosti so bile ugotovljene v zvezi z ureditvijo bankin in zelenic ter postavljanjem prometne signalizacije. Komisija je predlagala sklep s predlogom ministru, pristojnemu za promet, da izda dovoljenje za izročitev obnovljene ceste, kjer je bila izvedena ureditev krožnega križišča Komen, v začasno omejeno uporabo z navedbo pomanjkljivosti in rokom za njihovo odpravo. Po izteku tega roka bo moral predsednik komisije obvestiti ministrstvo, pristojno za promet, o odpravi pomanjkljivosti in, v kolikor bodo vse pomanjkljivosti odpravljene, posredovati vlogo za izdajo dovoljenja za izročitev ceste prometu.

V začetku maja je bila izvedena tudi hortikulturna ureditev krožišča. S pomočjo strokovnega svetovanja ge. Jožice Golob Klančič (vrtnarija trajnice Golob Klančič) in v skladu z navodili Direkcije RS za ceste smo se odločili za izbor rastlin, katere ne bodo

ovirale ali kakor koli ogrožale preglednosti krožišča. Izbrali smo predvsem zimzelene trajnice, katere zagotavljajo vegetacijsko in barvito pestrost v vsakem letnem času. Rastline so nizke, za večino je značilna plazeča razrast in zagotavljajo dobro pokrovnost terena. Večina izbranih rastlin je domačinom že poznana, saj so prav zaradi njihove nezahtevnosti pogoste spremljevalke kraških domačij in polj. Odlično se prilagajajo sušnim kraškim

tlem. Gre za nabor raznih sedumov, hermelik, sivk, plazečih rožmarinov in še nekaterih drugih.

Zasaditev je izvedel režijski obrat Občine Komen. Ta bo tudi v prihodnje skrbel za vzdrževanje in negovanje zasajenih rastlin.

Občinska uprava

Fabianijevo leto v komenski občini Odprtje razstave Adijo Dunaj, pozdravljen Štanjel!

Občina Komen je ob obeležitvi 150-letnice rojstva arhitekta Maksa Fabianija ponovno postavila razstavo Adijo Dunaj, pozdravljen Štanjel! v Kvadratnem stolpu v Štanjelu. Prvič je bila razstava postavljena leta 2004 v Galeriji Lojzeta Spacala v Štanjelu in nato leta 2005 v Muzeju za arhitekturo in oblikovanje v Ljubljani. Odprtje razstave predstavlja prvega od dveh osrednjih dogodkov, ki ju Občina Komen organizira v okviru Fabianijevega leta. Drugi bo v mesecu oktobru, ko bo občina odprla obnovljen vodovodni sistem v Ferrarijevem vrtu.

Odprtje razstave v petek, 22. maja 2015, v Galeriji Lojzeta Spacala je spremljal kulturni program. Vse navzoče je pozdravil župan

Občine Komen, g. Marko Bandelli, nato pa je predal besedo Nataši Kolenc in Tini Jazbec iz Ustanove Maks Fabiani, ki sta razstavo tudi zasnovali in postavili. Člani Pihalnega orkestra Komen, duo Eloganca in recitator Aleks Birska Jogan so ob povezovalnem delu Urbana Grmeka Masiča dodali košček v mozaik Fabianijevega leta.

Razstava s poudarkom na delovanju Maksa Fabianija v domačem kraju dopolnjuje že obstoječo razstavo o arhitektu v Kvadratnem stolpu. Razstava bo na ogled v odpiralnem času Turistično informacijskega centra Štanjel ter za najavljene skupine v okviru turističnih vodenj. Ob tej priložnosti je Občina Komen izdala tudi zgibanko Fabianijev Štanjel v štirih jezikih, ki jo lahko obiskovalci dobijo v TIC Štanjel.

Besedilo: TIC Štanjel
Foto: Ana Rojc

Poročilo o zbiranju in ravnanju s komunalnimi odpadki v letu 2014

Občinski svet Občine Komen je na 5. redni seji dne 20. maja 2015 obravnaval poročilo Komunalno stanovanjskega podjetja d. d. Sežana (v nadaljevanju KSP d. d. Sežana) o izvajanju gospodarske javne službe zbiranje in prevoz komunalnih odpadkov v občini Komen za leto 2014. KSP d. d. Sežana je na podlagi koncesijske pogodbe izvajalec gospodarske javne službe ravnanja z odpadki na celotnem območju Občine Komen. Koncesijska pogodba je bila sklenjena dne 3. decembra 2013 za dobo 10 let.

Iz poročila izhaja, da je bilo na območju Občine Komen v letu 2014 skupaj zbranih ter obdelanih ali odloženih 821.618 kg nevarnih odpadkov, od tega je bilo 521.565 kg ali 63,48 % odpadkov oddanih v predelavo in 300.053 kg ali 36,52 % odpadkov odloženih na odlagališču CERO Sežana. Glede ločevanja odpad-

kov smo tako v primerjavi države uvrščeni v zgornjo polovico, na območju Primorske pa na sam vrh. To je seveda pohvalno, cilj pa vsekakor ostaja še povečati razmerje v prid ločeno zbranih frakcij, s čemer bi zmanjšali količino odpadkov za odlaganje, kar bo v bodoče še bolj pomembno, saj se odlagališču CERO Sežana s koncem leta izteka dovoljenje za odlaganje, kar pomeni, da če ne bo prišlo do podaljšanja dovoljenja, bo potrebno mešane komunalne odpadke odvažati. Poročilo je obširno in vključuje še vrsto drugih podatkov in primerjav o individualnem sistemu zbiranja ostanka odpadkov, o ločenem zbiranju odpadkov po letih in vrstah odpadkov, o kosovnih in nevarnih odpadkih, prav tako po vrstah odpadkov, o delu na CERO Sežana in Zbirnem centru Komen, o ostalih aktivnostih na področju ravnanja z odpadki, o aktivnostih obveščanja in osveščanja in finančno poročilo.

V razpravi je konstruktivno sodelovalo več svetnikov. Zanimali so jih posamezni podrobnejši podatki, opozorili so na pomembnost še večje skrbi za preventivno obveščanje in osveščanje občanov, predvsem otrok v vrtcih in šoloobveznih otrok, zanimali so se o možnostih odvoza odpadkov v nam najbližjo sežigalnico v Trstu, izpostavili so nekaj lokalnih težav ter podali tudi nekaj pobud.

Celotno poročilo koncesionarja je dosegljivo na občinski spletni strani v gradivu za 5. redno sejo občinskega sveta (točka 6) na povezavi: www.komen.si/objave/seje_obcinskega_sveta/2015042116132204.

Občinska uprava

Poročilo o urejanju in vzdrževanju pokopališč v letu 2014

Občinski svet Občine Komen je na 5. redni seji dne 20. maja 2015 obravnaval poročilo Komunalno stanovanjskega podjetja d. d. Sežana o izvajanju gospodarske javne službe urejanje in vzdrževanje pokopališč v občini Komen za leto 2014.

Urejanje in vzdrževanje pokopališč se v občini Komen na vseh 13 pokopališčih izvaja kot koncesijska dejavnost od leta 2009, skladno s področno zakonodajo, ki to predpisuje. Koncesija je podeljena za dobo 10 let – do 25. septembra 2019. Koncesijska dejavnost obsega upravljanje pokopališč kot objektov infrastrukture, vzdrževanje urejenosti zelenih površin in poti, skrb in plačilo stroškov za odpadke, vodo, električno, vzpostavitev in vodenje pokopaliških evidenc ter katastrov, oddajanje grobnih prostorov v najem, izdajanje soglasij za postavitev nagrobnih spomenikov ali druga kamnoseška in zidarska dela in druge naloge. V digitalnem katastru mora koncesionar za vsako pokopališče voditi podatke o najemniku grobnega polja, podatke o pokojniku z datumom rojstva, smrti in pokopa, podatke o vrsti pokopa (klasičen, poglobljeni ali žarni grob, prenos posmrtnih ostankov), podatke o dimenziji grobnega polja in ostale podatke o pogodbi (datum podpisa, veljavnost). V arhivu se vodi tudi dokument oziroma zdravniško potrdilo o smrti, ki predstavlja dovoljenje za pokop.

Iz poročila izhaja, da je koncesionar v letu 2014 košnjo na pokopališčih opravil 9 krat, poleg tega pa je bilo poskrbljeno tudi

za ostalo urejanje in vzdrževanje pokopališč (obrezovanje živih mej, grmovnic, zaraščenih zidov, čiščenje zapleveljenih poti in podobno). Ločeno zbrane nagrobne sveče in ostali odpadki so se odvažali sproti. Izdelali so se geodetski načrti z evidenco obstoječih in prostih grobnih polj za pokopališča Komen, Brestovica pri Komnu, Hruševica, Ivanji Grad, Gorjansko, Sveto in Škrbina. Poročilo vsebuje tudi tabelo z zbranimi podatki po posameznih pokopališčih (število grobnih polj, število znanih in neznanih skrbnikov, število podpisanih pogodb, število odпові najema grobnih polj), tabelo o evidentiranih pokopih po posameznih pokopališčih in finančno poročilo.

V razpravi so svetniki opozorili na še vedno prenizko število znanih skrbnikov in z njimi podpisanih pogodb, na nerešene lastniške probleme, podana pa je bila tudi pobuda, da je v okviru pokopališč smiselno razmišljati o kompostiranju za to primernih grobnih odpadkov.

Celotno poročilo koncesionarja je dosegljivo na občinski spletni strani v gradivu za 5. redno sejo občinskega sveta (točka 5) na povezavi: www.komen.si/objave/seje_obcinskega_sveta/20150421161322.

Občinska uprava

Razstava Komenski Kras 1915-1918

Občina Komen je v okviru čezmejnega projekta Pot miru – Via di pace, Zgodovinske poti prve svetovne vojne od Alp do Jadrana, obnovila prostore Štrekljeve domačije v Gorjanskem, kjer je postavila razstavo Komenski Kras 1915-1918.

Razstava Komenski Kras 1915-1918 avtorja Mitje Močnika predstavlja dogodke, ujete v fotografski objektiv iz obdobja prve svetovne vojne na Komenskem Krasu, ki jih je avtor pridobil iz nekaterih zasebnih zbirk, javnih muzejev in arhivov v Novi Gorici, Ljubljani, na Dunaju in v Budimpešti. Fotografije, obogatene s tekstovnimi opisi v slovenskem, italijanskem in angleškem jeziku, prikažejo obiskovalcu težko življenje Kraševcev v obdobju soške fronte in po vrnitvi iz begunstva leta 1918.

Slikovito je predstavljena avstro-ogrska zaledna infrastruktura, ki so jo tvorile številne poljske bolnišnice, delavnice,

kovačije, skladiščni centri raznega vojnega materiala, nastanitvene barake in poveljstva ter najpogostejši spomin in opomin nesmiselne morije narodov izpred sto let – vojaška pokopališča v Gorjanskem, Brjah pri Komnu, Komnu, Škrbini, Svetem in drugje.

Življenje Kraševcev do avgusta 1916 je po vaseh potekalo v sožitju z avstro-ogorskimi vojaki. Po italijanski zasedbi Gorice, 8. avgusta 1916, in posledičnemu premiku frontne črte iz doberdobske planote na goriški Kras, so bili številni Kraševci prisiljeni oditi v begunstvo v notranjost avstro-ogrske monarhije, saj so njihovi domovi bili v dometu italijanskega topništva, ki je načrtno uničevalo slovenske vasi na Komenskem Krasu. Poleg vseh teh oskrbovalnih objektov pa razstava obiskovalcu lepše približa še gradnjo in delovanje vojaških železnic na Krasu, balonarskih opazovalnih

enot, topništva in druge tehnike, ki je delovala za potrebe avstro-ogrske vojske na soškem bojišču.

Razstavo spremlja tudi lična trijezična zgibanka s kratko predstavitev vojnih dogodkov na Komenskem Krasu.

Na odprtju razstave je spremljevalni kulturni program učencev Osnovne šole Komen ter solistke, Mete Erženičnik, povezova-

la Ana Godnik. Ob zaključku kulturnega programa je Društvo Planta obiskovalcem predstavilo in ponudilo jedi varčne kuhinje iz časov prve svetovne vojne, pod imenom »Zajemi z vojakovo žlico«.

Besedilo: Mitja Močnik in Helena Kosmina (občinska uprava)

Javna blagajna Občine Komen

V petek, 15. maja 2015, sta župan Občine Komen, Marko Bandelli, in direktor Deželne banke Slovenije d. d. – Poslovna enota Primorske, Tomaž Slokar, podpisala pogodbo o izvajanju plačil javne blagajne v občini Komen.

S 1. junijem 2015 prične v poslovalnici Deželne banke Slovenije d. d. v Komnu delovati javna blagajna Občine Komen. Javna blagajna občankam in občanom komenske občine, ki imajo na njenem območju stalno prebivališče, omogoča, da na enem mestu gotovinsko plačujejo plačilne naloge brez provizije. Brez provizije bo v javni blagajni Občine Komen mogoče gotovinsko pla-

čevati plačilne naloge javnih zavodov, ki delujejo na območju komenske občine (Osnovna šola Komen, Vrtec Sežana), Medobčinskega inšpektorata in redarstva, javnega podjetja Kraški vodovod Sežana d. o. o. in Komunalno stanovanjskega podjetja Sežana d. d. Sredstva za delovanje javne blagajne zagotavlja Občina Komen iz proračuna.

Poslovalnica Deželne banke Slovenije d. d. se nahaja v Komnu 118 c (pri pošti), odprta je od ponedeljka do petka od 8. do 12. ure ter od 13. do 16. ure.

Občinska uprava

Centralni rezervacijski sistem Feratel sedaj na voljo tudi ponudnikom prenočitvenih kapacitet Krasa in Brkinov

V okviru koordinacije za turizem Krasa in Brkinov poteka nadgradnja spletne strani, ki bo vključevala tudi možnost prodaje paketov ter centralni rezervacijski sistem. V centralni rezervacijski sistem se bodo lahko vključili vsi ponudniki nastanitvenih kapacitet na območju Krasa in Brkinov, skrbnik sistema bo TIC Sežana v sodelovanju z občinami Hrpelje - Kozina, Divača, Sežana, Komen in Miren - Kostanjevica. Rezervacijski sistem Feratel je že preizkušen sistem, ki je močno razširjen med nemško govorečimi obiskovalci, sicer pa gre za rezervacijski sistem, ka-

terega nosilec je Slovenska turistična organizacija. Ponudba bo trenutno vidna na www.slovenia.info ter na prenovljeni spletni strani www.visitkras.info, obenem pa bo ponudnikom prenočišč omogočala tudi integracijo linka za on-line rezervacije na njihovih spletnih straneh.

TIC Štanjel poziva vse, ki se še niso in bi se želeli vključiti v CRS Krasa in Brkinov, da to sporočijo na tic.sezana@visitkras.info ali na telefonsko številko 05 731 01 28, kjer so na voljo tudi za vse dodatne informacije.

Obalno-kraška regija na svetovni razstavi EXPO Milano 2015

Obalno-kraška regija se je na svetovni razstavi EXPO v Milanu predstavila kot prva, in sicer med 1. in 15. majem. Poudarek letošnje razstave je bil na hrani, zato je regija v ospredje postavila

V sklopu predstavitve regije so si svetovno razstavo in še posebej slovenski paviljon v soboto, 9. 5., ogledali istrski in kraški župani.

svojo pestro gastronomsko ponudbo preko kuharskih šovov, enogastronske razstave ter preko delavnic o spoznavanju istrskih in kraških zelišč. Vsi, ki so želeli odnesti delček regije s seboj, so to lahko storili z nakupom t. i. istrsko-kraške košarice dobrot, ki bo v prihodnje dostopna tudi v vseh TIC-ih.

Živa kulturna dediščina in tradicija regije sta v ospredje prišli skozi različne animacije, delavnice, nastope kulturnih društev in skupin ter drugih aktivnosti, pri katerih so v dogajanje neposredno vključevali tudi obiskovalce razstave. Tako so pred in v slovenskem paviljonu nastopili folklorna skupina Kraški šopek, Solinarska družina, Tartinijeva družina, oblikovalci kamna iz Visokošolskega središča Sežana, ki so zabavali obiskovalce slovenskega paviljona ter jih vabili na Kras in v Istro.

Besedilo: občinska uprava

Želimo si, da bi se ljudje te poveza-

ve čim bolj posluževali in da bi se vedno več obiskovalcev odločilo za tovrsten način obiska in raziskovanja lepot Krasa. Cenik poletnega avtobusnega prevoza je dostopen na www.stanjel.eu. Urnik poletnega avtobusnega prevoza:

Postajališče / fermata / bus stop	km	H	h	H
Štanjel	0	09:00	14:00	19:00
Hruševica	2	09:03	14:03	19:03
Tupelče	4	09:06	14:06	19:06
Kobjeglava	4	09:07	14:07	19:07
Gabrovica	6	09:10	14:10	19:10
Tomačevica	8	09:13	14:13	19:13
Komen	11	09:18	14:18	19:18
Gorjansko	14	09:23	14:23	19:23
Gorjansko MP (Border crossing)	17	09:27	14:27	19:27
San Pelagio/Šempolaj VC/MP (Border crossing)	17	09:27	14:27	19:27
San Pelagio/Šempolaj civico 52/h.št.52	19	09:31	14:31	19:31
Aurisina/Nabrežina civico 65/h.št.65	22	09:36	14:36	19:36
Aurisina/Nabrežina civico 23/h.št.23	23	09:38	14:38	19:38
Aurisina/Nabrežina Municipio/Županstvo	25	09:41	14:41	19:41
Sistiana/Sesljan civico 45/h.št.45	27	09:45	14:45	19:45
Sistiana/Sesljan civico 56/h.št.56	28	09:47	14:47	19:47
Sistiana mare/Sesljanski zaliv	29	09:50	14:50	19:50
Sistiana/Sesljan civico 56/h.št.56	30	09:53	14:53	19:53
Duino/Devin 10e/h.št.10	32	09:55	14:55	19:55
Duino/Devin Castello/Grad	33	09:56	14:56	19:56
Duino/Devin civico 62c/h.št.62	33	09:57	14:57	19:57

Postajališče / fermata / bus stop	km	h	h	h
Duino/Devin civico 62c/h.št.62	0	10:10	15:10	20:10
Duino/Devin Castello/Grad	0	10:11	15:11	20:11
Duino/Devin 10e/h.št.10	1	10:12	15:12	20:12
Sistiana/Sesljan civico 56/h.št.56	3	10:14	15:14	20:14
Sistiana mare/Sesljanski zaliv	4	10:17	15:17	20:17
Sistiana/Sesljan civico 56/h.št.56	5	10:20	15:20	20:20
Sistiana/Sesljan civico 45/h.št.45	6	10:22	15:22	20:22
Aurisina/Nabrežina Municipio/Županstvo	8	10:26	15:26	20:26
Aurisina/Nabrežina civico 23/h.št.23	10	10:29	15:29	20:29
Aurisina/Nabrežina civico 65/h.št.65	11	10:31	15:31	20:31
San Pelagio/Šempolaj civico 52/h.št.52	14	10:36	15:36	20:36
San Pelagio/Šempolaj VC/MP (Border crossing)	16	10:40	15:40	20:40
Gorjansko MP (Border crossing)	16	10:40	15:40	20:40
Gorjansko	19	10:44	15:44	20:44
Komen	22	10:49	15:49	20:49
Tomačevica	24	10:54	15:54	20:54
Gabrovica	28	10:57	15:57	20:57
Kobjeglava	30	11:00	16:00	21:00
Tupelče	30	11:01	16:01	21:01
Hruševica	32	11:04	16:04	21:04
Štanjel	33	11:07	16:07	21:07

Projekt: promocija turističnih poti Komenskega Krasa

Ob finančni pomoči Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja bo Občina Komen do konca junija 2015 zaključila projekt Promocija turističnih poti Komenskega Krasa, ki se v okviru LAS Zgornje Vipavske doline in Komenskega Krasa sofinancirana s sredstvi 4. osi Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2007-2013 (LEADER). Organ upravljanja za Program razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2007-2013 je ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

Cilj projekta je povečati turistični obisk na območju Občine Komen s pomočjo označitve in promocije turističnih poti (pohodniške in kolesarske poti), ki povezujejo glavne kulturne, naravne znamenitosti in turistično ponudbo Komenskega Krasa.

V okviru projekta je bil izdelan turistični zemljevid Komenskega Krasa v merilu 1 : 30.000, na katerem smo označili vse, na terenu markirane, pohodniške in kolesarske poti. Urejena je spletna stran (www.stanjel.eu) z interaktivnim zemljevidom pohodniških in kolesarskih poti, s pomočjo katere si lahko obiskovalec Komenskega Krasa izbere svojo individualno pot na podlagi želenih kriterijev. Spletna aplikacija pa mu na interaktivnem zemljevidu predlaga poti, ki izpolnjujejo podane kriterije z osnovnimi karakteristikami (dolžina, trajanje, višinski potek,

fotografije poti, znamenitosti ob poti itd.). Po celotnem območju komenske občine so postavljeni tudi usmerjevalni znaki (kažipot) za označitev turističnih poti na terenu ter informacijske table z ortofoto posnetki posameznega naselja in s prikazano celotno turistično ponudbo (kulturne in naravne znamenitosti, ponudniki). Pri označitvi turističnih poti na terenu projekt nadgrajuje oziroma dopolnjuje že delno obstoječo mrežo označenih turističnih poti, ki smo jo postopno vzpostavili v okviru drugih evropskih oziroma čezmejnih projektov v zadnjih dveh letih. Tako so bile z enotno turistično signalizacijo označene pohodniške in kolesarske poti na širšem obmejnem območju od Brestovice do Brij pri Komnu (čezmejni projekt Kras – Carso), pohodniške in kolesarske poti na območju Štanjela in Kobdila (LAS-ov projekt Ureditev celostne podobe Štanjela in označitev ter oživitve turističnih poti po Štanjelu in Kobdilju) in kolesarske trase AdriaBike od Železnih vrat preko Škrbine, Svetega, Komna, Gabrovice, Kobjeglave, Hruševce in Štanjela do Podlasov ter od Komna preko Volčjega Grada in Nadrožice do Gorjanskega (čezmejni projekt Inter Bike).

Občinska uprava

Društveno

Intervencije PGD Komen

Radi bi vam poročali o našem delu. Tako vam sporočamo, da smo tudi v času od 26. februarja 2015 do 25. maja 2015 imeli kar nekaj dela:

Šest krat smo bili pozvani na gašenje požara v naravi:

1. med Gorjanskim in Komnom, kjer smo ugotovili, da gre za nadzorovano kurjenje in da naše posredovanje ni potrebno. 2. pri vasi Gorjansko kjer je gorela trava in grmičevje na relaciji Brje – Tublje. Skupaj s poklicnimi gasilci ZGRS Sežana smo požar omejili in pogasili. V intervenciji je sodelovalo 10 gasilcev PGD Komen z dvema voziloma in dva gasilca ZGRS Sežana z enim vozilom. Pogorelo je približno 1 ha površine. 3. nad vasjo Vale pri Brestovici smo ob prihodu na lokacijo ugotovili, da gori v gozdu na težko dostopnem terenu. Požar smo omejili in ga pogasili, na požarni straži so ostali gasilci PGD Kostanjevica na Krasu. Pogorelo je 2 ha površine. V intervenciji je sodelovalo 18 gasilcev PGD Komen s štirimi vozili, 5 poklicnih gasilcev ZGRS Sežana z dvema voziloma, gasilci PGD Kostanjevica na Krasu, poklicni gasilci JJZGRD Nova Gorica in policija. 4. med Zagrajcem in Vojščico, kjer je v intervenciji sodelovalo 10 gasilcev PGD Komen z dvema voziloma, v

gasilskem domu je bilo v pripravljenosti še 10 gasilcev. 5 pri vasi Škrbina smo ugotovili, da je pod hribom Sv. Katarina požar blizu lovske kočje Mihajli. Na težko dostopnem terenu je gorelo grmičevje in trava. Požar smo omejili in ga pogasili. V intervenciji je sodelovalo 17 gasilcev PGD Komen s štirimi vozili in trije poklicni gasilci ZGRS Sežana z enim vozilom. 6 pri bencinskem servisu v Brestovici, kjer smo ugotovili, da je požar ušel izpod nadzora. Požar smo omejili in ga pogasili. V intervenciji je sodelovalo 10 gasilcev PGD Komen z dvema voziloma in trije poklicni gasilci ZGRS Sežana z enim vozilom.

Pomagali smo pri dveh prometnih nesrečah:

1. Klanec – Brestovica: ReCO Postojna 112 nas je obvestil o prometni nesreči med Klanecem in Brestovico in da je ena oseba ukleščena v vozilu. Ob prihodu na lokacijo smo ugotovili, da v vozilu ni nikogar. Skupaj s poklicnimi gasilci ZGRS Sežana smo požarno in naletno zavarovali mesto nesreče in vozilo. V intervenciji je sodelovalo 7 gasilcev PGD Komen z enim vozilom, štirje poklicni gasilci ZGRS Sežana z enim vozilom, NMP Sežana in

policija PP Sežana. V gasilskem domu je bilo v pripravljenosti še 11 gasilcev.

2. Kobdilj – Ponikve: ReCO Postojna 112 nas je obvestil o prometni nesreči tovornega vozila med Ponikvami in Avberjem. Tovorno vozilo je bilo izven cestišča, prevrnjeno na bok. Skupaj s poklicnimi gasilci ZGRS Sežana smo naletno in požarno zavarovali kraj nesreče, nudili prvo pomoč lažje poškodovanemu vozniku tovornjaka in pregledali vozilo ter okolico za morebitnim puščanjem nevarnih snovi. V intervenciji je sodelovalo 7 gasilcev PGD Komen z enim vozilom, poklicni gasilci ZGRS Sežana z enim vozilom, reševalci NMP Sežana in Policija.

Odstranjevanje čebel – Komen

Občan nas je obvestil, da so se mu v dimnik naselile čebele. Čebele smo varno odstranili in očistili dimnik. Na intervenciji so sodelovali trije gasilci z enim vozilom iz PGD Komen.

Poročilo pripravil: Marko Adamič

PROSTOVOLJNO GASILSKO DRUŠTVO KOMEN, KOMEN 96, 6223 KOMEN, Gsm: 041/906-570, pgdkomen@siol.net, www.pgdkomen.si

Odlična uvrstitev PGD Komen na tekmovanju Kraške gasilske zveze

V soboto, 16. maja 2015, se je 11 ekip oziroma kar 99 članic in članov Prostovoljnega gasilskega društva Komen (v nadaljevanju PGD Komen) v Sežani udeležilo tekmovanja Kraške gasilske zveze.

V dopoldanskem delu so tekmovali pionirji in mladinci. Iz PGD Komen so sodelovali: dve ekipi pionirjev, ena pionirk in ena mladincev. Od teh so se najboljše uvrstili mladinci, ki so dosegli prvo,

pionirke drugo, ekipa pionirjev pa tretje mesto. Kljub manjši smoli ene ekipe pionirjev, ki ji je botrovala močna burja, so se otroci, pod vodstvom njihovih zvestih mentorice in mentorjev, v Komen vrnili veseli ter ponosni nad doseženimi rezultati in uspehi.

V popoldanskem delu tekmovanja, ki je bilo namenjeno članicam, članom in veteranom, se je iz našega društva tekmovanja udeležilo sedem ekip: dve ekipi članov A, ekipa članic A, dve ekipi članov B in dve ekipi veteranov.

Od teh so se najboljše odrezali člani A, ki so v močni konkurenci zasedli prvo mesto in obenem prejeli še prehodni pokal v trajno last za triletno zaporedno zmago na tekmovanjih Kraške gasilske zveze. Odlično se je izkazala tudi ekipa članic A, ki je tudi dosegla prvo mesto, prav tako sta se odlično odrezali ekipi veteranov, saj sta dosegli prvo in drugo mesto. Ostali člani A so zasedli osmo mesto, člani B pa četrto in peto mesto.

Gasilska tekmovanja se organizirajo in izvajajo za preverjanje in pridobitev strokovne in fizične sposobnosti gasilcev, za preverjanje psihofizične in strokovne usposobljenosti operativnih gasilcev, za spoznavanje in utrjevanje medsebojnih odnosov ter

izmenjavo izkušenj. Gasilska tekmovanja sodijo med strokovno in praktično izobraževanje gasilcev. Z vsemi doseženimi rezultati je tako PGD Komen ponovno dokazalo, da je gasilstvo v Komnu zelo uspešno. Vsem tekmovalkam in tekmovalcem iskreno čestitamo!

Besedilo: Predsednik PGD Komen,
Marko Adamič

Nova pohodniška pot v komenski občini

Prvi pohod od karavle Klariči do karavle Gorjansko po graničarski stezi

Člani Društva Komenski Kras 91 smo si v program za leti 2014 in 2015 zapisali, da bomo očistili in uredili nekdanjo graničarsko stezo od karavle Klariči do karavle Veliki dol. Zaradi ne preveč prijazne jeseni 2014 smo z deli začeli šele na polovici meseca novembra lani. V začetku marca letos smo z glavnimi čistilnimi deli tako končali. Člani društva smo v 30 delovnih akcijah opravili preko 1100 delovnih ur. Graničarska steza je očiščena in urejena do take mere, da pohodniku nudi obilo užitkov in lepega

razgleda na območje Komenskega Krasa in širše.

Dne 22. marca 2015 smo tako ob drugi obletnici delovanja Društva Komenski Kras 91 organizirali prvi pohod po graničarski stezi; od karavle Klariči do karavle Gorjansko. Kljub slabemu vremenu se nas je od mejnega prehoda Klariči na pot podalo 20 pohodnikov. Pot nas je preko hriba Flondar in Grižnika pripeljala na hrib Jastreb, bolj znanega kot Grofovi hribi, na katerem se nahaja vsem dobro znana Grofova jama. Od tu smo pot nadaljevali do opuščene in skoraj v celoti porušene karavle Moroslavica oziroma karavle pod Vršcem. S pohodom smo mimo kaverne Moritz nadaljevali do porušene karavle Mavhinje in nekdanjega mejnega prehoda Mavhinje. S pohodom smo zaključili na mejnem prehodu Gorjansko, točneje v koči Kraških gadov, kjer smo pohod zaključili v prijetnem vzdušju.

Zaradi slabega vremena, ki nas je spremljal skoraj polovico poti, smo tako prvi pohod zaključili na mejnem prehodu Gorjansko. V kratkem se bomo podali še na drugi del poti – od Velikega Dola do Gorjanskega.

Pohodniško pot smo skoraj v celoti že označili z rumeno in belo markacijo. V okviru finančnih zmožnosti društva pa bi radi na glavnih dostopnih točkah postavili obvestilne table, na sami pohodniški poti pa tudi usmerjevalno-obvestilne kažipote.

Udeleženci prvega pohoda po graničarski stezi so bili zelo zadovoljni, zato v društvu načrtujemo, da bi postal tradicionalen, vendar bi potekal po celotni poti – od Klaričev do Velikega Dola.

Začetek pohoda

Besedilo: Franko Zadnik
Foto: arhiv društva

Društvo Kraški slavček

SPOZNAVANJE SVETA

V Kobjeglavi smo se 8. marca za kratek čas v mislih preselili v državo na skrajnem severu, Islandijo. Prof. Mateja Grmek je Islandijo obiskala lani v poletnih mesecih in kot vedno se je tudi tokrat odločila, da tudi tistim, ki te možnosti še nismo imeli, predstavi utrinke iz potovanja ter nam poda nekaj zanimivosti oziroma informacij o deželi gejzirov, ledenikov in prostranih ravnin.

MARŠ NA POHOD!

Tudi letos smo se na predvečer 1. maja odpravili na pohod, ki nas tradicionalno popelje izpred dvorane v Kobjeglavi po gozdnih poteh do vasi Lukovec. Povratak poteka po drugih poteh in se zaključi pred domom v Kobjeglavi. Kljub vremenu, ki v tistih dneh ni bilo najbolj naklonjeno, se je pohoda udeležilo precej-

šnje število ljudi. Po prihodu smo zakurili kres ter se družili ob slastnih umešanih jajcih s šparglji in kozarčku rujnega še pozno v noč.

ŠKORŠ IN LJUBITELJSKA KULTURA V OBČINI KOMEN ŽIVI!

V sklopu tedna ljubiteljske kulture smo skupaj s koordinatorko JSKD OI Sežana, gospo Vladislavo Navotnik, in podžupanom Občine Komen, g. Valterjem Ščuko, zalili skorš, ki smo ga posadili v preteklem letu pred kulturnim domom v Kobjeglavi z namenom, da bo še mnogo let uspevalo tako kot ljubiteljska kultura na Komenskem Krasu. Dogodek smo zaključili v dvorani z ogledom komedije Svakinja da te kap, v režiji Anje Škabar in izvedbi dramske skupine Razvojnega društva Repentabor.

V prihodnjih mesecih se bo v Kobjeglavi še naprej dogajalo. Za občinski praznik, ki bo 20. junija, bo društvo sodelovalo pri kolesarjenju po Komenskem Krasu, saj predvidena trasa vključuje tudi naše makadamske poti, katere posebej poleti zaživijo. Te so lepo označene, na voljo so vmesni postanki, kjer si lahko pohodniki in kolesarji v miru odpočijejo ter uživajo v tišini in vonjih cvetoče narave.

Dne 24. junija pa vas lepo vabimo na POHOD V KRESNO NOČ. Začetek bo ob 19. uri izpred dvorane v Kobjeglavi, odpravili se boste na približno dve uri in pol nezahteven pohod po krožni poti po še bujno zelenih in dišečih kraških travnikih, pašnikih in gozdičkih. Za trenutek si boste lahko oddahnili ob kakšnem kalu,

pastirski hiški ali pa samo ob lepem kamnitem zidu in se okrepčali s kozarčkom kraškega terana ali kraške vode. Pot boste že v mraku, okrog 22. ure, zaključili v Kobjeglavi, kjer boste pomagali prižgati kres in se ob sadju, pecivu, siru in teranu družili še pozno v noč.

V septembru vsako leto poteka tudi vaška šagra. Sklop dogodkov ob prazniku vaškega zavetnika, sv. Mihaela, se prične s športnim dogajanjem – turnirjem v odbojki in balinanju. Nadaljuje se z gledališko predstavo gostujoče gledališke skupine v vikendu pred glavno prireditvijo. Na dan glavne prireditve se v nedeljo popoldan pomerijo pari v briškoli, sledijo kulturni program, tombola in druženje ob glasbi. V novembru pa društvo že tradicionalno organizira Martinovo veselico, kjer se bodo predstavili vinarji iz Kobjeglave in Tupelč ter iz drugih okoliških vasi. Več o dogajanju pri nas lahko po novem spremljate tudi na spletnem socialnem omrežju Facebook, kjer lahko »všečkate« našo novo stran Društvo kraški slavček Kobjeglava – Tupelče.

Besedilo in fotografija: Ana Rojc

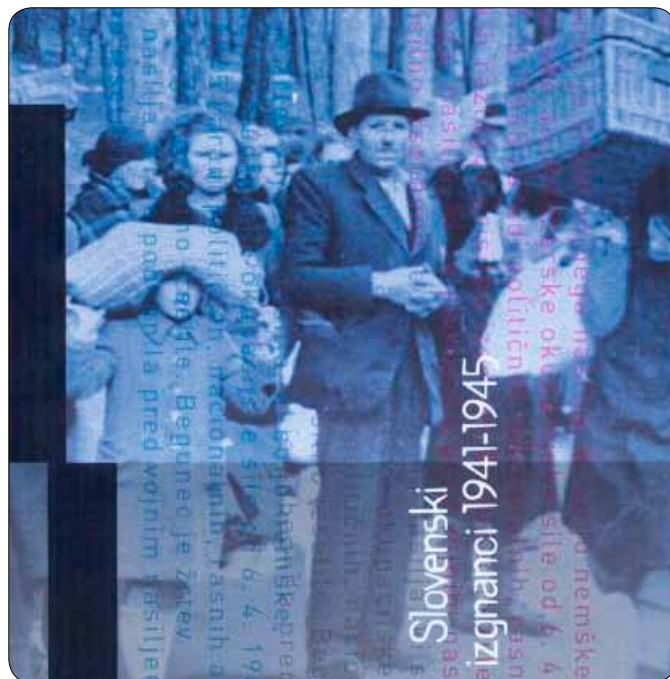
Slovenski izgnanci 1941-1945

Zgodbe slovenskih izgnancev in beguncev so na gradu Rajhenburg pri Brestanici našle svoje stalno mesto. Od konca lanskega leta si lahko tam ogledate stalno razstavo z naslovom Slovenski izgnanci 1941-1945, ki predstavlja izgon Slovencev med drugo svetovno vojno. Avtorici razstave, Irena Fürst in Monika Kokalj Kočevar, sta v petih sklopih predstavili izgon Slovencev med drugo svetovno vojno.

Razstavljena je osebna prtljaga, ki so jo izgnanci odnesli s seboj, posebno mesto je namenjeno kovinskim ploščicam s številkami, ki so jih prejele družine v taborišču, številni drobni predmeti za vsakdanjo uporabo in fotografije nakazujejo življenje v izgnanstvu, obiskovalci si na računalnikih lahko ogledajo dodatno gradivo, med drugim okoli sto zgodb izgnanih družin. Razstava se zaključuje s t. i. steno spomina, kjer lahko obiskovalci dodajo predmete, zapišejo svoje zgodbe. Tudi naši kraji so del te zgodbe!

Ob postavitvi razstave je Muzej novejšje zgodovine Slovenije izdal tudi razstavni katalog z naslovno Izgon prebivalcev Malega Dola februarja 1944. Fotografijo gotovo poznate, kot poznate tudi gospo Sabino Godnič iz Komna, ki uspešno vodi organizacijo DIS Komen in s svojim prostovoljnim delom skrbi, da je društvo aktivno in živo.

Besedilo: Marija Umek

Letovanja za male šolarje, osnovnošolce in mladostnike 2015

Predšolski otroci so že v polnih pripravah na letovanje, ki ga bodo skupaj z vrstniki in spremljevalkami preživeli v Kranjski Gori. Sledijo še zadnji nakupi, priprava potovalke z nekaj priborčki in priljubljeno igračo za boljše spanje in za večerne urice, ko ne bo mame v bližini, da bi se stisnili k njej in ji pripovedovali, kako se je začela in se odvija ta razburljiva dogodivščina. Nikar ne pozabite sončnih očal, ko boste otroka pospremili do avtobusa, takrat sonce običajno že močno sveti. Seveda se bomo pogrešali, predvsem starši otroke, take so dolgoletne izkušnje. Medobčinsko društvo prijateljev mladine Sežana v sodelovanju s strokovnimi delavkami vrtca že mnoga leta omogoča nepozabne počitnice vsem prvošolcem občin Krasa in Brkinov. Letos bo v mesecu juniju v planinski šoli letovalo 175 otrok v štirih izmenah. Z novimi preizkušnjami bodo zagotovo imeli mnogo priložnosti, da »rastejo« in spoznavajo skrivnosti ter modrosti življenja. Nove izkušnje in spoznanja jim bodo ob vstopu v šolo še kako prav prišla.

Člani društva organiziramo za male šolarje in otroke do 6. razreda letovanje na morju – v Pacugu –, od 23. do 30. julija 2015 in za mladostnike od 7. razreda dalje od 25. julija do 1. avgusta 2015 v Poreču.

Za letovanje na morju lahko starši za svoje otroke uveljavljajo zdravstveni regres, ki ga nudi ZZS otrokom in mladostnikom do polnoletnosti in ki so bili med letom večkrat bolni, imajo alergije, težave z dihalni in kožo ter vsem, ki so napoteni

★ Nekaterim otrokom ni dano videti modrine morja in svobode belega galeba. Zaradi omejenih sredstev bi počitnice preživeli doma, prepuščeni sami sebi in ulici. Poskrbimo, da bo takih otrok čim manj!

★ POMEŽIK SONCU ★

★ Omogočimo počitnice vsem otrokom!

V kolikor želite vašo donacijo nameniti izključno za letovanje otrok Krasa in Brkinov, lahko nakažete sredstva na TRR. Medobčinskega društva prijateljev mladine Sežana: 03179-1000002015, pod sklicno št.: 7042-43

Pomežik soncu je dobrodelna akcija društev Zveze prijateljev mladine Slovenije, ki skrbimo, da bi bilo čim manj takih otrok, ki zaradi finančne stiske staršev, ne morejo iti na letovanje.

DONIRAJ TUDI TI!

Država nam je omogočila, da do 0.5 % od odmere plačila dohodnine namenimo tudi nevladnim organizacijam kot brezplačno donacijo. Medobčinsko društvo prijateljev mladine Sežana je nevladna organizacija in upravičenec do zbiranja donacij, ki bodo namenjene izključno za pomoč otrokom v stiski. Samo obrazec izpolniš, pošlješ na davčni urad ali na društvo in podariš nekaj dragocenega tistim, ki so pomoči potrebni!

Obrazec dobiš na spletni strani društva:
<http://www.mdpm.si/datoteke/donacija.doc>

k ortopedu ali pa so bili bolni vsaj dvakrat v tekočem letu. Ob prijavi je nujno potrebno opraviti zdravniški pregled in priložiti priporočilo osebnega zdravnika. Informacije o vseh programih in prijavnice dobite na sedežu Medobčinskega društva prijateljev mladine Sežana, na tel. 05 7341486, 05 7301340 ali www.mdpm.si

Ana Pangos,
Medobčinsko društvo prijateljev mladine Sežana

AKTIVNE POČITNICE 2015

V NARAVO NA ZABAVO - Iskanje skritega zaklada, luna park in športni poligon v naravi, trim steza, gozdna učna pot...

MIGANJE JE ZAKON - Kraška plaža, štafetne igre, turnirji v športnih igrah, hoja po vrvi...

ZABAVA NAS VEDRI - Zabavne in družabne igre ter tematski dnevi: igre brez meja, gusarski ples, nastop talentov...

V SVETU PRAVLJIC - Pravlјice niso le za branje, lahko jih dramatiziramo in poustvarjamo.

USTVARJALNE DELAVNICE - Likovno ustvarjanje brez meja od barvanja tekstila do drugih naravnih materialov, izdelovanje nakita in uporabnih predmetov zase in za dom...

V organizaciji Medobčinskega društva prijateljev mladine Sežana

Za otroke od 6. do 10. leta, ob delovnikih med 7. in 15. uro, za vsaj 8 otrok na skupino.

KOMEN

17. 8. - 21. 8.

DIVAČA

10. 8. - 14. 8.

Lokaciji sporočimo naknadno.

Podrobnosti in

prijava na

www.mdpm.si

HRPELJE

Vaški dom Hrpelje

13. 7. - 17. 7.

20. 7. - 24. 7.

SEŽANA

stara telovadnica

na Bazoviški 9

29. 6. - 3. 7.

6. 7. - 10. 7.

13. 7. - 17. 7.

Nadvse aktivna kraška podružnica Društva za srce

Podružnica za Kras Društva za zdravje srca in ožilja Slovenije, ki deluje že dobri dve desetletji in šteje več kot 160 članov, že skoraj desetletje pa jo vodi marljiva in prizadevna predsednica, dr. Ljubislava Škibin, spodbuja čim širši krog ljudi, predvsem Kraševcev in Brkincev, k najrazličnejšim vsakodnevnim preprostim aktivnostim, ki prispevajo k splošnemu boljšemu počutju in zdravju s poudarkom na aktivnostih v sproščenem naravnem in socialnem okolju. Ena izmed pomembnih oblik delovanja so predvsem pohodi, ki jih organizirajo vsako tretjo nedeljo v mesecu.

»Tako smo v lanskem letu obiskali Komenski Kras, šli po Kraškem robu nad dolino Glinščice in po Rilkejevi poti iz Sosljana v Devin, se podali po dolini Raše in Živem muzeju Krasa. Ob svetovnem dnevu srca nam je v septembru ing. Franko Košuta razkazal ribiški muzej v Križu, Ludvik Husu pa nas je popeljal po ribiški poti do morja. Do sedaj nas je že vrsto let po prelepi dolini Glinščice vodil domačin, Pavel Čurman, iz Boljunca. Žal pa mu zdravje lani ni dopuščalo, da bi z nami odšel na pohod, zato nas je takrat vodil Amadej Škibin. Izpeljali smo tradicionalni pohod na Stari

Tabor pri Lokvi, v Vilenici smo izvajali meritve, prvič smo opravljali tudi meritve gleženjskega indeksa. Organizirali smo deset pohodov, opravili pa več kot za pet tisoč evrov prostovoljnega dela. Višek naše dejavnosti beležimo z novembrsko prireditvijo v Kosovelovem domu v Sežani, ki je potekala z bogatim kulturno umetniškim programom in zdravstveno vzgojo že dvajsetič zapored pod nazivom Z razumom, pesmijo in plesom za zdrava srca Krasa. Organiziramo jo skupaj s Klubom Kraški dren, pred leti so se nam pridružili Društvo diabetikov, Medobčinsko društvo invalidov in lani še Območno združenje Rdečega križa Sežana. Z velikim številom (več kot 150) nastopajočih prostovoljcev, kvalitetnim programom in rekordnim številom obiskovalcev smo zabeležili višek naših dejavnosti in opravili tudi rekordno število brezplačnih meritev dejavnikov tveganja. Predstavili smo temeljne postopke oživljanja s pomočjo RK in opravili meritve gleženjskega indeksa. Izkupiček humanitarne prireditve pa smo namenili mlademu invalidu za nakup dvigala. »Na prireditvi je približno 50 prostovoljcev prejelo zahvalo za svoje dolgoletno delo,« je v poročilu o delu v preteklem letu na zboru članov, ki

se je pred dnevi odvijal v prostorih Obrtno podjetniške zbornice v Sežani, poudarila predsednica kraške podružnice Društva za zdravje srca in ožilja, dr. Ljubislava Škibin.

Tudi v letošnjem letu želijo še obogatiti sodelovanje s telovadnimi skupinami Kraškega dreva in jim omogočiti brezplačna kratka predavanja o atrijski fibrilaciji in motnjah prekrvavitve v perifernih žilah opraviti meritve gleženjskega indeksa. Vključili se bodo tudi v evropske pobude ob dnevu žil in mesecu atrijske fibrilacije. Prioriteta pa bodo tudi predstavitve in brezplačne meritve gleženjskega indeksa za člane Društva za srce, Kraškega dreva, Društva invalidov in prostovoljcev drugih društev. Predavanja bodo namenjena preprečevanju bolezni srca in ožilja, zmanjševanju dejavnikov tveganja v življenjskem slogu v vseh življenjskih obdobjih in teme v zvezi z nudenjem prve pomoči. Tudi letos bo posebej poudarjena problematika nepravilnega srčnega utripa s poudarkom na atrijski fibrilaciji in povezavi predavanja z meritvami EKG in meritvami gleženjskega indeksa. Društvo je uspelo nakupiti ustrezen aparat za te meritve. Poudarek je na ugotavljanju stanja žil in posledično ugotavljanja tveganja za nastanek resnejših obolenj in zapletov, kot sta srčni infarkt in možganska kap.

Med glavnimi cilji so med drugim izpostavili tudi povečanje števila članov vseh starosti, predvsem vključitev v dejavnost čim več mladih. Prav tako se zavzemajo za širitev kroga prostovoljcev, ki bi jim nudili brezplačne meritve dejavnikov tveganja z napravami in opremo, ki jih imajo na razpolago.

Društvo mora ostati društvo dobro mislečih, čim bolj zdravih in

zadovoljnih ljudi, ki se zavedajo odgovornosti za lastno zdravje in ki z dobrim zgledom prepričujejo še zdrave in že bolne, da poskrbijo za ohranitev ali povrnitev zdravja na način, ki ga zmore vsak od nas s samo kančkom dobre volje, zaupanja vase in druge ter brez velikih materialnih stroškov. Ne smemo se prepustiti vsesplošnemu pesimizmu, godrnjanju, nagajanju in sejanju slabe volje. Spoštujemo prostovoljstvo in bodimo ponosni, da smo del tega. V program za letošnje leto so še zapisali, da je potrebno delati na tem, da bo prostovoljcev vedno več.

Besedilo in fotografija: Olga Knez

Iz vaških skupnosti

IN MEMORIAM: Sergej Verč (1948-2015)

Poslovilni govor ob pokojnikovem pogrebu

SPOMINI SO KOT ISKRE,
KI POD PEPELOM TLIJO,
A KO JIH RAZGRNEŠ,
VEDNO ZNOVA ZAŽARIJO.

(J. W. GOETHE)

Dragi Sergej,

kako naj se poslovimo od tebe, ki si v nas verjel že od vsega začetka? Nas spodbujal in vpeljal v svet igre. Igre, ki je postala del nas in našega življenja. Združil si nas v družino, katera potuje po svetu, razveseljuje ljudi, nas pa polni z zadovoljstvom, samozavestjo in veseljem.

Bil si naš steber, opora, ob kateri smo rasli in se razvijali. Vsakomur, ki je bil željan igranja, si dodelil vlogo, njemu pisano na kožo. Ti si nas poznal v dno duše, tvoje modre oči pa so skrbno varovale skrivnost tvojih misli – ni se jih dalo razbrati.

Zapuščaš nas polne dvomov. Smo dosegli vse, kar se je doseči dalo? Nam bo spomin nate pomagal nadaljevati načrtano pot?

Goethe pravi, da so spomini kot iskre. Dragi Sergej, tvoje življenje je žal prehitro ugasnilo, a iskre bodo svetile še naprej v naših srcih. Prepričani smo, da nas bo tvoj plamen vodil do ciljev, ki smo si jih skupaj zadali.

Ne iskre izpod pepela – ogenj življenja je in bo še naprej vel od glasov, besed in gibov, ki smo jih ustvarjali skupaj s teboj.

Hvala, Sergej.

Besedilo: Člani in članice gledališke skupine KD »Brce«

Tri v eni – špargljada 2015

Našo največjo prireditev smo tokrat umestili na oljčno nedeljo, teden dni pred Veliko nočjo. Šparglji so se napovedali že vsaj petnajst dni poprej in se nam obilno ponudili v tednu pred prireditvijo. Ta del priprav je minil nekako rutinsko in osnovna surovina se je dokaj hitro kopičila.

Seveda pa so se tisti postopki, ki se odvijajo v ozadju, pričeli že veliko prej.

Pravzaprav se vse skupaj začne na zaključnem prednovoletnem srečanju članov Turističnega društva Brest, kjer se domenimo o prireditvah, ki jih nameravamo izpeljat v letu, ki prihaja. Izbor najprimernejšega datuma za posamezno prireditev je potrebno javiti Turistični zvezi Slovenije, TIC-u Štanjel in drugim, da bi bili ustrezno predstavljeni v koledarju prireditev v letu, ki prihaja.

Koloosmico, poznano kot Čezmejno kolesarjenje po Krasu, prijavimo v skupno akcijo Slovenija kolesari, ki se odvija na državni ravni. Ker je prireditev čezmejna, se še pravočasno dogovorimo z našimi zamejskimi prijatelji, s katerimi zelo dobro sodelujemo, že jeseni na prav tako čezmejnem Pohodu po sledih soške fronte. Sledi veliko birokratskih opravil in prijav na razne institucije, tisk zloženek in plakatov, pravočasen dogovor z glasbeniki, ki na prireditvi ustvarijo še bolj veselo vzdušje. Tu je še dogovor z našimi vrhlini gasilci iz Prostovoljnega gasilskega društva Komen in zdaj z že nepogrešljivim TIC-em Štanjel.

Toplo spomladansko sonce je Brestovico tokrat predramilo uro prej, saj smo urne kazalce ponoči pomaknili naprej. Vse je bilo pripravljeno. Najprej so prišli kolesarji, ki so pod vodstvom našega Janeza in njegove ekipe odpeljali tokrat nekoliko spremenjeno traso Koloosmice in se vmes ustavili in okrepčali pri Antoničevih v Cerovljah. Trasa Koloosmice v dolžini 28 km je bila tokrat odlično označena, zato je šlo brez najmanjših »izgub«.

Pohodniki so se podali v isti smeri kot lani in premagali podobno razdaljo in višinsko razliko. Tudi njih smo vmes nekoliko zadržali, jih spočili in okrepčali, da bi pot lažje nadaljevali. Po njihovi 8 km dolgi in dobro označeni poti so jih varno popeljali Irena, Janez in Bojan in jih vmes vzpodbujali, bodrili. Tisti z bolj ostrim vidom, predvsem pa z nabiralnimi izkušnjami, so lahko nabrali majhne šopke špargljev.

Špargljada se je ob vrnitvi obojih lepo razživela. Obiskovalci so uživali v kulinarčnih dobrotah Br'stovk, ki nas vsako leto prije-

tno presenetijo z novimi in novimi idejami. Tradicionalna frtalja se je umestila med boljše, obenem pa smo točili vina najboljših br'stovskih vinarjev.

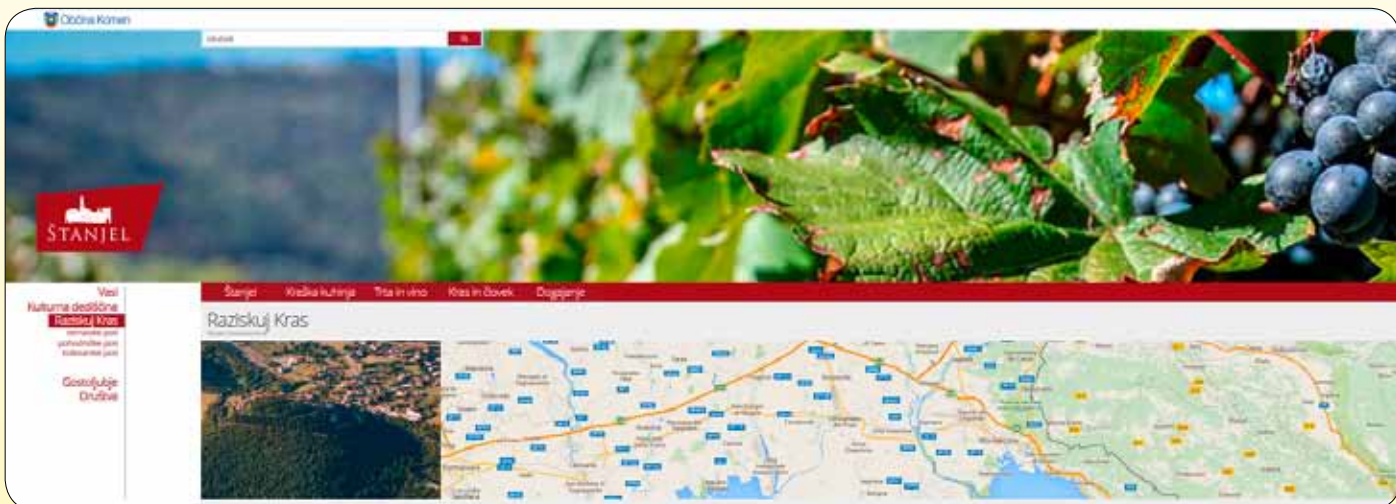
Ker so se kolesarji in pohodniki tokrat vračali v bolj raztegnjeni koloni, je bilo gneče pri frtalji manj kot lani, verjetno je k temu pripomogla tudi bolje na novo organizirana dostava iz kuhinje. Pršut, ki je visel z okna šole, je vzbujal skomine in skrival svojo težo. Z ugibanjem njegove teže je tisti, ki bi se ji najbolj približal, postal njegov lastnik.

Ker sta se godbenika izkazala že na lanski prireditvi, smo ju letos znova angažirali. Poskrbela sta za imenitno vzdušje.

Zelo smo bili veseli, da nas je obiskal župan, Marko Bandelli, s soprogo in upamo, da sta se med nami dobro počutila prav tako kot vsi ostali obiskovalci. Med njimi izstopa skupina Korošcev, ki nas je letos obiskala že tretjič, prvič pa so se nam pridružili kolesarji iz Letrike.

Ob koncu še zahvala vsem obiskovalcem prireditve, PGD Komen, TIC Štanjel, županu in seveda celotni ekipi TD Brest ter vsem tistim tihim, vendar učinkovitim pomočnikom in podpornikom.

Besedilo in fotografija: Stane Švigelj – TD Brest

Vedno aktivni Hruševljani

V nedeljo, 15. marca 2015, smo v Hruševici ponovno organizirali pohod. Pred vaškim domom se nas je na sončno jutro zbralo okrog 150 pohodnikov. Začeli smo z vzponom proti Lukovcu, sko-

zi Grižnik, kjer se je odpiral pogled na spodnjo Vipavsko dolino, sledil je spust proti glavni cesti Komen – Branik, ki smo jo varno prečkali, in se začeli vzpenjati proti Šumki. Na vrhu smo se okrepčali. Na poti proti Malem Dolu so nas prijetno presenetili gasilci s prikazom gasilske opreme in vozila. Ob tej priložnosti se gasilcem PGD Komen iskreno zahvaljujemo. Prijazni krajani Malega Dola so nas velikodušno pogostili s kozarcem dobrega vina. Najmlajši pohodniki pa so tu zaključili pohod in pot do Hruševice nadaljevali s kombijem. Ostali pa smo korajžno krenili proti Kobjeglavi, skozi Tupelče v Hruševico. Kljub temu, da je bila pot dolga 18 km, smo si prijetno utrujeni napolnili želodčke z odlično kraško joto in klobaso ter domačim teranom. Veliko pohodnikov si je vzelo čas za ogled zanimive zbirke starin pri gospodu Robiju. Druženje se je ob prijetni glasbi zavleklo pozno v večer.

Besedilo: aktivne Hruševljanke in Hruševljani
Foto: Tomaž Bratina

Tradicionalna rabuta ob prvem maju

Zadnji aprilski dan je v Hruševici že vrsto let rezerviran za rabuto. Na ta dan se še posebej potrudimo, da je naša vasica lepa in urejena.

Po kosilu smo se zbrali pred vaškim domom. Vsak od nas je poprijel za že znano delo. Fantje so šli po mlaj, ostali pa smo pripravljali kres, pometali vaško cesto, popravili zid ob vaškem domu, zasadili nekaj novih grmičkov dišeče sivke in rožmarina ter pokosili travo na nastajajočem igrišču.

Ponosni smo, da se tradicija nadaljuje in prenaša na najmlajše Hruševljane, ki so poskrbeli za obnovo starih podarjenih igral. Ta so zdaj postavljena na robu vasi, od koder se razlega vesel otroški smeh kar dvaintridesetih vaških otrok.

Predsednica vaške skupnosti je slovesno prižgala kres. Večer smo zaključili s prijetnim kramljanjem v dobri družbi.

Besedilo: aktivne Hruševljanke in Hruševljani

Spomladansko čiščenje v Kobjeglavi in Tupelčah

Vaška skupnost Kobjeglava - Tupelče je skupaj z društvi BK Hrast, Kraški slavček in Agrarno skupnostjo letošnjo pomlad organizirala že dve delovni in čistilni akciji.

Prve akcije se je udeležilo skoraj štirideset vaščanov – od otrok do najstarejših. Z delom so nekateri začeli že v sobotnem dopoldnevu. Očistili so vso robido in bršljan okrog lokve v Kobjeglavi. Ker pa je bilo potrebno veliko dela opraviti kar iz lokve, so si naši iznajdljivi fantje pripravili kar splav, iz katerega so čistili bregove. Bo pa za dokončno ureditev tega vodnega vira potrebna še

kakšna rabuta, saj je okrog lokve potrebno zamenjati zarjavelo mrežo, postaviti nove stebričke, popraviti zid okrog in še kaj bi se našlo.

V popoldanskem delu akcije smo s skupnimi močmi pometli celo parkirišče in pločnike okrog dvorane in spomenika, očistili že posekano grmičevje okrog pokopališča, uredili zunanje balnišče in pobrali odvrženo embalažo ob glavni cesti iz Kobjeglave proti Tomačevici, Hruševici in Štanjelu.

Od te spomladanske akcije dalje pa je sredi Tupelč lepo urejena

okrasna gredica, zasajena s sivko, hermeliko, okrasnimi travami in lepo zaključena z robniki.

Tudi na drugi akciji se nas je zbralo lepo število. Ker je bila trava na zelenicah že visoka, smo se odločili, da se bomo tokrat posvetili njeni košnji in obrezovanju grmovja. Pokosili smo travo okrog dvorane, ob cesti skozi Tupelče, okrog pokopališča, cerkve in ob kalih. Ob ekološkem otoku v Kobjeglavi smo zasadili zimzelene jasmine, uredili zelenico pred dvorano v Kobjeglavi in obrezali grmovje pred spomenikom.

Kobjeglavci in Tupelčani smo lahko zadovoljni in ponosni, da nas je na delovnih akcijah vedno več in imamo zato tudi vedno lepše urejeni vasi. Vedno več pa je tudi takih vaščanov, ki marsikaj uredijo in očistijo po vasi, ko je pač to potrebno. Zavedamo se, da nam bo vsem življenje v čistem in urejenem okolju lepše.

Besedilo: Vaška skupnost Kobjeglava - Tupelče
Fotografija: Tjaša Lisjak

»Da bi stalo, da bi držalo in da bi trajalo!«

Ljubezen do kamna ter spoštovanje dela naših nonotov in pranonotov je S'čane 9. maja pognala na gmajne. Odločili smo se, da obnovimo stare, kamnite hišice, ki so pastirjem med pašo dajale zavetje. Vaška skupnost je k sodelovanju povabila ljubitelja

ljudskega izročila ter graditelja t. i. suhih zidov in pastirskih hišk, Borisa Čoka, iz Lokve. Zbrali smo se v prostorih stare šole, kjer nas je najprej podučil o zidanju kamnitih zidov in hišk, ki so lahko zelo različnih oblik. Za delo je z veseljem poprijelo več kot 35 marljivih krajanov. Po nekaj urah prenašanja kamena in skrbnega zlaganja smo skupine Kraška roža, Kraški kamen in Suhozidarji ponosno krstile tri obnovljene pastirske hiške. Po kamnitem vrhu smo razlili nekaj kapljic terana, z brinjevo vejico potolkli po kamnu, ob tem pa – kot velevala tradicija – v en glas izrekli: »Da bi stalo, da bi držalo in da bi trajalo!« Po končanem naporu, a nadvse prijetnem dnevu, so nas vaške gospodinje pogostile z domačo joto in pecivom. Čudovita energija in zabavno druženje nam bosta ostala v lepem spominu, pridobljeno znanje pa bomo vaščani uporabili tudi pri obnovitvi kakšnega vaškega zidu. Zagotovo pa bo podobnih projektov v prihodnje še več!

Besedilo: Vaška skupnost Sveto

Tudi Vodna postaja je prepričala Chelsea

Borut Benedejčič je zopet segel po nagradi na Projektnej razstavi Chelsea Flower Show v Londonu. Projekt Vodna postaja, ki je bil predstavljen v kategoriji Fresh, v kateri je sodelovalo še 9 vrtov, je bil nagrajen s pozlačeno medaljo. Vrt, ki ga je Borutova ekipa postavljala deset dni, je na prestižni razstavi tekmoval v kategoriji, ki je bila uvedena pred tremi leti in predstavlja vr-

tove, ki so sporočilni, novi, drugačni in izzivalni. Pogovarjala sem se s Tanjo, Borutovo življenjsko sopotnico, ki mi je, polna svežih vtisov, povedala:

»Zagotovo smo uspeli prikazati eno izmed posebnosti našega Krasa tudi široki publiki Chelsea Flower Showa ter uspešno promovirati kamen kot naravno dobrino ter obdelavo kamna kot specifično in izjemno dragoceno obrt. Vse je bilo skrbno načrtovano, tako da zadnji dan postavljanja, ko so nas obiskali ocenjevalci, nismo izkoristili možnosti za podajanje morebitnih sprememb v projektu, saj le-teh ni bilo. Smo pa ta čas namenili za podrobnejšo predstavitev Krasa in njegove posebnosti, kar se tradicije odnosa do vode tiče. Sodniki so ocenjevali tudi nastajanje vrta vse dni in so nam na koncu podelili pozlačeno medaljo. Na dan ocenjevanja je razstavo obiskala skoraj celotna kraljeva družina, saj je ravno ta razstava eden izmed vrhuncev dogod-

kov v Londonu, ki ga mora obiskati vsak, ki kaj velja v družbeni smetani. Vodna postaja je bila predstavljena tudi na programu BBC kar trikrat z različnimi vsebinami. Tudi odziv obiskovalcev je bil izjemno pozitiven, še posebej jih je navduševala tradicija zbiranja deževnice ter dejstvo, da smo pokrajina brez površinske vode. Radi zahvalili vsem, ki so verjeli v naš projekt in nas podprli. Posebna zahvala gre podjetju Marmor Sežana, ki so nas tudi obiskali na vrtu, in Občini Sežana ter prostovoljcem Juliji, Tini in Kristjani, ki so nam pomagali pri promociji in pri pospravljanju. Ostale elemente vrta so sponzorirali Trajnice Carniola (rastline), Tekstura d. o. o. (pergola), Kamnoseštvo Brezavšček (sofinanciranje izdelave šaple).«
Borutu in Tanji čestitamo in želimo še veliko ustvarjalnosti pri njunem delu!

Besedilo: Marija Umek

Kulturni dogodek v Škrbini

Na sobotni večer pred dnevom žena se je v Škrbini odvijal skrbno načrtovan kulturni dogodek. Že iz vabil je bilo mogoče razbrati, da bo to velik večer predvsem zaradi nastopa dveh velikih umetnikov. S svojo šarmantnostjo sta nas prevzela veliki Pavel Ravnohrib in harmonikar Aleksander Ipavec – Ipo, ki je na harmoniko zaigral čudovite ritme v slogu sambe in tanga. Pavel pa nas je s svojim prešernim glasom popeljal med najlepše verze Kosovelove in Prešernove poezije. Večer je potekal v dialogu med umetnikoma. Vsak je prispeval drobno kapljico k žlahtnemu vzdušju. Dogodek je povezovala Irena Tratnik Doso, pobudnica tega dogodka. V mrežo dogajanja je vpletla še krasne Pavlove anekdote o našem največjem slovenskem pesniku Francetu Prešernu. Tudi Ipo ni ostal samo pri muziciranju na harmoniki. Povedal je marsikatero anekdoto o svoji glasbeni poti ter o poti njegovih nadobudnih harmonikarjev, ki stopajo po njegovih stopinjah.

Ko se je večer bližal koncu, sem razmišljala o vseh velikih umetnikih in poustvarjalcih ter kako občinstvo občuti njihova dela. Trije prijatelji in umetniki so v Škrbini poustvarili krasen večer, ki

ni nikogar pustil ravnodušnega. Prisotni smo odhajali s prizorišča z nasmejanim obrazom in prepojeni z najrazličnejšimi čustvi, predvsem pa z željo po več podobnih dogodkih. Večeri, posvečeni umetnosti, nas izpopolnjujejo z dobrimi in vzpodbudnimi idejami.

Besedilo: Kristina Cotič

»Ko človek podari prostoru del sebe, prostor oživi.«

To je misel, ki nas je prevzela v čudovitem ambientu Spacalove domačije v Škrbini, ko smo se posvetili večeru s knjigo, eni izmed prireditev, ki bodo letos potekale v okviru Fabianijevega leta v občini Komen. Odločitev, da knjigo predstavimo v hiši slikarja in grafika Lojzeta Spacala, je bila vsekakor pravilna, saj smo tako želeli povezati različne kraje naše občine, posledično seveda tudi ljudi. V edinstveni kraški hiši, ki jo je Spacal s svojim intuitivnim in prirojenim občutkom za ritem, skladnost, razmerja in celovitost kraškega stavbarstva ter z ljubeznijo do kraškega izročila nasploh obnovil, se je zdelo, kot bi ob trdni hrastovi mizi sedeli arhitekti, ki jih je Marko Korošič vključil v svoje delo z naslovom Čar prostora.

Avtorja in njegovo knjigo, ki jo je oblikovala Ivana Kadivec, urenila pa Alina Carli iz Založništva tržaškega tiska, je predstavila Martina Kafol. Kot smo lahko slišali, je Korošič popisal najpomembnejše stvaritve nekaterih arhitektov, ki so po njegovem mnenju najbolj zaznamovali prostor Slovencev v Italiji: od nekaterih novih podatkov o ureditvi notranjosti tržaškega Narodnega doma Maksa Fabianija, preko stvaritev Josipa Costaperarie

(Živnostenska banka v Trstu) in Ivana Vurnika (Škofijska kapela v Trstu), do Eda Mihevca (Kulturni dom v Trstu in Gorici), Valentina Simonitija (vile v Beneški Sloveniji) in mlajše generacije, ki jo zastopata Aleš Prinčič in Dimitri Waltritsch. Posebno pozornost je namenil notranjemu oblikovanju ter skritim simbolom, ki so, v nekoč sovražnem okolju, izkazovali pripadnost slovenskemu narodu. Slovenski arhitekti v Italiji so med svojim ustvarjanjem čutili posebno poslanstvo. Njihov prostor naj bi odseval slovensko prisotnost na tem koščku sveta. To je tista temeljna točka, ki jih povezuje skozi celo stoletje. V njihovem oblikovanju so spletili zgodbo naših ljudi, našim najpomembnejšim stavbam pa so s tem vlili dušo, s čemer so dosegli, da ima vsak prostor svoj čar. Večer, ki ga je povezovala mlada arhitektka, Renata Jakopin, je z igranjem na klavir dopolnila domačinka, Eva Žagar. Obetamo si še nekaj podobnih srečanj, povezanih s Fabianijem in knjigo.

Besedilo: Marija Umek

Foto: arhiv knjižnice

V Trstu so bili pred vsemi

Veliko ljudi se nas je v nedeljo, 26. aprila, zbralo v Volčjem Gradu na partizanskem slavlju ob 70-letnici odhoda jurišnega bataljona 30. divizije IX. korpusa v bitko za osvoboditev Trsta.

Slovesnost smo organizirali Društvo Debela griža, ZZB Komen in Občina Komen. Posebno noto je slovesnosti dala prisotnost dveh še živečih borcev bataljona, Otona Medveščka iz Kobarida in Franca Habjana iz Domžal. Slednji je skupaj z Liljano Volčič, vdovo Danila Volčiča, prav tako borca jurišnega bataljona, odkril novo spominsko ploščo na domačiji pri Gornknih.

Tovariš Habjan je v ganljivem pričevanju, ob neverjetno dobrem spominu na tisti čas, opisal dogajanje izpred sedemdesetih let: Prvi so morali prodreti v Trst in zato dostojno predstavljati narodnoosvobodilno vojsko.

Kot je povedal tovariš Habjan, je ob prihodu bataljona v Volčji Grad borce lepo sprejela in zanje skrbela cela vas. Po tolikih letih se je ponovno nahajal pred Gornkno domačijo in je bil zelo ganjen. Spomnil se je celo tega, kako jim je Gornkna gospodinja zaželela, da ostanejo živi, ko so odhajali iz Volčjega Grda.

Župan Marko Bandelli je v nagovoru pozdravil prisotne ter položil venec v spomin na vse padle v II. svetovni vojni. Slavnostni govornik in predsednik ZZB Slovenije, Tit Turnšek, je spomnil, kako je Slovenija sama osvobodila svoje ozemlje izpod okupatorja. Po njegovem nagovoru je prapor jurišnega bataljona, ki ima domicil na Volčjem Gradu, svečano prevzel Danijel Božič, sin Leopolda Božiča, borca jurišnega bataljona.

Prisotne je v imenu VZPI-ANPI pozdravila predsednica, Stanka Horvatin, in nam – mlajšim – izkazala zaupanje, da bomo znali ohraniti zaupane vrednote NOB.

V kulturnem programu sta z zanosom zapela in zaigrala moški pevski zbor Jezero iz Doberdoba in Pihalni orkester Komen. Na koncu pa je dr. Cvetko Vidmar kot avtor predstavil knjigo **Bitka za Štanjel**. Ta je bila na mestu prireditve tudi na prodaj in zanjo je bilo veliko povpraševanja.

Zahvala gre vsem nastopajočim, vsem prisotnim in še posebno tistim, ki ste na kakršenkoli način pomagali, da je prireditev tako lepo uspela.

Besedilo: Stojan Kosmina

Volčjegrajci na sejmu v mali občini Lipa ob Vrbi

V organizaciji društva Debela Griža smo se konec prejšnjega meseca udeležili poskusnega sejma v Lipi ob Vrbi na avstrijskem Koroškem. Sejem je potekal pred majhno dvojezično šolo, v ka-

teri se učenci učijo kar 4 jezike: nemško, slovensko, italijansko in angleško.

Sejem je v takšni obliki potekal prvič. Želja organizatorja, Christiana Zeichena, je bila s sejmom spodbuditi povezovanje ter druženje med lokalnimi ponudniki in prijatelji iz drugih občin. Želi si, da bi takšen sejem zaživel kot tržnica, ki se zgodi enkrat mesečno.

Na sejmu se je predstavilo nekaj lokalnih pridelovalcev hrane in nekaj zunanjih ponudnikov, ki so promovirali svoj kraj, izdelke in turistične ponudbe.

Društvo Debla Griža iz Volčjega Grada se je predstavilo s promocijskim materialom kraja, domačim teranom ter »pupo s Krasa«. Obiskovalci sejma in organizator so bili navdušeni nad celotno zgodbo.

Besedilo: Martina Kafol

Literarni večer z Marijem Čukom

V petek, 13. marca, je v komenski knjižnici potekal literarni večer z Marijem Čukom. Pesnik je v pogovoru s profesorico Marijo Pirjevec predstavil svojo zadnjo pesniško zbirko z naslovom *Ko na jeziku kopni sneg*, ki je jeseni 2014 izšla pri tržaški založbi Mladika. Profesorica je na začetku predstavila nekaj ključnih obdobij v Čukovem življenju in njihov vpliv na njegovo umetniško ustvarjanje. V pogovoru sta se dotaknila tudi položaja slovenske skupnosti na Tržaškem ter književnosti, ki tam nastaja. Prav usoda tržaških Slovencev je poleg ljubezni pogosta tematika Čukovih literarnih del. Tudi v pesniški zbirki, ki je bila tisti večer predstavljena, lahko zasledimo tako ljubezensko kot družbenokritično tematiko. In čeprav se Marij Čuk bolj prepozna v vlogi pripovednika, mu prav poezija predstavlja svobodo, v kateri lahko izraža svoje misli in občutja.

Besedilo: Heidi Vrčon

Foto: arhiv knjižnice

Kaj smo skuhalo v knjižnici?

Med številne dogodke, ki se zvrstijo skozi leto, nam je uspelo uvrstiti tudi zanimiv kulinarčni večer. Gostili smo dr. Janeza Bogataja, ki je spregovoril o načinih razvijanja in promoviranja domače kulinarčne tradicije kot dodani vrednosti turistične destinacije. V pogovoru z dr. Romano Marinšek Logar so predstavili kraško posebnost »repo tropinko«. Martina Kafol, ki je pogovor

povezovala, pa je prisotne povabila na 2. mednarodni sejem kuharskih knjig in knjig s kulinarčno vsebino, Kulinartfest, kjer bo med drugim predstavljena tudi knjiga kuharskih receptov, ki jih je gospa Tončka Kosovel posredovala svojim udeleženkam kuharskega tečaja.

Kulinartfest je tako zaživel. Med drugim je bil 22. aprila projekt predstavljen kot primer dobrih praks razvijanja turističnega produkta na mednarodni konferenci Festivala solzic v Ravnah na Koroškem. Na konferenci na temo Implementacija slovenske pisateljske poti, literarne poti in literarne zgodbe v turizem je Martina Kafol, kot glavna urednica Založništva tržaškega tiska in idejna vodja Kulinartfesta, predstavila volčjegrajski sejem kuharskih knjig in knjig s kulinarčno vsebino kot primer razvijanja turistične destinacije z dodano vrednostjo kulinarčne zgodbe. Kulinartfest je iz sejma postal širši dogodek in projekt, ki združuje čim večje število ponudnikov na teritoriju in obiskovalce privablja z različnimi produkti – od knjižnega sejma pa do ponudbe tradicionalnih jedi.

Besedilo: Marija Umek

Kras in Brkini za radovedneže in ljubitelje je druga knjiga ZRC SAZU

Kras in Brkini za radovedneže in ljubitelje je knjiga, ki je konec lanskega leta izšla pri založbi Znanstveno raziskovalnega centra Slovenske akademije znanosti in umetnosti Ljubljana (v nadaljevanju ZRC SAZU) in sta jo ob sodelovanju 38 avtorjev uredila Jasna Fakin Bajec in Oto Luthar. Po knjigi o Prekmurju, ki je izšla leta 2010, je to druga knjiga v zbirki kratkih predstavitev naravne in kulturne dediščine slovenskih pokrajin.

Jasna Fakin Bajec je zaposlena na Raziskovalni postaji ZRC SAZU v Novi Gorici in je leta 2010 doktorirala iz doktorske disertacije

Kulturna dediščina med tradicijo in inovacijo na Krasu. Od leta 2010 vodi delo Razvojnega foruma Kras, katerega poslanstvo je oblikovati ustrezne pogoje za doseganje vzdržnega razvoja kraške krajine.

»Knjiga o Prekmurju iz te zbirke je doživela že drugi ponatis, ki že pojenja, in tudi prevod v nemški jezik. Želimo si, da bi knjiga o Krasu in Brkinah bila prevedena v italijanščino. Pri knjigi o Prekmurju je sodelovalo 15 avtorjev z 51. zapisi, medtem ko imamo pri knjigi o Krasu in Brkinah kar 38 sodelujočih avtorjev, nekateri so danes med nami. Naslednji knjigi, ki bosta izšli in za katere je

že zbrano gradivo, pa bosta o Beli krajini in Goriških Brdih,« je na predstavitvi pred dnevi v sežanski Kosovelovi knjižnici pred številnim občinstvom povedal direktor ZRC SAZU Ljubljana, Oto Luthar, ki se ukvarja predvsem z zgodovino zgodovinopisja, filozofijo zgodovine, z zgodovino sodobnih intelektualnih praks ter z revizionizmom v zgodovinopisju. Ob tem ga zanimajo tudi teme, povezane s sodobno idejno zgodovino ter s kulturno zgodovino prve svetovne vojne.

Zamisel za zbirko je stara že skoraj 10 let, štiri leta pa nas ločijo od izida prvega zvezka, v katerem so predstavili Prekmurje. Obe knjigi sta nastali kot rezultat dodatnega raziskovalnega dela ZRC SAZU. Želeli so predstaviti del raziskovalnih spoznanj na način, ki bo zanimiv za vse, ki se želijo seznaniti z značilnostmi in posebnostmi slovenskih krajin in njihovih prebivalcev. Posebna pozornost je namenjena predstavitvi drobnih detajlov, ki se v obsežnih monografijah navadno izgubijo, pa vendar odstirajo bistveno bolj zanimivo življenje ljudi in velikokrat razkrivajo vsaj nekatere zmotne ali celo izmišljene predstave o takmajšnjem življenju.

Predstavitvi matičnega Krasa so pridružili tudi Brkine, saj imata obe regiji veliko skupnega, pa tudi Brkinci so pokazali veliko mero zanimanja za sodelovanje pri tem projektu. Obe pokrajini sta neločljiv del Primorske in matičnega Krasa, družijo ju skupni spomini, izkušnje in svojstven način življenja. Gre za značilno kraško pokrajino in z njo povezanimi podnebnimi in naravnimi značilnostmi. Razodete so razlike in podobnosti Kraške planote in Brkinov, kjer mejo med obema določa reka Reka, ki obenem deluje kot simbol sožitja. Svoj iziv ima v Brkinskem svetu, z mno-

gimi pritoki pa še danes močno zaznamuje brkinsko življenje, vendar tik ob stiku s Krasom, v Škocjanskih jamah, ponikne v podzemlje. V njem so se skozi stoletja sooblikovala izjemna podzemna kraška bogastva, ki so sloves Krasa ponesla v svet. Podobno je bilo tudi sožitje med kulturama in ljudmi.

Pogovor s sodelujočimi avtorji, med njimi so bili tudi arhitekt Ljubo Lah, višji kustos Goriškega muzeja, Davor Kernel, ljubiteljski zbiralec ljudskega izročila, Boris Čok, raziskovalka z Inštituta za slovensko narodopisje ZRC SAZU, Špela Ledinek Lozej, zgodovinarica in geografinja, Olga Abram, znanstvena sodelavka, Katja Hrobat Virloget, in drugimi, je vodila direktorica knjižnice, Magdalena Svetina Terčon, medtem ko je Eda La Vita prebirala zanimive odlomke iz knjige, med njimi zgodbo o nastanku Krasa, o ledenicah in arhitektu Maksu Fabianiju, katerega letos slavimo 150-let rojstva. Specialistka za vinogradništvo, Majda Brdnik, iz sežanske kmetijske svetovalne službe novogoriškega kmetijsko gozdarskega zavoda je prispevala zapis o vinogradništvu na Krasu, ki je staro že več kot dve tisočletji, ter zdravilnem vinu teran, ki je od leta 2000 zaščiteno s priznanim tradicionalnim poimenovanjem.

Namen knjige je bralce in popotnike opozoriti na morda preveč romantizirano podobo o pokrajinah ter jih privabiti na nekoliko nepoznane predele, ki kažejo bogato kulturno in naravno pestrost slovenskih pokrajin. Tisti, ki matični Kras in Brkine že dobro poznajo, bodo zagotovo prebrali tudi nove zanimive podrobnosti, ki razgrinjajo pestrost življenja slovenskih pokrajin.

Besedilo in fotografija: Olga Knez

Izlet v dolino Kolpe in na Reko

V soboto, 9. maja 2015, smo se člani študijskih krožkov S knjižnim nahrbtnikom in Iz knjižnice v svet, ki potekata v Kosovelovi knjižnici, podali na izlet, na katerem smo odkrivali lepote dežele Petra Klepca, doline Kolpe in mesta Reke. Mimo Cerkniškega jezera in najprej proti Loški dolini nas je pot vodila do našega prvega postanka – gradu Snežnik, ki velja za enega najbolj ohranjenih gradov pri nas in kjer je včasih delovala prva slovenska gozdarska šola. Ob vožnji skozi goste gozdove smo pot nadaljevali do Babnega Polja, ki je slovenski najhladnejši kraj, nekateri

ga imenujejo kar slovenska »Sibirija«. Domačini pravijo, da je tu pol leta zima, pol leta je pa mrzlo. Sledilo je prvo prečkanje meje s Hrvaško in že smo bili v Prezidu, kjer se nahaja prvi izvir Ljubljane, Truhovica. To je območje, kjer Hrvaška zareže v Slovenijo in kjer se je v preteklosti naselilo veliko Slovencev, ki so tu odkrili železovo rudo. Tudi dežela Petra Klepca, ki ga med ljudske junake prištevajo tako Slovenci, kot Hrvatje. Obojim pa predstavlja simbol obrambe pred Turki.

Izlet smo nadaljevali mimo mesta Čabar do naselja Plešče, kjer

smo si ogledali Palčave šiše, v kateri je urejena etnološka zbirka, ki predstavlja življenje meščanske podeželske družine iz sredine 19. stoletja ter življenje prebivalcev doline Čabranke na obeh straneh meje. Sledilo je ponovno prečkanje meje in vožnja po Osilniški dolini in kostelski pokrajini. Območje je dobilo ime po gradu Kostel, ki je v preteklosti imel pomembno vlogo pri obrambi pred Turki. Mogočna podoba gradu nas je navdušila, vendar smo žal ostali le pri občudovanju na daleč, saj grad ni odprt za javnost. Z avtobusom smo zapustili dolino Kolpe, prečkali mejo in si v Brodu na Kolpi ogledali grad plemičev Zrinski, v katerem je urejen muzej ribištva, gozdarstva in lovstva. Temu

je sledila vožnja skozi dinarske gozdove Gorskega kotarja, ki predstavlja enega najvišjih, najbolj mrzlih in najbolj odmaknjenih področjih Hrvaške. Cesta je zapeljala v predor in na drugi strani se nam je odprl pogled na hrvaško primorje. Za konec smo si ogledali še mesto Reka. Sprehodili smo se po starem mestnem jedru, kjer je posebej izstopala cerkev svetega Vida, ki je posvečena zavetniku mesta. Polni vtisov in novih odkritij smo zapustili mesto in se ob vožnji mimo morja in otokov odpeljali proti domu.

Besedilo: Heidi Vrčon

Iz šolskih klopi

Dan šole 2015

29. maja smo učenci in delavci šole z odmevno prireditvijo v Štanjelu zaključili letošnji šolski projekt Svet ga pozna, poznamo ga tudi mi.

Tema celoletnega projekta se nam je ponudila kar sama. 150 letnica rojstva znamenitega rojaka je bila dovolj velik razlog, da smo Maksa Fabianija spoznavali izkušnjsko, studiozno in se hkrati preizkušali v različnih vrstah ustvarjalnosti.

Zadnji teden maja se je tako iztekel med poukom, vajami za nastope, postavitvijo razstav, pa tudi čiščenjem in urejanjem razstavnih prostorov.

Dan šole je že po tradiciji za naš praznik, ki se mu pridružijo starši, stari starši in drugi gostje.

Letošnji se je začel s pohodom vseh učencev in strokovnih delavcev iz Štanjela v Kobdilj, kjer smo se s sprehodom skozi domačijo Fabianijevih, ki jo ima sedaj v lasti in zgledno ureja družina Malgaj, seznanili z Maksovo rojstno hišo, posestvom in znamenito murvo.

Ob 17.00 so se nam na grajskem dvorišču pridružili starši in mnogi gostje. Učenci so se jim najprej predstavili z dramatizacijo znamenite Charlottine trgatve, prirejene po znamenitem od-

lomku iz Ferrarijevi knjige Murva Fabianijevih ali stoletje miru na Krasu, obogatene s pevskimi vložki glasbe iz obdobja Maksove mladosti, samozavestno pa so svoj ples odplesale mlade balet-

ke. Dogajalni prostor se je nato razširil na domala cel Štanjel. V Viteški dvorani so si obiskovalci lahko ogledali dokumentarni film o Fabianiju, ki so ga pozimi posneli učenci. Dvorana pa se je za en dan prelevila v razstavni prostor likovnih del. Slednjih ni manjkalo niti v Fabianijevi dvorani, instalacije vseh vrst pa so krasile Kobdiljski stolp, prostor pred vhodom na grajsko dvorišče ter nedokončane grajske prostore. Na zaključno prizorišče v Ferrarijevem vrtu so vabili poulični glasbeniki, tik pred zaključkom prireditve pa so se na vrtu premierno predstavile šolske mažoretke.

Obiskovalci so na koncu prisluhnili še združenemu otroškemu pevskemu zboru, za piko na i pa so poskrbeli devetošolci na svojih glasbilih in navdušili vse prisotne.

Najbolj vztrajni smo se po prireditvi podali po Fabianijevi poti do Kobdilja, se arhitektu poklonili na pokopališču ter se nato prijetno utrujeni, a zelo zadovoljni, vrnil v Štanjel. Slednji je že tonil v noč.

Besedilo: Nives Cek, ravnateljica

»Vonj po dežju« na svetovni dan knjige

Na večer svetovnega dneva knjige nas je, ko smo se odpravljali v knjižnico naše osnovne šole, pospremlilo nekaj dežnih kapelj. Lahko bi si rekli, da je v zraku res dišalo po dežju. Ni torej naključje, da smo v knjižnici doživeli predstavitev pesniške zbirke devetošolke, Klare Stantič, z naslovom Vonj po dežju. Uvodne misli v poseben večer nam je podarila ravnateljica šole, Nives Cek. Veseli smo bili, da je pohvalila maldo pesnico in ji priznala, da je

dar, ki ga ima, dan samo izbrancem. Klara sodi mednje! Zgodaj, pri enajstih letih, je napisala prvo pesem in kot sama pravi: »Od taktat se kar prepuščam toku pisanaja, katerega sad je ta pesniška zbirka.« Pravi tudi, da je od rojstva vpeta v ljubečo družino,

ki ji vedno nudi oporo in zavetje. Mama Martina in oče Mitja se s hčerkami pogovarjata, odmerjata jim svobodo in pogum, veselje in radost, odgovornost in ustvarjalnost. Klari in njenima mlajšima sestrama žari sreča iz oči, verjemite, predvsem zato, ker je to družina, v kateri živi govorica srca in duha.

O Klari pa lahko največ pove njena pesem. Iz drobne zbirke, ki je priletela kot ptica pomladi, sem za vas izbrala eno:

Resnica

V trenutku se spremenil

mi je svet,
ko si omenil
resnico,
jo izpustil kakor ptico
na svobodo,
iz kletke tvojih misli
in ji pustil,
da v mojih splete gnezdo,
da ostane
v njih za vedno,
da v njih živi
in me spremeni.

V zbirki je tudi pesem Laži in na koncu Klarini medklic: »So laži in je resnica in oboje lahko boli.« Resnica, ki nas je odrasle opogumila, je v potrditvi našega prepričanja, da na mladih svet stoji. Potrebujejo pa toplo, domače gnezdo, dobre mentorje in iskrene prijatelje, take kot so Klarini vrstniki, ki so nam na večeru prebiral njene pesmi ob glasbeni spremljavi in z žarom obsijani mentorici, Martini Fabjan. Klara je svojo zbirko tudi sama ilustrirala. Čestitamo!

Besedilo: Ana Godnik

Foto: Vojko Franetič

Dne 5. maja smo se učenke OŠ Komen udeležile tekmovanja za Zlato kuhalnico, ki je potekalo na Srednji gostinski in turistični šoli v Izoli. Udeležbo na tekmovanju nam je predlagala učiteljica Mirjam. Ker rade kuhamo, smo se odločile, da ta izziv sprejme-

Besedilo: Sara Godnič 7.a, Tinka Terčon 8.a, Kaja Žerjal 8.b

V tem šolskem letu je potekal že 25. otroški parlament. Letošnja tema parlamenta je bila izobraževanje in poklicna orientacija. Na šoli so se učenci o tej temi pogovarjali pri pouku in razrednih urah. Dne 16. marca so se na šolskem parlamentu zbrali predstavniki vseh oddelkov matične šole Komen, dva dni kasneje pa v Štanjelu še predstavniki podružnice. Učenci parlamentarci so poročali o ugotovitvah, do katerih so prišli v posameznem oddelku.

Učenci OŠ Komen na medobčinskem parlamentu v Tomaju z izdelkom bodočega cvetličarja Marka

branimi poklici najpogostejše navajali naslednje: avtomehanik, programer, računalničar, frizer, odvetnik, natakar, kmet, vodovodar, zdravstveni tehnik. Kot poklice, ki so v družbi trenutno najbolj iskani, pa vidijo: zdravnika, odvetnika, strojnega inženirja, robotika, prodajalca.

[illegible]

28

spraševali, ali so sanje dovolj, ali v danih družbenih razmerah zmorejo doseči svoj sanjski poklic, ali imajo s takim poklicem v Sloveniji možnost zaposlitve in ali bi bili pripravljeni iskati zaposlitev v tujini. Presenetljivo veliko število učencev razmišlja že o študiju in tudi o zaposlitvi v tujini.

O vseh spoznanjih in ugotovitvah svojih sošolcev je nato dvanajst učencev poročalo na medobčinskem parlamentu v Tomaju, kjer so se 26. marca 2015 zbrali učenci petih šol (OŠ Hrpelje, OŠ Divača, OŠ Sežana, OŠ Dutovlje in OŠ Komen). V vaški dvorani v Tomaju so najprej prisluhnili kulturnemu programu učencev

OŠ Dutovlje, ki so bili letošnji gostitelji, nato pa so vse šole predstavile svoje ugotovitve, pridobljene na šolskih parlamentih. Predstavitvam šol sta sledila delo v skupinah in razprava. Naših dvanajst učencev se je odlično odrezalo tudi z nazorno predstavitvijo poklica cvetličarja.

Besedilo: Dragica Ukmar Kodelja,
mentorica šolskega parlamenta OŠ Komen

Planinci smo si nabirali kondicijo še na dveh pohodih

Februarja smo se odpravili na Sinji vrh in si ogledali Otlško okno. Zjutraj smo se dobili pred šolo in se odpeljali. Ko smo prispeli do vznožja, nam je vodnik povedal, da bomo hodili po asfaltirani strmi cesti. Hodili smo skozi gozd in se pogovarjali. Najprej smo šli čisto na vrh. Tam je tako pihalo, da nas je skoraj odpihnilo. Do turistične kmetije pelje strm hrib navzdol. Ker je nekaj dni pred tem zapadel sneg, je bilo še težje. Navzdol smo morali teči oziroma hoditi po petah. V turistični kmetiji smo pojedli malico. Tam so nas krstili za planince, tako da smo se naslonili na stol in vodnik nas je rahlo udaril z vrvjo po zadnjici. Po krstu smo si ogledali še bunkerje. Trenutno jim služijo za zbiranje vode. Nato smo si ogledali staro hišo, v kateri je močno dišalo po dimu z ognjišča. V hiši so bili razstavljeni stari predmeti. Pred hišo smo se tudi kepali, potem smo odšli v dolino. Usedli smo se na avtobus in se odpeljali na Otlico. Hodili smo nekaj časa, dokler nismo prišli do kamnitega polža. Tam je tudi kamnita piramida, na katero nismo smeli plezati. Nato smo hodili pol ure in prišli do Otlškega okna. Učiteljica nam je povedala legendo, ki govori o znamenitosti. Tam je čudovit razgled. Potem smo se odpravili do avtobusa. Na poti domov smo se pogovarjali o pohodu. Domov smo prišli polni lepih vtisov v pričakovanju novih podvigov. Planinsko društvo Sežana organizira vsako leto zaključni pohod in prireditev na Vremščici. Letos smo se tja odpravili 24. maja. Z avtobusom smo se pripeljali v Senožeče, kjer smo začeli naš po-

hod po poti, ki nas je vodila do gozda. Gozdna pot je bila blatna zaradi dežja. Vzpenjali smo se po blatnih in spolzkih strminah. Malo po ravnem, nato po strminah in spet po ravnem. Preden prideš na vrh, je še en velik vzpon. Prisopihali smo na vrh. Dobra malica nam ni prav nič škodila. Lačni smo napadli svoje sendviče. Ob 11.00. se je začela prireditev na prireditvenem prostoru, ki je malo nižje kot vrh. Po hribčku smo se spustili navzdol in smo bili tam. Bilo je nekaj točk, med drugim se je predstavila tudi naša šola. Zapeli smo pesem Siva pot, jaz pa sem na flavto zaigrala pesem Spet. Druge točke so bile tudi zanimive. Otroci neke šole so zapeli 2 pesmici, nastopal je tudi mešani pevski zbor. Nato so sledile igre. Razdelili smo se v 4 skupine. Potem smo se igrali: peljali smo karjolo, tekli po 1 nogi, obešali perilo in tekli. Za nagrado smo prejeli sladkarije in slane priboljške. Po igrah smo morali v dolino. Adijo Vremščica. Se vidimo drugo leto. Ko smo hodili proti vznožju, mi je bilo najbolj všeč, da smo hodili po spolzkem in strmih pobočju. Super zame. Med potjo smo se pogovarjali in se zabavali. Ko smo prispeli v Senožeče, nas je tam že čakal avtobus. Za prihodnje leto pa pridite, če ste člani planinskega društva ali ne.

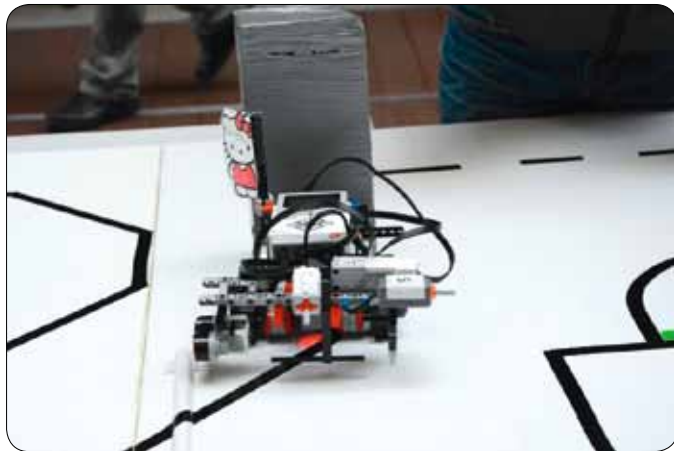
Besedilo: Sinja Spasenič Likar, učenka 5. razreda

Uspešni mladi programerji robotov

Že prvi dan letošnjega šolskega leta so učenci, ki so prejšnje leto obiskovali interesno dejavnost robotika, trkali na vrata zbornice in spraševali, kdaj bomo začeli delati z roboti. Od septembra do maja so v računalniški učilnici preživeli ogromno ur in sestavljali, razstavljali, popravljali in programirali njihove robote. O tem, kako intenzivne so bile priprave, priča dejstvo, da je najbolj zagnan komenski robotski zanesenjak, Lenart Kobal, preživel na šoli cele popoldneve in vsega skupaj zbral preko sto ur priprav. Tekmovanje RoboCupJunior, ki se ga je naša šola prvič udeležila leta 2013, predstavlja za osnovnošolce prirejeno obliko reševanja ponesrečencev ob naravnih nesrečah in je namenjeno temu, da učence motivira za kasnejše resnejše ukvarjanje s praviimi roboti reševalci. V prvem delu tekmovanja mora robot slediti črni črti, ki ima lahko presledke in križišča, hkrati pa prevoziti manjše in obvoziti večje ovire. V drugem delu mora robot najti žrtve (kroglice) in jih prenesti na varno območje. Uspeh na tekmovanju je odvisen od šestih minut, ki jih ima robot na razpolago za svojo vožnjo.

Čeprav se na prvi pogled morda zdi, da naloge na tekmovanju niso pretežke, že dejstvo, da smo bili na regijskem tekmovanju v Portorožu edina šola iz naše regije, pove veliko. Prvo mesto sta

Lenartov in Enejev robot Hello Kitty

prepričljivo zasedla Lenart Kobal in Enej Rener, saj sta zbrala celo vse možne točke. Na drugo mesto sta se uvrstila Bor Križaj in Žan Spačal, na tretje pa Dominik Uršič in Jaka Levstek.

Na državnem tekmovanju v Mariboru se je še enkrat izkazalo, da roboti za delovanje poleg popolnega programa potrebujejo tudi srečo, saj se je vrstni red komenskih tekmovalcev povsem spremenil. Med enaintridesetimi ekipami so zasedli odlične uvrstitve: četrto mesto (Jaka Levstek, Dominik Uršič, Matic Levstek in Tilen Komel), šesto mesto (Bor Križaj in Žan Spačal) in dvajseto mesto (Lenart Kobal in Enej Rener). Ob teh uvrstitvah je potrebno poudariti, da se je vožnja Lenartovemu in Enejevemu robotu, ki sta ga šaljivo poimenovala Hello Kitty, na državnem tekmovanju popolnoma ponesrečila.

Za devetošolca Lenarta je bilo to zadnjič, ko je tekmoval za našo šolo. Ob tem si zasluži priznanje za navdih mlajšim učencem in pohvalo za to, da je delo z roboti na naši šoli povzdignil na čisto novo raven. Ker običajno ob izjemni vztrajnosti in zagnanosti uspehi niso daleč, bomo o Lenartovem programiranju zagotovo še slišali.

Besedilo: Mentorica Lucija Filipčič Križaj

Robotski navdušenci na regijskem tekmovanju

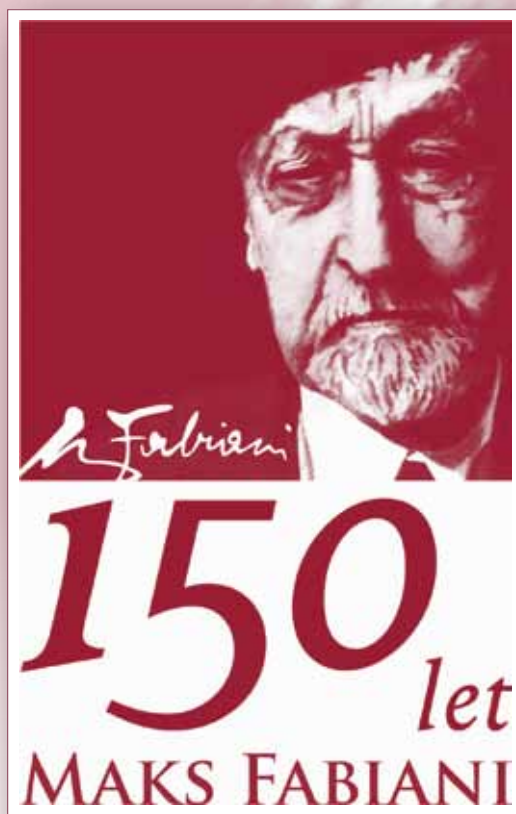
Prav poseben tehniški dan

Dne 23. aprila 2015 smo se v lepem sončnem dopoldnevu s sedmim razredom Osnovne šole Komen odpravili na obisk podjetja Pipistrel v Ajdovščino.

Tam nas je pričakala Taja Boscarol in nas z zanimivo virtualno predstavitevijo popeljala skozi zgodovino podjetja. Učenci so z zanimanjem prisluhnili predavanju in si na koncu ogledali nekaj modelov letal, ki jih Boscarol izdeluje. Ker nam je čas dopuščal, smo obiskali tudi kapucinski samostan v Vipavskem Križu. Tudi tu smo bili deležni prijaznega sprejema in odličnega vođenega ogleda samostana. Zelo zanimiva je samostanska knjižnica, kjer hranijo nekatere redke primerke, celo unikatne zelo starih knjižnih del. Zasluga za tako poseben tehniški dan gre gospodu župniku, Petru Černigoju, iz Komna, ki je organizacijsko izpeljal oba obiska.

Besedilo: Tomaž Mavrič, učitelj

FABIANIJEVO LETO (2. DEL) ADIJO DUNAJ, POZDRAVLJEN ŠTANJEL!

Občina Komen se je vseslovenski akciji **Fabianijevo leto 2015** ob 150. obletnici rojstva arhitekta Maksa Fabianija pridružila 22. maja 2015 z odprtjem prenovljene razstave **Adijo Dunaj, pozdravljen Štanjel!!**. Razstava v Kvadratnem stolpu štanjelskega gradu predstavlja nadgradnjo in obogatitev obstoječe stalne razstave, posvečene temu kraškemu rojaku, ki je od leta 2011 na ogled v spodnji etaži stolpa. S postavitvijo razširjene razstave so pov-

sem novo podobo in novo vlogo dobili tudi lepi prostori v zgornjih dveh etažah Kvadratnega stolpa. Obiskovalcem, poleg zgodbe o domačinu Maksu Fabianiju, ponujajo tudi vpogled v štanjelski grad od znotraj ter navdihujoče poglede na zgornji Štanjel in njegovo okolico.

»Finančna konstrukcija projekta je vprašanje volje.« je v svojem spisu Akma, duša sveta leta 1946 zapisal arhitekt Maks Fabiani in s tem poudaril, da si lahko v vsaki si-

tuaciji prizadevamo za izboljšanje razmer. To je dokazal v krajih, kjer je bil doma, v Kobdilju, Štanjelu in na Goriškem. Razstava **Adijo Dunaj, pozdravljen Štanjel!!** ne govori o Fabianijevih velikih dosežkih, ampak ga želi predstaviti kot človeka, misleca in člana družbe skozi njegovo bivanje in delovanje v domačem okolju, kateremu je vedno ostal zavezan.

Kot arhitekt evropskega formata se je Kraševce Maks Fabiani dokazal v svojih delih

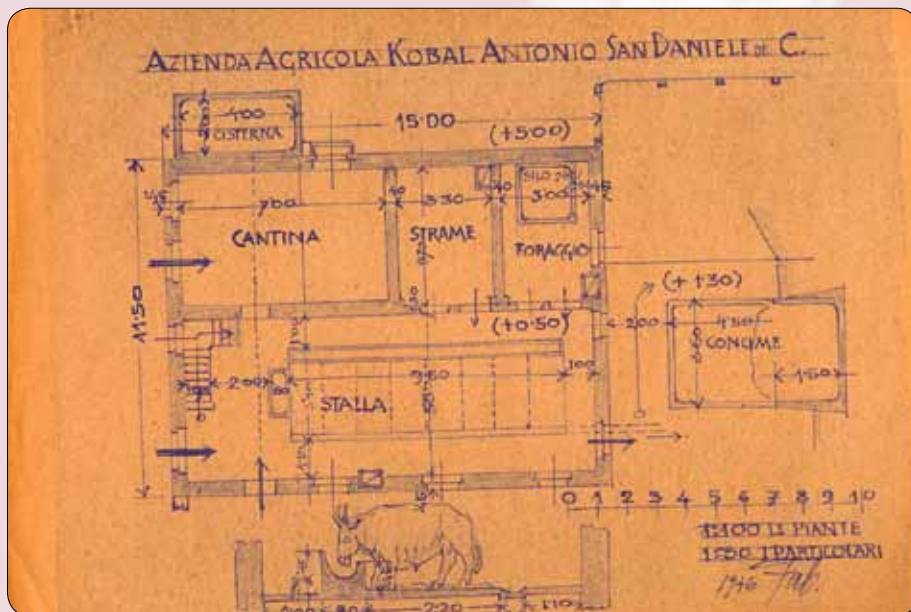
Novo urejeni prostori z razstavo Adijo Dunaj, pozdravljen Štanjel!! v Kvadratnem stolpu v Štanjelu.

na Dunaju, v Ljubljani, v Gorici in drugih mestih nekdanje Avstro-Ogrske monarhije. Vendar velike reprezentančne stavbe niso edino merilo arhitekture. Vsakdanje življenje se odvija drugje, največkrat v skromnih poslopih brez posebnih podarkov. To so običajni, praktično urejeni ambienti, ki nastajajo glede na trenutne potrebe in se oblikujejo postopoma. Takšne, četudi male arhitekture, dejansko izražajo razvitost kulture bivanja najširših plasti prebivalstva in ji dajejo mero.

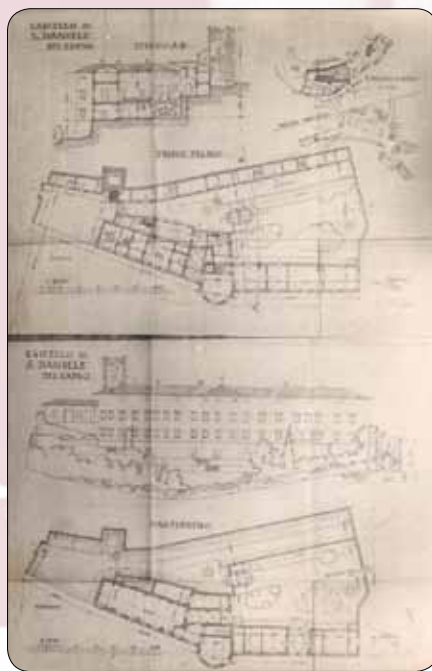
Fabianijevo življenje in delo je na razstavi predstavljeno skozi tri obdobja, v katerih je bil na različne načine zavezan Kobdilju in Štanjelu. Začenjamo v zadnjem, nam najbližjem obdobju Fabianijevega življenja, času takoj po drugi svetovni vojni. Skozi potovanje v preteklost, skozi čas med obema vojnama, se približamo obdobju Fabianijeve mladosti in odraščanja na Krasu ter vzporedno zaobjamemo tudi podobe teh krajev v razponu skoraj stotih let, ki so prinesla dramatične spremembe v življenja številnih ljudi.

Prvo obdobje in prvi sklop razstave smo naslovili s Fabianijevo mislijo »Finančna konstrukcija je vprašanje volje«, ki dobro oriše razmere po letu 1945. Konec druge svetovne vojne je prinesel ponovno delitev sveta in spremembo družbenega sistema. Maks Fabiani se je takoj lotil obnove porušenih stavb v Štanjelu in Kobdilju. Za prebivalce Štanjela, Kobdilja in bližnjih vasi je izdeloval načrte za obnovo hiš in ocene stroškov, ki so bili osnova za povračilo vojne škode s strani tedanjih oblasti. Originalni načrti, skice in dopisi, poslani zavezniški vojaški upravi, pričajo o arhitektovi humanistični navedi, o njegovi strokovni zavesti, skratka o kulturnem poslanstvu, ki ga je ves čas opravljal. Iz delovnih dokumentov lahko prepoznamo Maksa Fabianija v vlogi ljudskega arhitekta. V tem obdobju je dokončal tudi filozofski spis **Akma, duša sveta**. Skozi njegove tekste lahko neposredno razberemo, kakšna videnja in prepričanja so ga vodila pri njegovem delovanju.

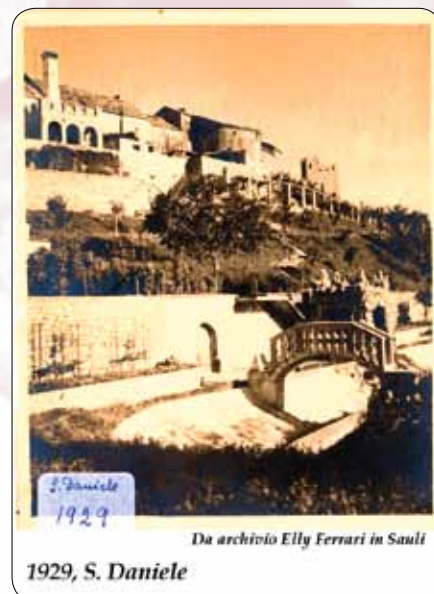
Drugi sklop razstave zajema čas od konca prve do začetka druge svetovne vojne. Leta 1917, takoj po koncu bojev na soški fronti, se je 52-leten Fabiani, odločil za prelomni korak. Na višku akademske kariere je zapustil cesarski Dunaj in se vrnil v rodni Kobdilj oziroma na Goriško. Tam se je posvetil stvarnim problemom povojne prenoje, izdeloval je regulacijske načrte porušenih krajev in vasi v Posočju, na Vipavskem, Goriškem in na

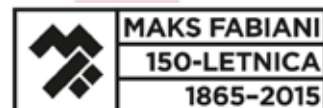
Fabianijevi načrti za novo domačijo Kobal v dolnjem Štanjelu iz leta 1946. Družina je imela v lasti hišo v gornjem Štanjelu, ki je bila med vojno močno poškodovana. Zavezniško vojaško upravo v Trstu so zaprosili za financiranje gradnje nove stavbe v vrednosti, ki je bila ocenjena za obnovo stare.

Fabianijevi načrti za obnovo štanjelskega gradu iz tridesetih let 20. stoletja. Grad Štanjel, v katerem so med I. svet. vojno bivali avstrijski vojaki, je Maks Fabiani, štanjelski župan med 1935 in 1945, obnovil in preuredil v center občine z uradi, osnovno šolo, otroškimi vrtcem, ambulanto, kinodvorano.

Ferrarijev vrt - pri njegovi zasnovi je Fabiani uporabil tako tradicionalne prijeme (kamnite škarpe, pergole, stopnišča...), kot tudi elemente, ki s Krasom nimajo nič skupnega, odražajo pa ideale tistega časa. Pogled na osrednji del vrta z bazenom iz leta 1929, v ozadju danes manjkajoč severovzhodni stolp

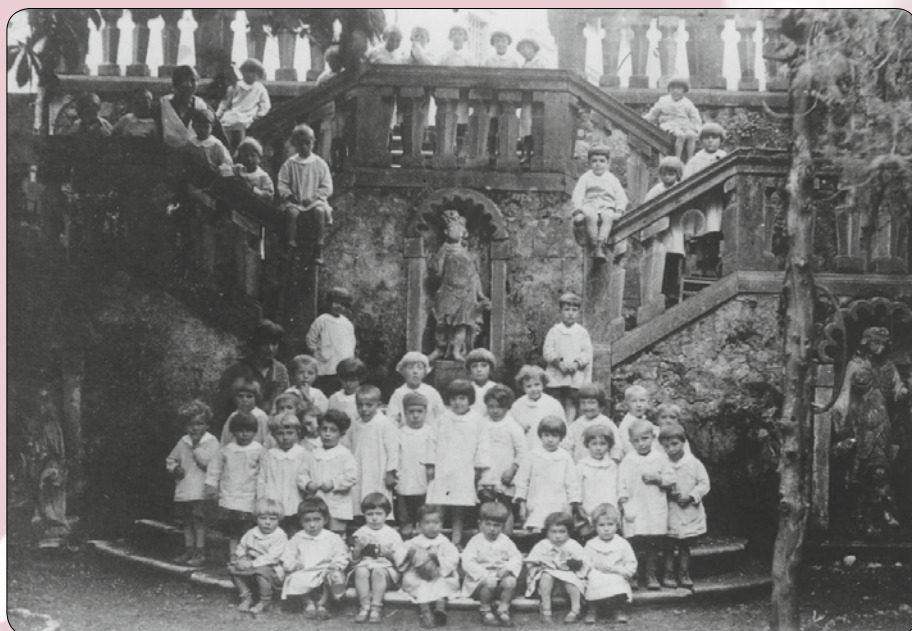
Razglednica Štanjela iz 60-ih let 20. stoletja. Na njej sta izpostavljeni tako Ferrarijev vrt kot stavba Dopolavoro (Zadružni dom), oba Fabianijevo delo.

Kobdilj, settembre 1921

Da archivio Elly Ferrari in Sauli

Charlotte Fabiani s potomci, sin Maks stoji četrti iz leve. Fotografirano na Fabianijevi domačiji leta 1921

Štanjelski vrtec na grajskem dvorišču okoli leta 1935

Štanjel pred prvo svetovno vojno: vstopna klančina, preden jo je Fabiani preoblikoval v stopnišče, kakršnega vidimo danes ter panorama Štanjela. Oboje fotografirano okoli leta 1910.

Krasu, projektiral je prenove porušениh stavb.

V letih od 1935 do 1945 je bil župan Štanjela. V tem obdobju si je prizadeval povrniti naselju pomen, kakršnega je imelo skozi stoletja. Z manjšimi, vendar celostno zamišljenimi ureditvami je uspel dograditi identiteto kraja, kakršno poznamo še danes. **Adijo Dunaj** torej ni bilo le slovo od velikega mesta, ampak tudi od velikih arhitektur, ... **pozdravljen Štanjel** pomeni simboličen prestop k »mali arhitekturi«, v kateri se odvija vsakdanje življenje. Tretje obdobje oziroma tretji sklop razstave nosi naslov »Stoletje miru na Krasu«, kot je čas pred prvo svetovno vojno na Krasu, v okviru Avstro-Ogrske monarhije, opisal vnuk Maksove sestre Tereze Renato Ferrari v knjigi **Murva Fabianijevih**. To je bilo obdobje miru in relativne blaginje za večji del prebivalstva, obenem pa tudi čas Fabianijevega poklicnega in družbenega vzpona ter največjih uspehov, ki so bili okronani s podelitvijo doktorata za dosežke v urbanizmu leta in mestom profesorja na dunajski politehniki leta 1902.

Bogato fotografsko gradivo nam pomaga podoživeti tedanje kulturno in družbeno ozadje, spoznati ljudi, duh časa in podobo krajev v obdobjih, ko je tu živel in deloval Maks Fabiani. Štanjel je bil v preteklosti prostor srečevanja in sožitja različnih življenjski navad in tudi fotografski material na razstavi izhaja tako od domačinov, kot od družin Fabiani in Ferrari ter drugih virov. Razstava je torej zgodba o tukajšnjih stavbah in o ljudeh, ki so jih naseljevali, jih oblikovali, jim dajali življenje in smisel obstoja.

Razstava **Adijo Dunaj, pozdravljen Štanjel!** je bila prvič postavljena leta 2004 v galeriji Lojzeta Spacala v Štanjelu in nato leta 2005 v Muzeju za arhitekturo in oblikovanje v Ljubljani. Ob ljubljanski razstavi je bil izdan tudi katalog z izborom fotografij in drugega grafičnega materiala. Del tega gradiva je bil leta 2011 vključen v prvo stalno razstavo, posvečeno Maksu Fabianiju, prav tako na ogled v štanjelskem Kvadratnem stolpu. Postavitve, naslovljena **Maks Fabiani – arhitekt, urbanist, profesor, župan, izumitelj, pisec, mislec, humanist**, podaja širši okvir Fabianijevega življenja in ustvarjanja. Omogoča vpogled v Fabianijev širok ustvarjalni opus, ki ga umešča med najpomembnejše arhitekte Srednje Evrope na prelomu iz 19. v 20. stoletje. Zasnovane impozantnih mestnih palač na Dunaju, v Ljubljani, Trstu, Gorici in druge ter ur-

banistične ureditve velikih mest govorijo o Fabianiju – arhitektu monarhije. Bil pa je tudi pronicljiv mislec in ravno njegovi spisi razkrivajo njegovo strokovno in človeško širino. Filozofski spis *Akma, duša sveta* je bil v jubilejnem letu ponovno natisnjen in vabi k branju in razmisleku ter omogoča, da si mnenje o njegovem avtorju oblikujemo na najbolj neposreden način.

Vabljeni torej v Štanjel, kulturno središče Krasa!

Adijo Dunaj, pozdravljen Štanjel!

**Razstava o arhitektu
Maksu Fabianiju, njegovem kraju
in njegovih ljudeh**

**Grad Štanjel, Kvadratni stolp,
od 22. maja 2015 dalje**

Zasnova, besedila in izbor slik: Tina Jazbec in Nataša Kolenc • Oblikovanje: Urška Vrtovec • Lektoriranje: Barbara Jejič • Fotografije, dokumenti: Ustanova Maks Fabiani Štanjel (zbirke G. Sauli, Trst, arhiv družine Ferrari, R. Krtina, Dunaj, arhiv družine Fabiani, arhiv prof. M. Pozzetta in drugo), Goriški muzej Nova Gorica • Postavitve: Ustanova Maks Fabiani in Občina Komen

Fabianijevo leto 2015 Dogodki v občini Komen

Datum	Kraj	Dogodek
18. junij	Kobdilj	Fabianijevo leto v občini Komen: Odkritje doprsnega kipa Maksa Fabianija
	Štanjel	Retrospektivna razstava mednarodnega projekta Po Fabianijevih poteh Ex tempore
julij	Kobdilj, Villa Fabiani	S knjigo pod Fabianijevo murvo
september	Štanjel, grad	Acma - duša sveta
oktober	Štanjel	Otvoritev obnovljenega vodovodnega sistema v Ferrarijevem vrtu Podelitev nagrad Maks Fabiani Otvoritev razstave del prispelih na razpis za Nagrado Maks Fabiani

Program dogodkov v Fabianijevem letu je živ in ga bomo še nadgrajevali in dopolnjevali. Zato vas vabimo, da se vključite k njegovemu sooblikovanju in z organizacijo dogodkov popestrite Fabianijevo leto. Vaše predloge in dogodke lahko sporočite na tic.stanjel@komen.si.

O USTANOVU MAKSA FABIANI

Ustanova Maks Fabiani iz Štanjela je bila ustanovljena leta 1997 z namenom raziskovanja in promocije dela evropsko uveljavljenega arhitekta Maksa Fabianija, ki je bil v domačem okolju dolgo prezrt. Ideja o ustanovitvi se je oblikovala vzporedno z nastajanjem pregledne monografije prof. Marka Pozzetta z naslovom *Maks Fabiani – vizije prostora*, katere namen je bila rekonstrukcija po večini uničenega arhitekta Fabianija in promocija njegovega obsežnega opusa v širši javnosti. Poleg skrbi za Fabianijevo dediščino želi Ustanova Maks Fabiani vzpodbuditi tudi dejavnosti na področju inovativnega raziskovanja in razumevanja prostora in širino Fabianijevega duha uveljavljati tudi pri reševanju sodobnih problemov.

Fabianijeva zapuščina Štanjelu in Kobdilju

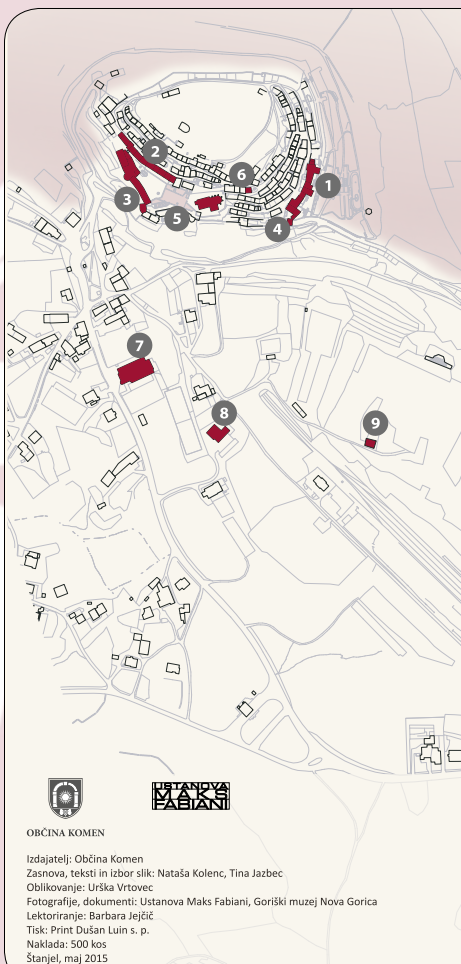
1. Kompleks vile Ferrari (1920-1935)
2. Prenova gradu, Štanjel (okoli 1929-1938)
3. Vhodni stolp, Štanjel, obnova (1931)
4. Stolp na vratih, Štanjel, obnova
5. Ureditev trga s stopniščem in klancino pred cerkvijo sv. Danijela, Štanjel (okoli 1930)
6. Obnova »Romanske hiše«, Štanjel (1935)
7. Casa del Fascio / Zadržni dom, Štanjel (1938)
8. Preureditev vojne bolnice v Hotel Miramonti, Štanjel (1934)
9. Ureditev vhoda na vojaško pokopališče, Štanjel (okoli 1930)
10. Nagrobnik za mamo Charlotte, pokopališče Kobdilj (1923)
11. Mahničeva domačija, Kobdilj, obnova
12. Ureditev Vile Maks, Kobdilj (okoli 1930)
13. Ureditev zajetja vode in napajališča, Kobdilj (okoli 1930)
14. Domačija Fabiani

Vir: Štanjel – živo naselje

FABIANIJEV ŠTANJEL

150
let
MAKS FABIANI

OBČINA KOMEN
Izdajatelj: Občina Komen
Zasnova, teksti in izbor slik: Nataša Kolenc, Tina Jazbec
Oblikovanje: Urška Vrtovec
Fotografije, dokumenti: Ustanova Maks Fabiani, Goriški muzej Nova Gorica
Lektoriranje: Barbara Jejič
Tisk: Print Dušan Luin s. p.
Naklada: 500 kos
Štanjel, maj 2015

Uspeh mladih raziskovalcev iz Osnovne šole Komen

Letošnje šolsko leto so Kaja Pavlin, Klara Stantič in Meta Švagelj, učenke devetega razreda, obiskovale krožek mladinskega raziskovanja in skupaj z učiteljico, Lucijo Filipčič Križaj, ugotavljale lastnosti zaporedij. Plod njihovega dela je raziskovalna naloga z naslovom »Zaporedja in njihovi redi«. Na regijskem tekmovanju, ki se je pod okriljem Zveze za tehnično kulturo Slovenije odvijalo na Fakulteti za management v Kopru, je naloga dobila zlato priznanje in tudi priznanje odličnosti, saj se je z vsemi možnimi točkami uvrstila na državno tekmovanje.

Urban Kavčič, Jan Novak in Ana Milanič iz osmih razredov so v okviru projekta Popestrimo šolo skupaj z mentorico, Metko Paljk, raziskovali, iz katere smetane za stepanje dobimo najcenejše

Klara Stantič, Meta Švagelj in Kaja Pavlin
Foto: Fakulteta za management, Koper

maslo, največjo količino masla. Svoje ugotovitve so zapisali v raziskovalni nalogi z naslovom »Maslo iz kupljene smetane za stepanje«. Na regijskem tekmovanju v Kopru so dosegli zlato priznanje.

Obe raziskovalni nalogi sta se uvrstili na 49. srečanje mladih raziskovalcev Slovenije 2015 v Murski Soboti in se odlično odrezali. Učenke 9. razreda so osvojile srebrno priznanje v kategoriji Matematika in logika, raziskovalci masla pa zlato priznanje v kategoriji Druga področja – gospodinjstvo – in s tem vstopnico na slovesno razglasitev rezultatov državnih tekmovanj iz znanja in na srečanje mladih raziskovalcev ZOTKINI TALENTI, ki je potekalo v soboto, 13. junija 2015, v Cankarjevem domu v Ljubljani.

Besedilo: mentorici Lucija Filipčič Križaj in Metka Paljk

Urban Kavčič, Jan Novak in Ana Milanič
Fotografija: Žan Kukanja

Mi veselo pojemo

V letošnjem šolskem letu je bilo na naši šoli polno kulturnih izживov in priložnosti. Septembra smo postali ponovno »Kulturna šola« in smo poleg laskavega naziva prejeli še posebno priznanje za izredne dosežke na glasbenem področju. Pevski zbori so se izkazali ob različnih priložnostih. Poleg prepevanja na vsakoletnih šolskih in krajevnih prireditvah so se aprila vsi trije zbori uspešno predstavili na območni reviji pevskih zborov v Sežani. Mladinski pevski zbor je letos med drugim sodeloval v projektu partnerske šole iz Vrbe na Koroškem. Skupaj z osmimi šolami iz Avstrije, Italije in Slovenije so posneli zgoščenko, na kateri je 21 skladb v 14 jezikih. Naš zbor je prispeval pesem v slovenščini in portugalsščini. Zgoščenka je bila širši javnosti in avstrijskemu šolskemu ministru predstavljena na prireditvi, 19. maja 2015, na Vrbskem jezeru, kjer je zapelo vseh 8 zborov. V začetku junija so se mladi pevci udeležili še Zborovskega buma, kjer so prepevali v Ljudskem vrtu v Mariboru skupaj s 6700 pevci iz vse Slovenije. Festival je bil nepozabno doživetje že za generacijo pevcev pred dvema letoma. Tudi mlajši pevci niso »od muh«. Komenski otroški pevski zbor se je 20. maja pomiril na regijskem tekmovanju otroških in mladinskih pevskih zborov v Novi Gorici in v hudi

konkurenci osvojil zlato priznanje. Vsi trije zbori bodo pevsko sezono zaokrožili na tradicionalnem zaključnem koncertu, ko se bodo poslovili tudi najstarejši člani mladinskega zbora.

Besedilo: Andreja Rustja, zborovodkinja

Svetovni dan zemlje v enoti Komen

V sredo, 22. aprila 2015, smo v vrtcu Komen bili deležni prav posebnega obiska. Skupaj s predstavnico našega vrtca, go. Jano Štok Pavlin, in eno od predstavnic staršev, go. Alenko Godnič, smo ob glasbi in kratkem pevskem nastopu otrok prijetno pozdravili g. Boruta Benedejčiča, go. Tanjo Godnič in podžupana, g. Valterja Ščuko.

Skupaj z nami so praznovali svetovni dan Zemlje. Ob tej priložnosti nam je Borut zasadil prav posebno zeleno igralo z breztrnovim jagodičjem. Zeleno igralo nam bo v veliko veselje, še posebej v vročih poletnih dneh za igro v njegovi senci. Dozorele sadeže pa bomo obirali in se z njimi sladkali.

V ta namen se strokovne delavke vrtca Komen iskreno zahvaljujemo podjetju ProPepa d. o.o. za njihovo donacijo, čas, ki so si ga vzeli za nas, ter za prijetno dopoldansko druženje.

Vsi skupaj smo jim zaželeli veliko uspehov na vrtni razstavi Chelsea Flower Show v Londonu.

Besedilo: Karmen Antonič

Prerasli so vrtec in sledili bodo svojim sanjam

V Komnu je vrtec, ki že osemindeseto leto deluje in sodeluje s starši ter tako pripomore, da njihovi otroci v zgodnjem obdobju življenja dosegajo kar največjo možnost razvoja.

Kot vrtec Sežana, katerega del smo, smo se v tekočem letu vključili v več izobraževanj, med drugim tudi v izobraževanje Inštituta za etiko in vrednote Jože Trontelj iz Ljubljane. Seminarji so potekali na Brdu pri Kranju, po enotah pa smo na delovnih srečanjih pridobivale usmeritve in jih vključevale v svoj program sobivanja z otroki.

Zaposleni v vrtcu se trudimo, da se otrokom med bivanjem pri nas ponudi življenjsko zanimive in potrebne dejavnosti. Veliko je možnosti za otrokov razvoj, saj je pri nas izpostavljen nenehno sobivanju z vrstniki in odraslimi. Starševski ljubezni skušamo iti naproti in s tem otroka vzpodbujati k doseganju njegovih in naših ciljev. Dr. Ross Campbell, strokovnjak za vedenjske motnje v otroštvu in puberteti, pravi: »Vsak otrok nosi v sebi rezervoar, ki mora biti napolnjen z ljubeznijo. Ko se otrok resnično počuti ljubljen, se bo normalno razvijal. V nasprotnem primeru – če je njegov rezervoar ljubezni prazen –, se bo otrok vedel asocialno. Večina destruktivnega vedenja je prav posledica hrepenenja po

gorivu za rezervoar ljubezni.« Pod gorivo razumem starševsko in našo pozornost, pripadnost, prijaznost, radodarnost, občutek, da je otrok zaželen v vsakršni situaciji.

Ko so nas otroci, ki sedaj odhajajo v šolo, družili, so nam vedno bogato popestrili naše dejavnosti in širili obzorja tudi različni gostje, starši, stari starši. Nekatere smo obiskali pri njihovem delu, življenju, uporabljali njihove terene. Čutim veliko hvaležnost do vseh, ki ste nam dali čas in znanje, prostor, sebe. Skozi vsa leta smo sodelovali tudi s Kosovelovo knjižnico, ki starejšim predšolskim otrokom nudi program Bralni palček.

Starši otroku berejo izbrano slikanico, v vrtcu pa jo otrok ob slikah pove sovrstnikom. V skupini imamo deklico, katere materin jezik je italijanščina. Ob mini slikanici je v svojem jeziku povedala zanimivo zgodbo, ki pa je s pomočnico nisva znali prevesti ostalim otrokom v slovenščino. Po pravljici smo jo mahnili v naravo, proti Debeli griži in si ob povratku privoščili oddih v naši vaški knjižnici. Knjižničarka Marijo smo potegnili za rokav in prevedla nam je vsebino. Izvedeli smo, o čem govori slikanica *La storia del bruco e della farfalla*. Najbrž so otroci s svojo pristnostjo pritegnili zelo veliko Marijine naklonjenosti, kajti vprašala jih je, ali bi jo ilustrirali. Nič lepšega! Tako je nastala naša ilustrirana slikanica z naslovom *Zgodba o gosenci in metulju*. V aprilu, pa smo se poistovetili z dejanji v pravljici, tako smo jo lahko petega maja zaigrali otrokom, ki so prišli na zaključno pravljичno uro, ki jih vse leto prireja Knjižnica Komen. Po predstavi pa je vsak otrok iz rok knjižničarke Marije prejel čudovito darilo – izvod barvno tiskane slikanice z ilustracijami, ki jih je vsak otrok sam narisal. Zaključni nastop so s prisotnostjo oplemenitili mladi obiskovalci in vsi starši. Voditeljici skupine starejših predšolskih otrok, Helena in Danjela, se vsem zahvaljujeva za nepozaben dan.

Vsaka pravljica nosi v sebi nauk, tako ga tudi ta: verjemi vase in sledi svoji poti. Ne dovoli, da ti drugi preprečijo doseči svoj cilj! Ob tem pa ne stori drugim zlega, temveč jih pusti pri miru. Zmoremo?

Besedilo: Helena Perčič

Spoznajmo naše vasi!

V četrtek, 23. aprila, smo imeli v vrtcu Komen že četrti pohod po naših kraških vaseh. Skozi Po Volčjem Gradu, Malem Dolu in Svetem nas je tokrat pot vodila v Gorjansko. Kot je povedal do-

mačin, Severin Mezinec, je to vasica z okoli 270 prebivalci in z veliko vaškimi značilnostmi.

Zbor pohodnikov je bil na igrišču, kjer so si otroci ob tekanju že dodobra ogreli mišice. Pot nas je najprej vodila mimo rojstne hiše dr. Karla Štreklja, jame Ledenice, kjer so shranjevali led na poti iz Dunaja v Trst, napajališča za živali, pa vse do »pulja«, kjer se nam je razprostiral pogled na morje, Brestovico, Vojščico, Trstelj ... Pohod smo nadaljevali po ozkih ulicah ali gasah Gorjanskega, kjer smo videli vaške vodnjake, golobnjake, kamnoseka ... Kmalu smo prispeli do kala, kjer smo nahranili račke in ribe. Prve kapljice dežja so nas prepodile od tam in odkorakali smo proti igrišču, kjer smo se še malo okrepčali s čajem in sadno rezino.

Strokovne delavke vrtca Komen se zahvaljujemo vsem staršem in otrokom za udeležbo, posebna hvala tudi gospodu Severinu Mezinecu za vodenje.

Naslednje leto nas bo pot vodila ... Kam?

Besedilo: Danjela Rudež

Zaključna prireditev v vrtcu Štanjel

Na zaključni prireditvi so se predstavili otroci iz treh skupin v Štanjelu. Prireditev je s pomočjo zmaja Tolovaja vodila Mateja Bežek Kosmač. Zmaj Tolovaj je otroke spremljal skozi celo leto, se z njimi igral, pel pesmi, zato jih je prišel pogledat.

Najprej so se otroci iz vseh treh skupin predstavili s plesom Špic polka. Nato so otroci iz skupine Pikapolonic zaplesali ples Na planincih in nam povedali deklamacijo Lovec.

Naši najmlajši iz skupine Palčki pa so se predstavili s posnetkom z utrinki iz vrtca.

Voditeljica Mateja je zmaju Tolovaju zastavila nekaj ugank. Ker zmaju ni uspelo rešiti ugank, so mu z veseljem pomagali otroci. Najstarejša skupina Žabic se je predstavila s sklopom pesmi, plesov in iger. Ob nastopu smo prav vsi uživali. Te Žabice so nam pokazale kar veliko, saj gredo nekateri otroci v jeseni že v šolo. Naj povem, da nas je bilo na prireditvi veliko. Poleg staršev, starih staršev in sorodnikov sta bili prisotni tudi vodja enote in ravnateljica, ki nam je namenila nekaj besed.

Skozi celotno prireditev nas je spremljal zmaj Tolovaj, nam ka-

kšno ušpičil in tudi malo ponagajal. Otroci so ga bili zelo veseli. Prireditev smo zaključili ob druženju na igrišču.

Za vrtec Štanjel: Alenka Robida Štrekel

Žogarije z zmajem tolovajem

V ponedeljek, 23. marca 2015, smo v vrtcu Štanjel preživeli prav posebno dopoldne. Zmaj Tolovaj nas je s pomočjo Mateje in Monike popeljal v pomladni čas. Že v petek nam je prišepnil, naj pridemo v vrtec športno oblečeni. In res smo kot pravi športniki nestrpno pričakovali, kaj nam je pripravil. Po dopoldanski malici nas je vse skupaj povabil na naše igrišče. Tam si je vsak otrok izžrebal znak s cvetlico in nastalo je 5 skupin. Igre z žogami so se začele. Pridno smo metali na koš, zadevali obroče, polnili škatle, igrali igro Petelinček, skratka za vsakega se je našlo kaj zanimivega. Na koncu pa smo s skupnimi močmi vse to pospravili in si pošteno zaploskali.

Preživeli smo lep sončen, predvsem pa zelo razgiban dopoldan.

Besedilo: Monika Turk in Mateja Štoka

Fotografija: Arhiv vrtca Štanjel

Že 55 let od začetka obratovanja Konfekcije Komen

Rubrika **Srebrni spomini, vredni zlata** je dosegla svoj namen: spodbuditi ljudi, da z ostalimi delijo spomine iz preteklosti. Poklicala nas je gospa **Vilma Godnič** in rekla, da so jo besede »DA SE NE ZABE« tako nagovorile, da je želela z nami deliti pomembne spomine. (op. ur.)

Obrat Konfekcije Komen je začel obratovati 1. aprila 1960. Z gospo Vilmo Godnič iz Komna sva pokramljali o njegovih začetkih. »To ni zapis o meni, priučeni šivilji, ampak zapis o štirih osebah, vsi *žnidrji*, ki so se takrat, pri 45. letu starosti, odločile in sprejele negotovo ter težko odgovorno pot – ustanoviti podjetje,« je poudarila in dodala, da so bile za to zaslužne štiri ključne osebe: krojač Baldomir – Baldo Jazbec (najboljši krojač daleč na okrog v tistem času, kasneje tudi direktor obrata), krojač Alojz Žvokelj (kasneje delovodja), šivilja Zora Jazbec (kasneje krojilka in tudi računovodkinja), šivilja Sveta Krstan (kasneje tudi krojilka). »Veste, imeli so vizijo, kot bi rekli danes, zaposliti predvsem mlado žensko delovno silo – šivilje, z namenom, da bi mlada dekleta ostala v domačem kraju in hitro so se morali odločiti za to, ker so dekleta začela hoditi delati v Italijo. Petnajst let po vojski je *b'lo tu mžerja do stu*, živeli smo od tistega, kar smo pridelali na njivah in *pomagej si, ku vjš in znaš*.«

Gospa Vilma z iskricami v očeh pove, da so bile njene želje vse prej kot take, da bo postala šivilja. Želela je postati vzgojiteljica. »Šla bom v Koper v šolo in postala vzgojiteljica«, tako je napisala leta 1956 v šoli v prostem pisu. »Žal se zaradi bolezni staršev

moje sanje niso uresničile, nisem mogla oditi v šolo, ostala sem doma in ker na vasi nikoli ne zmanjka dela, sem pomagala ob košnji, žetvi, trgatvi in drugih opravilih. Vse pa se je spreminilo, ko je gospa Marija Bajec, takrat matičarka na matičnem uradu Komen, mami povedala, da v uradu vpisujejo dekleta in žene, saj se v Komnu ustanavlja novo podjetje šiviljske stroke. Šla sem se vpisat, bila sem 22. po vrsti. Gospa Marija mi je povedala, da ni rečeno, da bom izbrana. Izbiral bo direktor,

Baldomir Jazbec, in bom obveščena čez dva meseca. Vpis je potekal januarja 1960. Konec marca mi je gospa Marija sporočila, naj pridem na pogovor. Upala sem, da sem izbrana, nisem pa bila prepričana. Zbrali smo se *žnidrja* Baldo in Alojz, šivilji Zora in Sveta, ter jaz – priučena šivilja. Še danes mi zaigra srce ob tem spominu, da sem bila izmed vseh zapisanih izbrana prav jaz. Naročili so mi naj 1. aprila ob sedmi uri zjutraj pridem v krojaško delavnico na dom gospoda Baldota (po domače Zbrdni). S seboj naj prinesem škarje in malico ter šiviljski meter. Ne vem, kako hitro je minila noč brez spanja od sreče, da bom delala, da bom zaposlena – kot obliž na rano, da ne bom vzgojiteljica. Gospod Baldo je bodočim šiviljam na domu razložil, kaj bodo delali. »Res smo se zbrali. Gospod Baldo nam je dal napotke: »Šivali bomo kuhinjske krpe, moške delovne hlače in predpasnike. Vsako jglu, ki se bo zlomila pr'nesete meni, da vam dam novo, glih tako cvirn, ker ni nič naše. Vse je od podjetja, zato moramo vsi ravnati odgovorno!« Tu je povedal tako jasno, da smo se vse bale.»

Obrat Konfekcije Komen je prve mesece obratoval v »kotičku« zadružnega doma, saj so, kot je povedala gospa Vilma, takrat v t. i. notarjevi hiši še bili delavci in niso mogli še delati tam. Do 20. septembra je delalo pet oseb na dveh električnih industrijskih šivalnih strojih, imeli so še dolgo mizo za krojenje in police za izdelke. Šele po 20. septembru so se lahko preselili v notarjevo hišo in sprejeli v svoje vrste novo žensko delovno silo: »Prišli smo v novo šivalnico, imeli smo sanitarije, garderobo, mize za peglat in za pospravljat, police za odlaganje narejenih izdelkov. Nismo pa imeli gretja. Prostori niso bili nikoli ogrevani in nismo imeli malice. Smo si mogli vse sami prines s sabo, od duma vsaki dan spruti. Takrat se nam je pridružila tudi normirka, Miranda Grmek, ki je skrbela za to, da se je dosegala norma. Ma je postavla taku normu, da je živ buh ne bi dosegu,« se nasmeje gospa Vilma.

Da je obrat začel delovati, se je potrebno zahvaliti še eni zelo zaslužni osebi: »Veliko je pripomogel k temu domačin, gospod Peter Fabiani, takrat direktor podjetja Jadran Sežana. Veste, da

smo lahko šivale, je naš direktor Baldo preko njega nabavljal material: trak, s katerim smo obrobljale *firtohe*, oh, to je bila velika posebnost, zdej bi rekli prodajni hit podjetja, potem pa smo ga izdelovali tudi sami. Oh, in leta 1964, ko smo dobili avto, tu je bila za Konfekcijo pomembna pridobitev. Fabiani je odpisan avto – spomnim se, da je bil tak črn –, odkupil za en črn en bel. Tako smo dobili prvi službeni avto v Konfekciji. Do takrat je za prevoz blaga obstajal le avtobus in Baldov motorin.«

V nadaljnjem poslovanju Konfekcije pa je za pridobitev strank zelo požrtvovalno skrbela gospa Marija Šegula, domačinka iz Klanca, poročena v Ljubljano. »Poznala je gospoda Baldota in *prou* ona nam je prve vzorce odnesla v Ljubljano – *od btege do btege*, od Name do Maximarketa. Postala naša potnica – komercialistka. Delala je z neverjetno ljubeznijo,« je dodala gospa Vilma. Paradni konji Konfekcije so bili: na prvem mestu vsekakor gospodinjske krpe, ženski predpasniki ali *firtohi*, s posebnim trakom obrobljeni, halje »Marta«, moške delovne hlače, ženski dežni plašči, kapoti s širokimi ovratniki, katere so skrojili sami. Pokramljali sva tudi o prvi plači: »Prvo plačo sem dobila maja meseca 1960 – 7600 dinarjev. Z njo sem plačala prašička, ki smo ga kupili mladga.«

Niso pa samo delali. Tudi poveseliti so se znali. Vsako leto so odšli na skupne kolektivne izlete: »Lepe spomine imam na izlet na Bled in kolektivno kosilo v Begunjah pri Jožovcu, na Pohorje, kolektivni izlet na Otočec na Krki, nato so odšli na Plitviška jezera in drugam. Leta 1964 smo dekleta sama za dan žena organizirale praznovanje s plesom in srečelovom v dvorani Komen. Še zdej se spunem, igral je Veseli veter iz Kromberka.«

Žal pa je morala gospa Vilma zaradi družinskih okoliščin leta 1968 s težkim srcem zapustiti Konfekcijo Komen. »Konfekcijo sem imela zelo rada, veliko smo si pomagali in kljub temu, da smo kdaj *nardili* kej narobe, smo si vsi priskočili na pomoč in

težavo skupaj rešili. Bili smo kot velika družina.« Gospa Vilma je najin pogovor zaključila z željo, da bi katera od sodelavk, ki so ostale v podjetju po letu 1968, povedala o nadaljnjem razvoju Konfekcije Komen.

Besedilo: Tamara Fakin
Fotografije: Arhiv Vilme Godnič

Šagre, kres in še marsikaj

Vsakokrat, ko grem k Mariji, sem dobre volje. Veliko se smejeva in rada poslušam njene zgodbe. Naslika mi jih pred oči. Ko me zagleda, začne: »Veste, me je klicala zadnjič Albina Matevževa, ko me je vidla v Burji, in rekla: *Kaj nisi znala, Marija, da se je po tasterem v ponedeljek, torek, četrtek in petek sadilo zelenjavo moškega spola in v sredo, soboto, nedeljo zelenjavo ženskega?*« In tako sem spoznala še gospo Albino, ki je z mano delila zlate spomine na komenskem ... in za to se ji lepo zahvaljujem!

Nekaj dobrot, ki jih za praznike pečejo še danes

Tokrat sva se z Marijo pogovarjali o šagri v Komnu, ki je bila na svetega Jurija – 24. aprila. Marija se spomni, da je bilo veliko stojnic, kjer se je prodajalo vse sorte. Prišli so Ribničani z igračami in suho robo, spet druge so prodajali piškote, obleke, čevlje, copate ... Navada je bila da so prišli vsi sorodniki z vseh koncev domov, po navadi so prišli že zjutraj, spili kavo in šli k maši. Potem se je skuhalo boljše kosilo. »Dobro se spomnim naše mame, ki je skuhala juho z *domač'mi lazanj*, potem je bil vedno tudi kakšen kos mesa – kokoš ali zajec in tenstan krompir. Taka je bila navada. Vedno je tudi spekla *presenc*, pinco in štraube,« pove Marija. »Joj in kafe! Ne vem, če sem vam *praula*, ko je šla moja sestra k birmi po vojski? Po letih je bila še premajhna za k birmi, ma takoj po vojni so se bali, da bo nazaj izbruhnila vojska, zato so šli tudi mlajši otroci. Naredili smo kosilo v skednju, kjer je mama pogrnila mizo za vse. Na koncu je prinesla kafe, saj je vedela, da jo ima stric strašno rad. In še zdaj ga vidim, ko je rekel: *Ma Bernardka, kej si mela v kalceti tu kafe?* Je res, ko je bila v stari Gorici je kupila kafe in potem je zmeraj *ahtala*, da ga je imela, če je kdo prišel. Sebi si ga ni nikoli privoščila.«

Marija mi je pripovedovala tudi o kresu na svetega Ivana in povedala, da je bil pred vojno kres na Brdi. »Cesta je bila zaprta in ne vem, od kod so pripeljali grozno veliko robe. Ni se jedlo in pilo kot zdaj, le prižgali smo ga. Ko je ostalo samo še oglje, so

ga fantje pometli na kup in tekmovali, kdo si upa skakati čez. Joj, kako sem se bala, da bo komu spodletelo, ves čas sem bila v strahu. Ampak glede na to, da so kosili po cele dneve, so bili v formi. Celo noč so bandali in ob štirih zjutraj že kosili. Dostikrat niti spat niso šli, ko so *fantavali*. Za svetega Ivana se je spletlo tudi *kraceljčke* iz Ivanovih rož, ki smo jih potem v procesiji polagali na raklje in shranili za točo, da bi se po stari vraži pred njo obvarovali.«

Posebej je Marijo lepo poslušati, ko pripoveduje anekdote: »V Svetu sem prišla 55. leta in 6 let, dokler nismo dobili vodovoda, sem hodila kalat vodo h komunski štirni. V balo sem dobila svitek, mamina sorodnica iz Preserij mi ga je naredila iz volne. Ma kako sem se učila nosit na glavi *šk'f*,« zavzdihne in se nasmeji Marija. »Ko sem naštimala na glavo svitek in se sklonila po vedro, mi je že odletel na tla. Tašča, ki me je gledala, mi je rekla, naj ne skrbim, samo dvakrat, trikrat bom mokra, *pole* se bom že navadla. In res sem vsa mokra prišla nazaj domov. Po nasvetu tašče, sem vztrajala, *pole je šlo ku nč!* Vso pomlad in poletje smo pasli. Zjutraj sem morala vstati že ob štirih in pol možu naložit v nahrbtnik kosilo, preden je šel v hribe. Potem je bilo treba must, mleko nest v zbiralnico, napast živino in je bila že osma in pol, deveta ura, ko sem prišla domov. Morala sem kalat vodo v štirni, da sem napojila še živino. *En bot srečam anu s štruco kruha pod pazduho*. Prišla je do štirne klepetat. Ko se je naklepetala, je rekla, da mora iti, ker je lačna, saj ni še niti *kafe* spila. Jaz sem ji rekla, da sem *žej u drugo lačna!* In mi odgovori, da *kej je pole, ona ku je spala, je prišparala en p'št* in naj ga kar jaz imam. Taku, da več je vredna *žbatula*, ku vsako delo,« pove Marija in se nasmejeva. Gospa Albina Ušaj je že od rojstva v Svetem. Pr' Matevževih je doma. »Vsaj tako rečejo Kraševci, Dornberškovci pa rečejo pr' Gožarjevih, ker je bil moj bižnono privatnik in je delal *goži* – usnjene jermene za vole in konje. Zato so nas *forešti* imeli za Gožarjeve,« razlaga Albina.

Albina je ženska, ki najbolj ceni delavnost, poštenost in skromnost. To je spodbujala tudi pri otrocih in vnukih. »Ne smeš otrokom ugoditi vse, za kar te prašajo. Ne, ne, rajši jim pokaži, kaj znaš, kaj upaš! In zmeraj sem učila: če ti bo vsaki mesec ostalo po pet *čintežimov*, boš dobra gospodinja, če ti bo zmanjkalo boš slaba. In zmeraj kupi, kar rabiš, ne kar vidiš! Tako so tudi mene učili. Spomnim se, ko je 47. leta tata reku, takrat je bilo vseh sorti, veste: *Otroci moji, zavihat rokave in delat, ku da bi b'li nimer živi in cerot na usta!*«

Tudi Albina se spominja šagre v Svetem za svetega Tilha. »Prišli so sorodniki, ki so se od hiše poročili in prijatelji s Trsta. Dokler še ni bilo *brjarja* so prinesli lesen oder in je bila pleh muzika popoldan. Bilo je plesa in *s'mnja*, kolikor ste hoteli. Najlepše je *blo, ku sem od sorodnika dobila čintežim in šla na ringelšpil*. Na stojnicah so prodajali ruj in žepek, ki so ga nabirali poleti in potem sušili. Ribenčani so prodajali vseh sort lesenih stvari, sir z vipavskega, tudi Rezjani so bili tam, mi smo imeli *en'ga star'ga, ki je spal pr' nas* na listniku. Veste na *kuolci so brusli in raztav'li okrog sebe nožče, škarje* in tako,« opiše Albina šagro. Šagre in sejmi so bili zelo pomembni posebej za mlade punce. Na njih je družina prodajala živino. Albina pove, da so z denarjem od teh prašičev matere razpolagale za hčere, za njihove bale in podobno. »Še se spomnim, v Gorici sem kupila 24 velikih brisač, ki jih imam še danes,« se spominja. Albina je imela balo še po starem: 12 rjuh, 24 brisač, spodnje perilo, hlače, kombinezoni, vse je bilo nastavljeno na postelji in vse zvezano s *fločki*. Tudi plenice za bodočega otroka so bile. »*Lana na Krasi ni bilo, je bil pa zelo, zelo štet*, kot trpežen in kvaliteten material. Posejali pa so ga samo nekje 10 m², da so imele krave in prašiči lažji porod. Ščepec lanu so namočili v vročo vodo in en mesec pred porodom dajali živini,« mi pove Albina.

Hitro so minile prijetne ure s sogovornicama in koliko sta mi dale! Predvsem idej, za naše nadaljnje pogovore: naslednje spomine bomo posvetili igram iz otroštva, s katerimi sta si krajšali čas med poletnim delom.

Besedilo: Renata Jakopin

Burjina glasba

Pihalni orkester Komen in prostovoljstvo

PIHALNI ORKESTER KOMEN (POK) z dirigentom Matijo Tavčarjem je po uspešnem božično-novoletnem koncertu v Kobjeglavi in krajšem koncertnem predahu v prostem času (z izjemo nastopanja ob komenskem krajevnem praznovanju ob 15. februarju), vendar z intenzivnimi rednimi vajami vsak konec tedna, od aprila ponovno v akciji.

Tako je 25. aprila skupaj s Kobjeglavci v njihovem kulturnem domu gostil odličen PIHALNI ORKESTER LOGATEC, v mešani sestavi mladostne energije in izkušenj veteranov, ki je svojo prvo 100-letnico že prekoračil. Po nastopu komenskega orkestra, z enotno oceno, da je njegov napredek očiten, so šle odlično v uho skladbe po izboru in izvedbi logaškega orkestra. Zlit z glas-

bo, je dirigent Vid Pupis tako elegantno plaval na njenih valovih in poslušalstvo z njim, da je brez težav razblinil strah, da bo v svoji zamaknjenosti padel z malo premajhnega odra. Vsekakor lep koncert, k čemur je nedvomno prispevalo tudi lepo in suvereno napovedovanje gimnazijke, Urše Vodopivec, flavtistke pri POK iz Vrha nad Branikom. Koncert se je, tako kot mnogo drugih prireditev v organizaciji Glasbeno-umetniškega društva Pihalni orkester Komen, tudi tokrat zaključil z že uveljavljeno pogostitvijo vseh prisotnih. Tudi ta je vedno dobrodošla, čeprav včasih prezigodaj, med koncertom, iz ozadja priplavajo kulinarčne vonjave, ki pa se z glasbenimi užutki ne stapljajo ravno najbolje, temveč razdražijo želodec in zmedejo glasbena doživljanja.

Že dan po kobjeglavskem koncertu je Pihalni orkester Komen nastopil na Volčjem Gradu v sklopu spominskih prireditev ob 70-letnici konca 2. svetovne vojne.

Prvega maja pa je Pihalni orkester Komen po desetih kraških vaseh delavski solidarnosti in v spomin na krvave proteste čikaških delavcev za 8-urni delavnik leta 1886 že tradicionalno zagrabil prvomajsko budnico, letos po daljšem času ponovno tudi v Komnu pred Okrepčevalnico na placu. Bilo je zares prijetno. Tudi dež je počakal, da so se zvoki izpeli. Skupno v vseh vaseh je prišlo skoraj 800 poslušalcev in orkester je tako zaslužil majice s svojim logotipom. Tudi to je fenomen našega pihalnega orkestra: mladim že vstati jutraj ob šestih ni enostavno, čas je napet zaradi šolskih oziroma študijskih obveznosti, preizkusov znanja, spraševanj, izpitnih rokov in tudi zaradi aktualnosti grafitov: »Z veseljem bi si oddahnil od dela, a ga žal nimam.«

Pihalni orkester Komen čakajo v nadaljevanju še izvedbe na »Festivalu godbe po kraških vaseh«:

- 30. 5. v Gorjanskem s Pihalnim orkestrom Ricmanje in dirigentom Aljošo Tavčarjem;

- 06. 6. na Volčjem gradu z Vrhovsko vaško godbo in dirigentom Giorgiom Prašljem,
- 27. 6. na gradu Štanjel s Pihalno godbo Vrhpolje in dirigentom Matjažem Medenom.

Vmes bo še nastopanje ob občinskem in državnem prazniku 24. in 26. junija. Pa tudi matura, izpiti, konec šolskega leta, druge obveznosti.

Zaključek enega dela sezone bo potekal od 9. do 12. julija z viškom – z udeležbo na mednarodnem tekmovanju v Bratislavi na Slovaškem. To je priložnost, da se Pihalni orkester Komen ponovno izkaže pred mednarodno konkurenco in ponovno izkoristi priložnost za promocijo komenske občine, Krasa in Slovenije. Pripravljeni so trije avtobusi. Za ceno 80 EUR/osebo so ponujeni avtobusni prevoz, 3 nočitve z zajtrkom, vodeni ogled mesta, nastop POK, koncert v centru Bratislave ter še mnogo več (KONTAKT: Rok Furlan, GSM: 040/650-002). VABLJENI so vsi, ki se želijo pridružiti orkestru v Bratislavi.

Zakaj smo zapisali v naslov »PROSTOVOLJSTVO«? Prav zaradi vsega zgoraj napisanega. Prostovoljstva je v Sloveniji veliko (gasilci, reševalci, posvetni in cerkveni zbori, pihalni orkestri ...) in je fenomen naroda v svetovnem merilu. Tudi če si z nerazumnim obnašanjem včasih eden drugemu škodujemo, je eden od tistih značajskih potez Slovencev, ki nas določajo in ohranjajo. »Prostovoljstvo je odziv civilne družbe na raznovrstne potrebe ljudi, je oblika aktivnega in altruističnega delovanja posameznikov, ki prispeva k razvijanju vrednot solidarnosti, k socialnemu in drugemu napredku družbe, zato ga je treba negovati in ustrezno vrednotiti.« (Wikipedija).

Besedilo: Ivan Uršič

BUDNICA 2015 - komenski orkester ohranja tradicijo

Včasih so delavci so na prvi maj jutro začeli z budnico delavske godbe, ki so jih imela vsa industrijska in velika delavska središča. To je bil velik dogodek! Danes ta običaj nadaljujejo vaše godbe.

BRESTOVICA

ŠKRBINA

VOJŠČICA

GABROVICA

GORJANSKO

KOBJEGLAVA

KOMEN

Svirelovanje sežanskih ekonomcev

Dijaki 4. letnika programa ekonomski tehnik Šolskega centra Srečka Kosovela Sežana smo se za 4. izpitno enoto na maturi z imenom Izdelek ali storitev z zagovorom povezali z Zavodom lepih umetnosti UPOL in z Razvojnim centrom Divača z željo oblikovati turistični proizvod za naročnika. Vsebinsko turističnega proizvoda smo oblikovali v skladu z razpisom 12. mednarodnega tekmovanja Več znanja za več turizma, katerega tema je bila Zgodbe turizma. Tekmovanja smo se udeležili in osvojili zlato priznanje. Ustvarili smo kulturni vikend na Krasu pod imenom Svirelovanje, ki je potekal od 10. do 12. aprila 2015. Osrednja zgodba tega turističnega proizvoda je bila zgodba o uspehu mednarodnega tekmovanja in festivala Svirel in uspehu prve slovenske filmske igralkke, ki je zaslovela v svetu, Ita Rine. Ta je igrala v nemih filmih, v katerih je imela pomembno vlogo glasba in prav tukaj smo našli povezavo z glasbenim tekmovanjem Svirel. Poleg tega je bil naš namen, da turisti поблиže spoznajo Kras. Tako oblikovan proizvod smo predali turistični agenciji Slonček, ki ga je vključila v svojo ponudbo.

V program Svirelovanje smo vključili spoznavanje Krasa, kraških značilnosti, poučne glasbene delavnice za otroke, osrednji dogodek projekta pa je bil sobotni koncert (11. april 2015), posvečen Iti Rini, pod imenom Ita Rina & Music.

Koncert se je odvijal v dvorani Škrateljnovе hiše v Divači. Od 18h dalje je bil omogočen brezplačen ogled Muzeja slovenskih filmskih igralcev in stalne razstave Ita Rine ter ogled stojnic na dvorišču pred muzejem.

Na stojnicah so se nam predstavili čebelarji, sivkarji, Občina Divača in Turistično društvo Log pod Mangartom, ki je za glasbenike in udeležence pripravilo degustacijo bovskih dobrot. Tako so lahko obiskovalci poskusili, kakšno hrano je v mladosti jedla Ita Rina, saj so bili njeni starši doma iz Loga pod Mangartom in Bovca.

Ob 20h se je pričel koncert, na katerem so z zelo pestrim repertoarjem filmske glasbe nastopili mladi glasbeniki kvinteta NOVArt, ansambla violončel NOVA filharmonije in gostujoči Hornet Quartet iz Poljske. V ozadju so se na platnu predvajali odlomki iz filma Erotikon, s katerim je zaslovela Ita Rina.

Z načrtovanjem in izpeljavo celotnega projekta smo izredno zadovoljni, saj smo prejeli pohvale tako od mentorice, Mojce Železnik Buda, kot tudi od vseh sodelujočih. Samega koncerta se je udeležilo več kot 70 obiskovalcev, kar je bil za nas še poseben uspeh. Skozi celotno nalogo smo se zelo veliko naučili in spoznali, koliko truda in drobnih stvari je potrebnih za organizacijo in izpeljavo tovrstnega dogodka.

Ekipo smo sestavljali: Žan Gomezel, Eva Semenič, Aljoša Mihelj, Špela Fidel, Matej Čebulec, Klavdija Rebula in Grega Krečič.

Cominum ne spi

Novo leto je Mešanemu pevskemu zboru Cominum, poleg novih in zanimivih idej, prineslo tudi veliko novih pevk in pevcev, kar nas v društvu še posebej veseli. Vidi se, da je zborovsko petje na Komenskem Krasu doma in, če smo lahko malce neskomni, očitno Cominum postaja vabljen cilj za marsikaterega pevca v naši okolici. Tako je tudi prav, saj več nas je, več in bolje se lahko dela.

Z novimi pevci je bil povezan tudi nastop 1. marca na reviji Primorska poje, ki se je zbor redno udeležuje že vrsto let. Tokrat so nas povabili v Bilje. Kljub temu, da novi pevci z nami niso vadili niti dva meseca, smo se nastopa udeležili v popolni zasedbi ter z našimi koli navdušili občinstvo.

Tako je – slovenska, srbska in makedonska kola ... Izjemno uspešen projekt umetniške vodje zboru, prof. Ingrid Tavčar, ki je v naš prostor prinesla drugačnost in svežino. Tudi sami pevci smo, po vseh na novo odkritih ritmih in tonih, začeli malce drugače dojemati raznolikost zborovskega petja. To se je izkazalo tudi na našem rednem spomladanskem koncertu 21. marca v Gorjanskem, kjer smo kola suvereno odpeli, hkrati pa našim zvestim poslušalcem pripravili prvovrstno presenečenje v obliki dramske igre. Moramo povedati, da v Cominumu premoremo tudi precej igralskega talenta, kar je vodilo v ustanovitev dramske sekcije Kulturnega društva Cominum. Smeh je s tem zagotovljen tako med vajami, kot tudi kasneje na odru. Naj še omenimo, da sta se v Gorjanskem s petjem predstavila še moška sekcija MePZ Cominum »Cominumen« ter gostje večera, MePZ Divača. Vsekakor prijeten in pester večer, vreden čimprejšnje ponovitve.

Pestro je kar prava beseda, ki opisuje dogajanje v našem zboru. Pestro je na vajah, ob raznih veselih priložnostih, ki jih obeležu-

jejo naši člani, in seveda na nastopih, ki jih sami organiziramo ali pa smo na njih vabljeni. Tako smo se konec marca zopet usedli na avtobus ter se odpeljali na gostovanje k našemu prijateljskemu zboru, MePZ SCT Ljubljana, kjer smo svoj aktualni program predstavili na Konzervatoriju za glasbo. Še enkrat hvala našim ljubljanskim prijateljem, bilo je prekrasno, izkazali so se kot odlični gostitelji in ne dvomimo, da bo naše prijateljstvo trajalo še dolgo časa.

Konec aprila pa smo se udeležili tudi osrednje kraške prireditve ob 70. letnici konca druge svetovne vojne v Kosovelovem domu v Sežani, kjer smo sodelovali z MePZ Senožeče ter ostalimi ustvarjalci s Krasa.

Polno idej in zamisli se rojeva v našem zboru, zato so pogledi Cominuma vedno znova zazrti v prihodnost. Čaka nas še nekaj pomembnih nastopov in dogodkov v bližnji prihodnosti. Konec maja gremo zopet na obisk k našim zamejskim prijateljem v Zgonik na njihov občinski praznik, v pripravi je tudi nova zgoščenka, ki naj bi luč sveta ugledala v kratkem. Na njej bodo svoj prostor pod soncem našle uspešnice zadnjih let. Zagotovo pa v naših glavah tli še kar nekaj zanimivih idej, a o njih nekaj več naslednjič.

Vsekakor MePZ Cominum ne spi. Je zbujen ter venomer pripravljen na nekaj novega in drugačnega. Ostanite naši poslušalci še naprej. Ste pomemben dejavnik naše rasti in razvoja, brez vas tudi nas ne bi bilo. Hvala vam!

Vsem našim prijateljem en prisrčen pevski pozdrav!

Besedilo: Uroš Simčič

Foto: arhiv društva

Uspeh dveh mladih pianistk

Klavirski oddelek podružnične glasbene šole v Komnu pod mentorstvom profesorice Ingrid Tavčar je bil tudi to pomlad dejaven in uspešen. Poleg rednih razrednih in javnih nastopov kot solisti, korepetitorji in v klavirskih duih, se lahko letos pohvalijo tudi z uspehi na tekmovanjih. V mesecu aprilu je Zveza primorskih glasbenih šol organizirala regijsko tekmovanje mladih pianistov, ki je potekalo v Glasbeni šoli Nova Gorica, udeležilo pa se ga je 63 tekmovalcev iz cele Primorske in zamejstva. Žiranti so bili priznani pianisti in pedagogi - Primož Mavrič, Manja Gošnik Vovk in Teresa Trevisan. Na tekmovanju se je preizkusila tudi učenka naše podružnične glasbene šole v Komnu Sinja Spasenič Likar in prejela zlato priznanje. V mesecu maju pa se je učenka Kristina Stantič udeležila mednarodnega tekmovanja za pianiste in harmonikarje »Tomaž Holmar« v Naborjetu v Italiji in v kategoriji JUNIOR dosegla 91 točk in 2. nagrado. Tudi to tekmovanje je strokovno spremljala priznana mednarodna komisija v sestavi: Erwin Kropfitsch (Avstrija), Fabrizia Persoglia (Italija), Lidija Malahotky (Slovenija), Lorenzo Cossi (Italija) in Mojca Šiškovič (Italija). Za uspeh čestitamo tako učenkama kot tudi profesorici Ingrid Tavčar.

Besedilo: Glasbena šola Sežana – Podružnica Komen
Foto: arhiv Glasbena šola Sežana

Tekmovanje harmonikarjev

V petek, 15. maja 2015, in soboto, 16. maja 2015, je potekalo 11. mednarodno srečanje harmonikarjev v Beltincih, na katerem je sodelovalo pet različnih držav: Slovenija, Avstrija, Nemčija, Hrvaška in Srbija.

V kategoriji »B« – klasična glasba je tekmovala tudi mlada in nadarjena učenka harmonike Tamara Harej iz razreda profesorice Sabine Dmitrovič Trifković iz Glasbene šole Sežana – podružnica Komen.

Z odličnim nastopom je prepričala žirijo in osvojila 2. nagrado (91 točk). Tekmovanja se je udeležil tudi ansambel harmonik, ki ga sestavljajo Tamara Harej, Timotej Cotič, Aleksander Lesar, Nik Brcar, Domen Pregeljč, Julija Mohorčič in Klemen Pregeljč. Osvojili so 1. nagrado in 1. mesto (97 točk) v kategoriji komorna igra. Uspešni glasbeniki so nastopili tudi na zaključnem koncertu tekmovanja. Uspešno tekmovalno leto bodo zaključili s koncertom komornih skupin 17. junija 2015 v cerkvi sv. Vida na Vojščici.

Besedilo: Učitelji Glasbene šole Sežana

Bogastvo čustev

Taša Cucek, magistra zakonskih in družinskih študij, specializantka zakonske in družinske terapije, relacijskega družinskega modela na Teološki fakulteti v Ljubljani in stažistka na Družinskem centru Sveta Gora.

V občinskem glasilu Burja uvajamo novo rubriko »Razumeti bogastvo čustev«, s področja psihoterapije, kjer bomo v vsaki številki

predstavili temo s področja zakonske in družinske terapije z vidika odnosov (relacijske družinske terapije). V tretjem prispevku bomo razmišljali o pasivno agresivni motnji in o tem, kako te ljudi doživljaja okolica.

Pasivno agresivna osebnostna motnja

Raziskovanje svoje lastne osebnosti nam lahko razkrije veliko plasti našega notranjega doživljanja, čustvovanja in mišljenja. S tem lahko dobimo odgovore na to, zakaj se vedno znova najde-

mo z ljudmi, ki nas ne spoštujejo, se veliko jezijo, nas spregledajo in nam prevzamejo zasluge za naš trud, nas ne slišijo ali zelo veliko govorijo.

Ljudje, ki trpijo za pasivno agresivno motnjo, stalno trpijo in se vedno znova znajdejo v vlogi žrtve.

Tega seveda nočejo, vendar nezavedno iščejo in najdejo nekoga, s katerim bodo lahko ponovili svojo primarno izkušnjo, kjer so se počutili zavržene, nevredne in neljubljene.

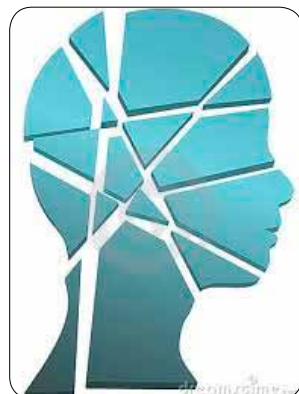
Značilnosti pasivne agresije so naslednje:

- vse postavijo na zadnjo minuto, nikoli niso točni;
- v sebi čutijo notranjo jezo in bes, a se ta ne izrazi navzven, čutenja zelo močno zanje nosi njihova okolica;
- prekoračijo vse možne roke;
- zdi se jim krivično, če jim nekdo postavi mejo;
- zelo radi se hodijo pritoževati na urade, k odvetniku, zavarovalnici, vedno imajo občutek, da se jim dogaja krivica;
- v drugih ljudeh vzbujajo jezo, prezir, gredo jim na živce ... ;
- so neodločni, ne upoštevajo mnenja drugih, ne čutijo krivde, vedno so drugi krivi;
- imajo slabo samopodobo, so pesimistični, ni spontanosti, ustvarjalnosti.

Zdrava jeza – kaj sploh pomeni se zdravo jeziti? Večinoma imamo o jezi predstavo, da ni dobra, da je negativna ...

Zdrav stik z jezo pomeni, da se znamo zaščititi, nas opogumi in nas naredi aktivne. Na kratko bi lahko rekli, da to pomeni, da znamo poskrbeti zase.

Ljudje s pasivno agresivno osebnostno motnjo nam želijo sporočiti, da v resnici trpijo. Kot otroci so bili odvečni, nezaželeni in naučeni, da je jeza destruktivna oziroma dovoljena samo enemu družinskemu članu. Jeza je v njihovih očeh nekaj, kar ti obljublja stik. Poznano ti je to, da se nekdo ob tebi vedno jezi. Ko si se pa ti jezil, si bil osramočen, izpostavljen in označen kot neprimeren. Naučiš se, da jezo potlačiš. Potlačena agresivnost se lahko kaže kot čir na želodcu, škripanje z zobmi ali kot migrene. Zelo pomembno je zavedanje, da se je tem ljudem dogajala krivica, ki so jo kot otroci doživljali. Da jim je bil odvzet njihov lasten prostor, da ponovno podoživljajo občutek, da jim stvari ne pripadajo.

V razmisleki!

Kdor želi, naj si vzame čas zase in premisli, kaj je tisto, kar se vam vedno znova ponavlja v vašem življenju?

*Kaj so tiste stvari, ki jih delamo, da vedno znova vlečemo nase iste ljudi ali situacije??

Več informacij o vključitvi v terapijo lahko dobite na spletni strani: www.dcsig.si.

Lahko pa tudi pišete na email: druzinski.center@sveta.gora.si ali pa pokličete na telefonsko številko Družinskega centra Sveta Gora. (040 351 236)

Sociala

Sopotniki – brezplačni prevozi za starejše na Krasu in v Brkinih

Zavod Sopotniki, zavod za medgeneracijsko solidarnost, je nastal z namenom pomagati starejšim pri vključevanju v aktivno družbeno življenje. Z nudenjem brezplačnih prevozov jim omogočajo, da se udeležujejo kulturnih dogodkov, obiskujejo prijatelje, gredo k zdravniku, v trgovino in podobno. Vse, kar morajo storiti, je poklicati Sopotnike in se dogovoriti za prevoz. Tako lahko ne le samostojno in brez skrbi opravijo nujna opravila, temveč tudi spletajo nova poznanstva in prijateljstva ter ohranjajo družabne stike s širšo okolico, ki jim je sicer brez avta predaleč in s tem nedosegljiva.

Sopotniki so prostovoljni vozniki, različnih starosti in poklicev. Trenutno jih deluje dvanaest, želijo pa si, da bi se ta številka povečala. Pokrivajo manjše in večje kraje na območju Brkinov in

zavod za medgeneracijsko solidarnost

Krasa, ki gravitirajo predvsem na Divačo, Sežano in Kozino. Seveda pa po želji (so)potnika odpeljejo tudi dlje. Za svojo dejavnost uporabljajo službeni avto. V dobrem letu so jih ljudje na območju Krasa in Brkinov že dobro spoznali, saj se je z njimi peljalo že več kot 120 oseb, od tega je 20 rednih uporabnikov. Na dan prepeljejo od tri do pet starostnikov, kar na koncu meseca

povprečno pomeni okoli 5.000 prevoženih kilometrov. Stroške pokrivajo z donacijami posameznikov in podjetij ter s prostovoljnimi prispevki uporabnikov.

Marko Zevnik, ustanovitelj in direktor Zavoda Sopotniki: »Naša storitev niso le prevozi, kot je to na primer pri taksiju. Peljati se z nami je tudi doživetje in druženje med prostovoljcem in starostnikom, ki imata med vožnjo čas za pogovor, izmenjavo mnenj in nasvetov. Mnogi se čudijo naši odločitvi, zakaj izvajati storitev brezplačno, in mnogi so na začetku dvomili, ali je to sploh res. Mi pa smo se odločili, da izberemo pot zaupanja: verjamemo, da želijo zadovoljni uporabniki sami prispevati nek znesek za povračilo stroškov prevoza. Vse, ki se vam zdi ideja Sopotnikov zanimiva, vabim, da nam pomagate kot prostovoljni vozniki ali kot sponzorji ter nam tako omogočite ne samo nadaljevanja z izvajanjem storitve, ampak tudi vzpostavitev novih enot, saj bomo tako brezplačne prevoze pripeljali še v druge kraje.« Več o Sopotnikih najdete na www.sopotniki.org, info@sopotniki.org ali 031 831 030.

Besedilo: Katja Koželj
Fotografija: Pika Ciuha

Podjetno

Radovednost in navdušenje nad ustvarjalnostjo

Pogovarjala sem se z Elisabetto Tenze Fonti. Prihaja iz Švice, kjer je živela in se izobraževala, dokler ni leta 1998 prišla v Slovenijo. Študirala je jezike v Angliji in Nemčiji in se usposabljala v grafičnem oblikovanju pri svojem možu v tiskarni. Do sedaj se je usposabljala v tehniki za oblikovanje stekla pri oblikovalcu Davidu Penso v Muranu. V bližnji prihodnosti načrtuje usposabljanje pri oblikovalki Kristini Logan iz Amerike, ki v Muranu organizira enkrat letno posebne tečaje. Glede na povedano, me je zanimalo še kaj več o njej.

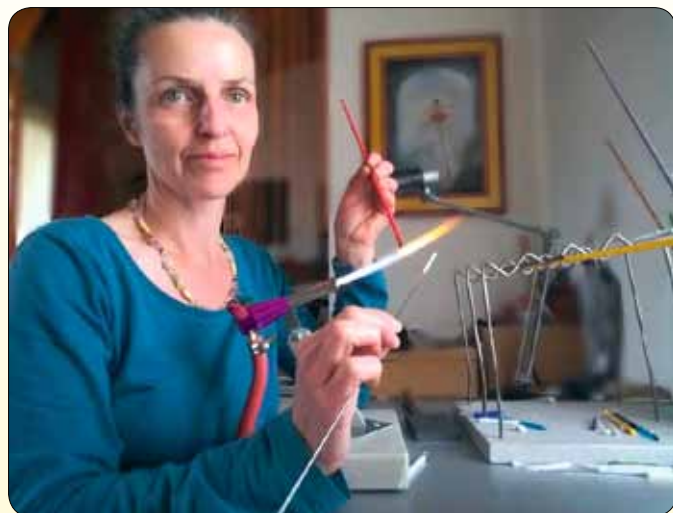
1. Mogoče bi nam najprej kaj povedala o vaši dejavnosti oziroma kaj vse počnete?

Kot grafična oblikovalka delam že osemnajst let skupaj z možem v najini tiskarni Graftisk v Tomačevici. V našem podjetju grafično oblikujemo, računalniško pripravimo za tisk in tiskamo. Že od malih nog sem bila zmeraj navdušena nad vsem, kar je povezano z umetnostjo in ročnim delom. Rada rišem, slikam, oblikujem nakit, rišem na svilene rute, pletem in kvačkam.

Moja primarna dejavnost je oblikovanje in izdelava unikatnega nakita, kot so ogrlice, zapestnice in uhani.

Pri oblikovanju nakita uporabljam naravne materiale, kot so les, filc, volna, bombaž in steklo. Predvsem nad steklom sem posebno navdušena, ker je material z bogato zgodovino in posebnim čarom.

2. Kako ste prišli do ideje in kje ste pridobili potrebna znanja in izkušnje?

Ne bi rekla, da sem dobila idejo. Navdušenje do nakita je raslo v meni postopoma, mogoče je samo nekaj časa to navdušenje počivalo. Prijatelji in znanci so postali navdušeni nad mojim delom in to je bil zame pogon za nadaljevanje in iskanje novih oblik in materialov. Veliko znanja sem pridobila v Muranu pri mojstru muranskega stekla, Davidu Penso, svetovno znanemu oblikovalcu nakita. Pri njemu sem opravila tečaj oblikovanja steklene perle na odprtem ognju. Bilo je fascinantno. Pridobila sem na znanju s praktičnimi poskusi, opazovanjem in ustvarjalno voljo.

3. Ali imate odprt s. p.?

Mojo dejavnost opravljam v okviru podjetja Graftisk Tenze Igor s. p. Sem članica Društva steklarjev Slovenije.

4. Na kakšen način predstavljate svoje izdelke?

Na začetku sem moje izdelke predstavljala v krogu prijateljev in sorodnikov. Preko njih se je krog razširil in utrdil. Trenutno urejam svojo spletno stran (<http://www.elitenzefonti.si/>), preko katere upam, da bodo moji izdelki še bolj promovirani.

5. Kdo so vaši kupci?

Moje kupci so v glavnem ženske vseh starosti, ženske ali moški, ki znajo ceniti unikatno, ročno izdelan nakit.

6. V čem vidite prednost samozaposlitve?

Za enkrat nisem samozaposlena. Kljub temu, vidim samozaposlitev kot idealno rešitev za tovrstno dejavnost. To bi mi omogočalo popolno predanost moji ustvarjalnosti pri izdelovanju nakita.

7. Kakšne načrte imate za prihodnost – kaj novega, posebnega?

Za prihodnost načrtujem izboljšati tehniko izdelovanja steklene perle in obiskovati delavnice pri znanih oblikovalcih v tujini. Radovednost in navdušenje nad ustvarjalnostjo me zmeraj peljeta na spoznavanja novih tehnik, katere mi omogočajo razširitev moje ponudbe z modnimi dodatki.

Intervjuвала:
Mojca Železnik Buda

Zaposlitveni sejem Krasa in Brkinov

V sredo, 22. 4. 2015, je v Kosovelovi dvorani v Sežani potekal zaposlitveni sejem Krasa in Brkinov, ki ga je organiziral Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje (v nadaljevanju ZRSZ) – Območna služba Koper v sodelovanju s kraško-brkinskimi občinami Sežana, Komen, Divača in Hrpelje-Kozina ter Območno razvojno agencijo Krasa in Brkinov (v nadaljevanju ORA Krasa in Brkinov) in Območno obrtno-podjetniško zbornico Sežana (v nadaljevanju OOO Sežana).

Gre za prvi tovrstni dogodek, izveden na Krasu. Cilj zaposlitvenega sejma je bil mreženje med delodajalci in iskalci zaposlitve, saj to predstavlja eden boljših načinov spoznavanja ter vzpostavitve prvega stika med delodajalci in delojemalci. Na sejmu se je predstavilo 25 delodajalcev, ki so ponujali različne vrste zaposlitev, največ na področju gradbeništva, gostinstva ter predelovalne dejavnosti.

V času sejma so potekale tudi obsejemske dejavnosti, ki sta jih pripravili ORA Krasa in Brkinov ter OOO Sežana.

V prvem delu so bile predstavljene spodbude za zaposlovanje. Poudarek je bil na predstavitvi lokalnih spodbud za zaposlovanje v letu 2015, ki jih svojim občanom ter delodajalcem v lokal-

nem okolju nudijo kraško-brkinske občine. Direktorica agencije ORA Krasa in Brkinov, Vlasta Sluban, je predstavila trenutno objavljena javna razpisa za spodbujanje zaposlovanja za leto 2015 v občinah Komen in Sežana. Občini Divača in Hrpelje-Kozina načrtujeta objavo razpisa v poletnih mesecih.

Občina Komen je z letom 2015 prvič pričela z izvajanjem ukrepov za spodbujanje zaposlovanja. V okviru razpisa gre za proračunska sredstva, ki jih Občina namenja za spodbujanje podjetništva na svojem območju: za namene spodbujanja prve zaposlitve, nove zaposlitve ter spodbujanje samozaposlovanja. V občinski upravi se zavedajo, da je prostih delovnih mest zelo malo oziroma jih skoraj ni, zato želijo, poleg spodbujanja zaposlovanja pri delodajalcih, pomagati tudi s subvencijo za samozaposlitev občanom, ki so potencialni podjetniki in stopajo na samostojno podjetniško pot, da bi jih na ta način razbremenili stroškov poslovanja v prvih letih delovanja. Sledila je predstavitev ukrepov aktivne politike zaposlovanja, ki jo je predstavil g. Vladimir Popovič iz ZRSZ, Območna služba Koper, ter spodbude za mlade podjetnike, ki jih je predstavil g. Sebastjan Rosa iz Znanstveno-raziskovalnega središča Univerze na Primorskem.

Drugi del obsejemske dejavnosti pa je bil namenjen osebam, ki razmišljajo o samostojni podjetniški poti. Sekretarka OZZ Sežana, Marija Rogan Šik, je udeležence seznanila s podjetništvom ter postopki ustanovitve podjetja. Dolores Kovšca iz agencije ORA Krasa in Brkinov pa je predstavila pomen socialnega podjetništva ter postopek pridobitve statusa socialnega podjetja. Za konec se je kot primer dobre prakse predstavilo socialno podjetje Ekološka kmetija Brinjevka s sedežem v občini Komen, ki je status socialnega podjetja pridobilo med prvimi podjetji v Sloveniji.

Besedilo: Dolores Kovšca, ORA Krasa in Brkinov
Foto: ZRSZ, Območna služba Koper

Izvedene tri delavnice v okviru programa animacije in razvoja podeželja

V sodelovanju z Razvojnim društvom Pliska, TIC Sežana, Zavodom Eko Humanitatis in Središčem Rotunda smo v okviru programa animacije in razvoja podeželja organizirali in izvedli tri zanimive delavnice. Že v začetku februarja nam je dr. Boštjan Kos predstavil novi program sofinanciranja za razvoj podeželja – ukrep "Sodelovanje". V novi finančni perspektivi se bo potrebno prilagoditi novim zahtevam programov in ukrepov. Velik poudarek je na povezovanju in sodelovanju, brez katerega bo zelo težko uspeti na razpisih, ki nas čakajo v prihodnje. Udeleženci so se seznanili še z novim konceptom EU politike, t. j. EIP – evropsko inovacijsko partnerstvo.

Druga delavnica, ki smo jo s soorganizatorji izvedli sredi meseca februarja, je bila zelo ustvarjalno in praktično naravnana. Tomaž Stritar iz podjetja Uspešen podjetnik je udeležencem podal napotke, kako se lotiti **vitkega** podjetništva. Skozi delavnico so udeleženci v skupinah identificirali probleme in oblikovali poslovne modele za njihovo rešitev.

Zadnja delavnica je obravnavala vsebino socialnega podjetni-

štva na splošno in predstavitev dveh konkretnih in uspešnih primerov iz Istre. Dane Podmenik in Denis Goja sta udeležence navdušila s predstavitvijo dobrih in uspešnih praks Zavoda Eko Humanitatis in Padna – oživiljanje vasi.

Vseh treh delavnic se je udeležilo čez 50 udeležencev, med njimi tudi obrtniki in podjetniki s podjetniškimi idejami in načrti za podeželje. Izvedbo vseh delavnic so sofinancirali Razvojno društvo Pliska, TIC Sežana, Središče Rotunda in OOO Sežana.

Besedilo: Marija Rogan Šik

Foto: Arhiv OOO Sežana

POSEBNA PONUDBA
ELEKTRIKE IN ZEMELJSKEGA PLINA
samo za imetnike kartice **Mozaik podjetnih**
izkoristite ugodnosti Elektro energije in
naročite elektriko in zemeljski plin po nižjih cenah

POPUSTI
od **3%** do **10%**
na redne cene

Zaupanje ustvarja trdne poslovne odnose

Območna obrtno-podjetniška zbornica Sežana (v nadaljevanju OOO Sežana) je sodelovalno podjetništvo, ki ga izvaja podjetniški center KonektOn, prepoznala kot priložnost za še tesnejše povezovanje članov zbornice. Po dveh letih je namreč sodelovalno podjetništvo povežalo več kot 30 podjetnikov na območju Krasa in Brkinov, ki so si želeli drugačnega podjetniškega okolja.

Cilj sodelovalnega podjetništva je na eni strani uresničiti poslovne izzive in razvojne premike posameznega člana – podjetnika in njegovega podjetja, na drugi strani pa omogočiti posodabljanje znanja na izkušnjah drugih in širiti poslovno mrežo sodelovalnih podjetnikov. »Na ta način partnerji sodelovalnega podjetništva skupaj ustvarjamo okolje, v katerem prav vsak pridobi,«

je na predstavitvi na OOO Sežana povedala direktorica podjetniškega centra KonektOn, dr. Karmen Rodman.

Sodelovalno podjetništvo ponudbo vrednosti za člane gradi na štirih stebrih: 1. znanju, 2. mreži, 3. prodaji in 4. razvoju.

Srečanja članov sodelovalnega podjetništva dvakrat na mesec niso prepuščena naključju. Model skozi vodena srečanja zagotavlja kontinuiteto nadgrajevanja znanja, reševanje razvojnih izzivov vsakega od vključenih. Interdisciplinarnost partnerjev, ki si med seboj v poslovnem svetu ne konkurirajo, zagotavlja varnost in možnost nadgrajevanja storitev članov ter tako spodbuja skupne nastope na trgu in prodajne učinke sodelovalnih partnerjev. Sodelovalno podjetništvo je igra z odprtimi kartami, načela delovanja temeljijo na etičnem kodeksu, vsak partner je zavezan varovanju poslovnih skrivnosti.

Odziv podjetnikov, skoraj 20 se jih je zbralo na OOO Sežana, kaže, da okolje kliče po zdravih poslovnih odnosih, sodelovanju, odgovornem delovanju in bolj odprti podjetniški kulturi. Energija je bila odlična, potrebno se bo le odločiti, ali zmoremo ta preskok. Podjetniki, ki bi želeli se priključiti k sodelovanju, naj kontaktirajo Območno obrtno podjetniško zbornico Sežana ali podjetniški center KonektOn.

Besedilo: Janja Novoselc, svetovalka
za komuniciranje podjetniškega centra KonektOn

Foto: Arhiv KonektOn

Zaključen čezmejni evropski projekt Transarmon kot konkretna pomoč za podjetja, ki poslujejo čez mejo

Konec meseca aprila se je zaključil evropski projekt Transarmon, sofinanciran v okviru čezmejnega sodelovanja Slovenija-Italija 2007-2013, katerega namen je bil usklajevanje zakonodaje v korist čezmejnih malih in srednjih podjetij. Obravnavanih je bilo pet področij: higiena in varnost živil (HACCP), varnost pri delu, okoljevarstvena ureditev, davčna ureditev ter mobilnost delovne sile.

Projekt se je začel izvajati v letu 2011. Vrednost prvotno odobrenega projekta je 792.000 EUR. Vodilni partner projekta je Slovensko deželno gospodarsko združenje iz Trsta. Partnerji v projektu so številne zbornice in organizacije iz Italije. Na slovenski strani smo bili vključeni kot partnerji projekta obmejne območne obrtno-podjetniške zbornice Ajdovščina, Nova Gorica in Sežana ter Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije. Na slovenski strani je sodelovala tudi Območna gospodarska zbornica za Severno Primorsko iz Nove Gorice. Cilj projekta je bil pomagati slovenskim in italijanskim podjetjem, ki želijo ali že čezmejno poslujejo.

Na podlagi analize petih strokovnih področjih so bili izdelani štirje priročniki. Dva priročnika v italijanskem jeziku vsebujeta popis slovenske zakonodaje in popis obveznosti za podjetja iz Italije, ki prihajajo na slovenski trg. Dva priročnika pa sta izšla v slovenskem jeziku z vsebino italijanske zakonodaje in popisom obveznosti za slovenska podjetja, ki vstopajo na italijanski trg. Priročniki so na voljo na OOO Sežana.

V okviru projekta je izdelana tudi dvojezična spletna stran www.transarmon-ita-slo.eu, kjer je objavljeno: zakonodaja in popis obveznosti, baza podatkov o podjetjih, ki so zainteresirani za čezmejno poslovanje, in druge koristne informacije o čezmejnem delovanju ter o projektu samem.

V okviru dveh študijskih obiskov je bilo pri ogledu gradbišča, gostinskih obratov in podjetij v praksi prikazano, kakšne zahteve se pričakujejo od podjetij, ki želijo opravljati storitev v eni ali drugi

državi, in kakšne so njihove izkušnje pri čezmejnem poslovanju. Vključeni so bili tudi inšpektorji iz slovenske in italijanske strani. Kljub temu, da sta država Italija in Slovenija v Evropski uniji, veljajo na območju posamezne države še nacionalni predpisi in regulativa, ki jih podjetniki pri čezmejnem poslovanju morajo najprej poznati in seveda upoštevati pri poslovanju v državi gostiteljici.

Po slovenski zakonodaji je predvideno trajanje tečaja prve pomoči v obsegu 8 ur, v Italiji pa v 16 ur. Podjetniki, ki čezmejno opravljajo storitve v Italiji, morajo tečaj, opravljen v Sloveniji, dopolniti oziroma ga nadgraditi.

Italijanska zakonodaja na področju varnosti pri delu predvideva koordinatorja za varnost pri delu (RSPP) za preventivno izvajanje varnosti in zaščite pred tveganji v podjetju. Strokovno usposabljanje traja glede stopnjo tveganja (od 16 do 48 ur). Slovenska zakonodaja take strokovne osebe ne predvideva. V Italiji velja glede preventivnih zdravniških pregledov zaposlenih obveznost, da le-te opravijo enkrat letno. V Sloveniji je ta obveznost predvidena glede na oceno tveganja in določitev roka s strani pooblaščenega zdravnika, medicine dela. V primeru napotovanja delavcev, ki traja več kot 8 dni, je potrebno napotenemu delavcu ob izplačilu plače upoštevati izhodiščne plače, ki so predvidene po italijanskih kolektivnih pogodbah.

To je le nekaj primerov razlik v ureditvi in zakonodaji države Slovenije in Italije. Podjetjem svetujemo, da se predhodno pozanimajo in povprašajo glede obveznosti in zahtev. OOO Sežana si je v okviru projekta pridobila številne izkušnje in kontakte. Projekt je bil zelo dobro ocenjen s strani različnih institucij, zato se skupaj s partnerji zavzemamo za njegovo nadgradnjo.

Besedilo: Marija Rogan Šik
Fotografija: Arhiv OOO Sežana

Kmetijstvo in gozdarstvo

Nov program upravljanja z območji Natura 2000

Območja Natura 2000 v vseh članicah Evropske skupnosti tvorijo omrežje posebnih varstvenih območij. Njihov ključni namen je ohranjanje biotske pestrosti, zagotavljanje ugodnega stanja ogroženih rastlinskih in živalskih vrst in habitatnih tipov.

V letošnjem letu se bo zaključil projekt LIFE+ Program upravljanja Natura 2000 za obdobje 2014-2020. Vodilni partner projekta je Ministrstvo za okolje in prostor republike Slovenije, kot partnerji pa sodelujejo še Zavod za gozdove Slovenije, Zavod Republike Slovenije za varstvo narave, Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije, Inštitut za vode Republike Slovenije ter Zavod za ribištvo Slovenije. Minilo je deset let od vstopa Slovenije v Evropsko skupnost in določitve območij Natura 2000 v Sloveniji. Za razliko od nekaterih

evropskih držav smo se v Sloveniji odločili, da za območja Natura 2000 ne bomo izdelovali posebnih območnih načrtov upravljanja, temveč

je vsak izmed sektorjev, gozdarstvo, kmetijstvo, ribištvo, vodarstvo in naravovarstvo, prevzel svoj del obveznosti. Tako smo v sektorju gozdarstva zadolženi, da v sodelovanju z lastniki gozdov zagotavljamo ugodne življenjske razmere za vse gozdne kvalifikacijske vrste Nature. Cilji, usmeritve in ukrepi za območja Natura 2000 v gozdovih so oblikovani na podlagi naravovarstvenih smernic in vgrajeni v gozdnogospodarske načrte. Vzpostavljen sistem na-

črtovanja gospodarjenja z gozdovi na podlagi stopetdesetletnih izkušenj se je izkazal kot odlična podlaga tudi za doseganje ciljev Nature.

Analiza dosedanjega upravljanja z območji Natura 2000 je pokazala, da so bili sektorji različno uspešni. Razlogov je več, med pomembnejše gotovo sodi pomanjkanje finančnih sredstev za izvajanje konkretnih ukrepov za izboljšanje stanja v življenjskem okolju rastlin in živali.

Veliki pupek, Foto: Irena Kodele Krašna

Hribski urh, Foto: Martin Vernik

V novem Programu upravljanja z območji Natura 2000, ki zajema obdobje evropske finančne perspektive do leta 2020, bodo določeni cilji, usmeritve in ukrepi, obenem pa predvideni tudi finančni mehanizmi za njihovo izvajanje. Za ukrepe v gozdovih naj bi potrebna sredstva namenjala država.

Uveljavljeni sonaravni način gospodarjenja z gozdovi v Sloveniji v veliki meri zagotavlja dobro ohranjene in biotsko pestre gozdove. To se odraža tudi v dejstvu, da je kar polovica slovenskih gozdov v območjih Natura 2000. Gozdni habitatni tipi in vrste so večinoma v ugodnem stanju. Nekoliko več pozornosti in s tem tudi ukrepov terjajo tako imenovani specialisti, to so vrste, ki potrebujejo specifične razmere.

V občini Komen bo potrebno več pozornosti nameniti vzhodnim submediteranskim suhim travniščem in skalnim travniščem na bazičnih tleh z brinovjem, kalom z dvoživkami (hribski urh, veliki pupek), pticam kmetijske krajine (smrdokavra, veliki strnad in hribski škrljanec) ter habitatnemu tipu jame, kjer najdemo človeško ribico in netopirje, ki tam kotijo in prezimujejo (mali in veliki podkovnjak, dolgokrili, dolgonogi netopir).

Več informacij o projektu najdete na spletni strani <http://www.natura2000.gov.si/index.php?id=21> in na Zavodu za gozdove Slovenije, OE Postojna.

Besedilo: Špela Habič, ZGS OE Postojna

Društvo vinogradnikov in vinarjev Kras skupaj s sodelujočimi partnerji objavlja

RAZPIS ZA IZBOR KRALJICE TERANA 2015

Kraljica terana je oseba, izbrana s strani Društva vinogradnikov in vinarjev Krasa. Ima znanje s področja vinogradništva, vinarstva, vinske kulture, poznavanja Krasa in javnega nastopanja.

Naloga kraljice terana je promoviranje terana PTP in vin z območja vinorodnega okoliša Kras in Krasa nasploh.

POGOJI :

- kandidatka mora biti polnoletna
- živi na vinogradniški kmetiji vinorodnega okoliša Kras ali na območju vinorodnega predela Krasa v Italiji (poznavanje slovenskega jezika)
- poznavanje vinogradništva in vinarstva s poudarkom na teranu in poznavanje Krasa

Na vseh javnih prireditvah kraljica nastopa s krono, lento, v kraljičini obleki, govori v imenu Društva vinogradnikov in vinarjev Krasa in o poslanstvu terana PTP.

Kraljica terana se pridružuje prireditvam, na katerih sodeluje Društvo vinogradnikov in vinarjev Krasa po dogovoru s predsednikom društva (Praznik terana in pršuta, občinski prazniki, sejmi Gornja Radgona, Celje, Ljubljana in večji nastopi vinarjev Krasa – približno 10 v letu).

PRIJAVE do 20. junija, 2015

- Društvo vinogradnikov in vinarjev Krasa, Sejmiška 1a, Sežana, GSM 00386 41 349 198, 00386 31 323 191; stok.david@gmail.com

Izbir kraljice poteka tajno v prisotnosti strokovne komisije.

KRAS JE TERAN, TERAN JE KRAS in KRALJICA JE OBOJE !
NE ZAMUDITE ZANIMIVE IZKUŠNJE, PRIJAVITE SE !

Predsednik društva David ŠTOK

Ločeno zbiranje odpadkov – zakaj?

Glavni cilj ločevanja odpadkov je, da odpadki ne končajo na odlagališču, temveč se jih vrne v ponovno uporabo kot pomembne surovine za nove izdelke, energijo in drugo. Odpadke najlažje ločujemo že na izvoru, to je v naših gospodinjstvih. Tako pomagamo zagotoviti ponovno uporabo koristnih surovin.

Če odpadke ločujemo, pomeni, da na odlagališče odložimo le majhen del odpadkov. To bo še toliko bolj pomembno po 31. decembru 2015, ko na sežanskem odlagališču, ne bomo smeli več odlagati odpadkov. Takrat bomo odpadke morali odvažati na eno izmed še delujočih odlagališč po Sloveniji, vendar bomo to odlaganje morali veliko dražje plačati. Medtem, ko lahko ločeno zbrane odpadke v predelavo oddamo brezplačno.

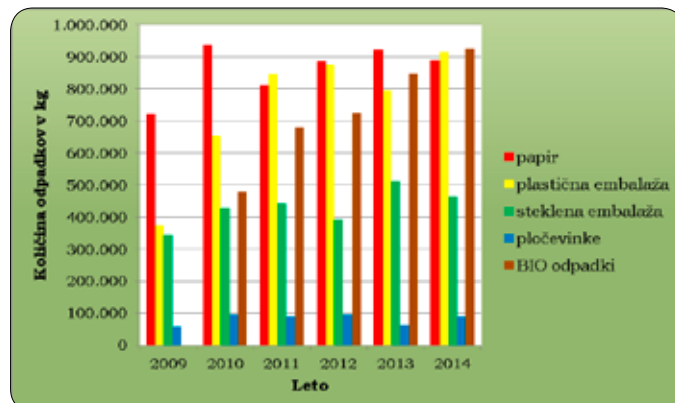
V letu 2014 ste odpadke zelo pridno ločevali, kar pa ne pomeni, da rezultata ne moremo še izboljšati.

*podatki se nanašajo na odpadke, zbrane v občinah Hrpelje-Kozina, Divača, Komen in Sežana

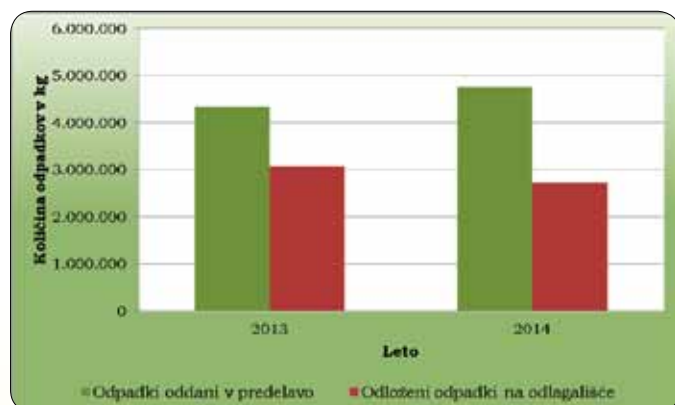
Z ločenim zbiranjem odpadkov manj obremenimo odlagališča in okolje, industriji pa zagotovimo stalen vir dragocenih surovin. Zato: odpadke ločujemo, okolje varujemo!

info@ksp-sezana.si, www.ksp-sezana.si

LOČENO ZBRANI ODPADKI NA EKOLOŠKIH OTOKIH*:

VSÍ ZBRANI ODPADKI*:

Ali veste, kaj pomenijo postavke na položnici za ravnanje z odpadki?

Položnica za storitve odvoza odpadkov pri gospodinjstvih – občanih zajema storitve ravnanja z odpadki za 2 meseca in se tako izdaja vsak drugi mesec. V enočlanskih gospodinjstvih (1 oseba) znaša mesečni strošek ravnanja z odpadki 5,33 eur. V veččlanskih gospodinjstvih se ta znesek pomnoži s številom oseb v gospodinjstvu (npr. če so v gospodinjstvu 3 osebe, se znesek 5,33 eur pomnoži s 3).

Mesečni strošek ravnanja z odpadki (5,33 eur na osebo) je sestavljen iz sedmih različnih postavk, ki jih lahko preberete na položnici. Večkrat prejmemo klice občanov, ker jim katera od postavk ni jasna, zato smo se odločili, da vsebino položnic obrazložimo. Razdelitev cene na sedem postavk je zahtevala zakonodaja, višina zneska vsake od postavk pa je potrjena s sklepom občinskega sveta oziroma sklepom župana.

STORITVE Z OBRAZLOŽITVIJO

Zbiranje in prevoz komunalnih odpadkov – 2,39 eur/osebo/mesec

V ceni zbiranje in prevoz komunalnih odpadkov je všteto:

- zbiranje in odvažanje ostanka komunalnih odpadkov pri gospodinjstvih (vsake 4 tedne),

- praznjenje in odvoz ločeno zbranih odpadkov z ekoloških otokov (6 različnih vrst odpadkov vsak zabojnik se prazni najmanj 1 x tedensko). V ceni izdelka, ki ga kupimo v trgovini, so zajeti tudi stroški predelave embalaže tega izdelka, vendar šele od Centra za ravnanje z odpadki Sežana dalje, kjer te odpadke prevzamejo embalažne družbe. Tako ostaja strošek zbiranja in prevoza odpadkov z ekoloških otokov, strošek občanov.
- letna akcija zbiranja kosovnih in nevarnih odpadkov po vseh naseljih v občini,
- delovanje zbirnega centra za individualni dovoz odpadkov,
- nabava in vzdrževanje vozil, zabojnikov ter ostale opreme,
- osveščanje, obveščanje,
- vodenje evidenc in katastra komunalne opreme ter ostala administracija,
- izvajanje nadzora nad odloženimi odpadki ...

Zbiranje in prevoz bioloških odpadkov – 0,33 eur/osebo/mesec
Cena zajema:

- praznjenje rjavih zabojnikov za bio odpadke na ekoloških otokih,
- oprema zabojnikov z biorazgradljivimi vrečami ob vsakem praznjenju (poletna sezona),

- skladiščenje bio odpadkov v Centru za ravnanje z odpadki Sežana do prevoza v kompostarno na Vrhniko,
- plačilo za sprejem odpadkov na kompostiranje.

Obdelava komunalnih odpadkov – 0,99 eur/osebo/mesec

Preden lahko ostanek odpadkov (ostali odpadki, ki jih zbirami v zelenem zabojniku pri gospodinjstvih) odložimo na odlagališče, moramo ta ostanek še dodatno obdelati. To storimo na dveh napravah – mlinu in situ. Najprej na mlinu odpadke zmeljemo, nato na situ presejemo na težje in lažje. Lažje odpadke, po večini so to ostanki embalaže, ki jo občani niso odložili v zabojnik za plastično embalažo, nato na stiskalnici zbaliramo v bale in posredujemo na termično obdelavo v sežigalnico v Avstrijo (pri tem je strošek transporta in sežiga zelo velik). Preostale odpadke (težji del) pa trajno odložimo na odlagališče.

Odlaganje ali odstranjevanje komunalnih odpadkov – 0,37 eur/osebo/mesec

Cena zajema:

- odlaganje ostanka odpadkov po obdelavi na odlagališče,
- redno vzdrževanje odlagališča.

Okoljska dajatev zaradi odlaganja odpadkov – 0,10 eur/osebo/mesec

Okoljska dajatev zaradi odlaganja odpadkov je državna dajatev, ki jo moramo mesečno nakazovati državi. Gre za namensko

zbran denar, ki ga država nato razdeli občinam za investicije na področju ravnanja z odpadki.

Finančno jamstvo za zaprtje odlagališča – 0,78 eur/osebo/mesec

Zakonodaja določa, da se v času obratovanja na posebnem računu zbira denar za pokritje stroškov zaprtja odlagališča, stroškov nadzora in izvajanja vseh zakonsko določenih monitoringov na odlagališču (meritve deponijskih plinov, meritve odpadnih voda idr.), odvoz izcedne vode iz odlagališča na čiščenje na Čistilno napravo v Ljubljano. Nadzor je potrebno izvajati še 30 let po zaprtju odlagališča.

Cena javne infrastrukture – 0,37 eur/osebo/mesec

Osnova sredstva kot so odlagališče, Center za ravnanje z odpadki Sežana, Zbirni center za individualni dovoz odpadkov in ekološki otoki, so investicija občine, zato se zaračunava cena javne infrastrukture, ki predstavlja obračunano amortizacijo teh investicij. Denar, zbran iz postavke Cena javne infrastrukture, mesečno nakažemo občini, saj je to prihodek Občine, ki nato razpolaga z rabo tega denarja.

Skupaj na osebo na mesec – 5,33 eur/osebo/mesec

Komunalno stanovanjsko podjetje d. d. Sežana

Kar burja prinese

Tečaj, katerega so bili vsi veseli

Območnemu združenju Rdečega križa Sežana (v nadaljevanju OZ RKS Sežana) je tudi letos na komenskem uspelo organizirati 70 urni tečaj za bolničarje, ki se ga je udeležilo 26 kandidatov. Tečaj je potekal po verificiranem programu in sta ga izvajali preizkušeni, z licenco izprašani delavki, Vlasta Počkaj, dr. med., in diplomirana višja medicinska sestra, Tina Furlan. V tečaj so člane kadrovali PGD Komen, nekdanja Letrika, sedaj Mahle Komen, OŠ Komen in OŠ Sežana, mladi taborniki Komen-Sežana in Dolores s. p. iz Komna. Teorija in praksa sta si podajali roke in kot smo na zaključku slišali, je bil to eden izmed tečajev, na katerega so udeleženci z veseljem prihajali. Iz tega sklepam, da

sta voditeljici, poleg potrebnega strokovnega znanja in izjemnih izkušenj, poskrbeli za vzpostavitev toplih, medčloveških odnosov, ki jih družba kapitala tako vztrajno odganja iz tega sveta. Naj še povem, da so mladi fantje in dekleta, nekateri so tudi mame in očetje, prihajali na tečaj ob petkih in sobotah zvečer, kar je predstavljalo dodaten napor. Tudi zato, dragi bolničarji, hvala in iskrene čestitke.

V soboto, 25. aprila 2015, jim je sekretarka OZ RKS Sežana, gospa Dora Sedmak, izročila zaslužno izkaznico iz Krajevne organizacije RK Komen. Namignili smo jim, da je izkaznica podobna bančni kartici, ki pa velja več od te. Zakaj? Ker nosi v sebi znanje, ki je sedaj del njih – bolničarjev –, tisto znanje, s katerim bodo lahko kdaj rešili življenje. Z željo, da bi bolničarji imeli čim manj dela in da bi jih obkrožalo kar največ zdravja, smo v svečani dogodek ob podelitvi izkaznic in uradnem zaključku tečaja povabili Pepeta – gasilca veterana. Nasmeljal nas je in prepričal, da je smeh pravo zdravilo za stresne trenutke nove dobe, k sreči je v njej tudi nekaj svetlih vzgibov, kakršen je bil ta tečaj. Vsem hvala. Gasilci bolničarji bodo odslej potrebna ekipa Občine Komen, ki se bo odzivala na potrebe civilne zaščite, za kar je dolžna poskrbeti Občina in jim je tudi tečaj financirala. So pa gasilci na uradni podelitvi pogrešali koga iz občinskega vrha, ki mu bodo služili. Škoda, da ni bilo časa za ta dogodek!

Besedilo: Ana Godnik
Foto: arhiv PGD Komen

Be Funky v Sarajevu

Od 17. do 19. aprila letos se je 70 plesalcev plesnega društva Be funky udeležilo mednarodnega tekmovanja v Sarajevu, na katerega je bilo prijavljenih 84 plesnih šol, skupno 3700 plesalcev. V soboto, 18. aprila, je potekalo tekmovanje, namenjeno hip-hop ter street dance show plesu. Z našimi plesalci smo pridno vadili in za Sarajevo pripravili 12 plesnih točk v različnih kategorijah. V soboto zjutraj so v kategoriji street dance najprej nastopili mlajši pionirji mala skupina, stari od 6 do 8 let. S svojo prikupnostjo, energijo in odličnim znanjem plesnih korakov so si priplesali drugo mesto. Sledila je kategorija street dance solo pionirji, kjer je naša plesalka Maruša Okretič osvojila četrto mesto. V konkurenci street dance duo pionirji sta si Evelina Marušič in Maruša Okretič z njuno skladnostjo in odlično odplesano točko pridobili zlato medaljo. Tekmovanje se je nadaljevalo, z njim tudi naši uspehi in veselje. Našo veliko formacijo, street dance pionirji, s 24 plesalci je občinstvo nagradilo z bučnim aplavzom, plesalci pa so celoletni trud nagradili z osvojenim drugim mestom. Za njimi smo na plesišču navijali za plesalke v kategoriji street dance open mala skupina, ki so se izkazale z dobro pripravljenostjo na tekmovanje in na koncu odšle z zlato medaljo okrog vratu. Tekmovanje se je odvijalo dalje in na vrsto je prišla kategorija street dance open velika formacija s točko, v kateri plešemo plesalci, stari med 12 in 24 let. Naša povezanost in trud sta se obrestovala, saj smo si priplesali prvo mesto. Takoj ko smo odšli z odra, smo že stiskali pesti za našo Leo Marušič, ki je nastopila v kategoriji street dance solo mladinci. Na koncu je v močni konkurenci zasedla šesto mesto. Tekmovanja so se udeležili še trije dui: Lea Marušič in Ines Frančeškin ter Teja Umek in Urša Švagelj, oba dua z osvojenim sedmim mestom med sedemnajstimi pari, ter duo Mateja Terčon in Lena Jež s končnim četrtnim mestom v članski konkurenci. Do konca tekmovanja sta nas ločili le še dve

plesni točki. Najprej smo bili na vrsti člani v kategoriji street dance mala skupina. Osvojili smo sedmo mesto. Na nastop so čakale samo še naše hip-hop mame. Ker se je tistega dne na plesišču predstavilo veliko plesnih točk in je čas hitro minil, je bila njihova kategorija na vrsti šele okoli polnoči. Polne energije, podpore in znanja so kot vedno navdušile. Za piko na i ob celotnem tekmovanju so vsem uspehom dodale še eno prvo mesto.

Kot učiteljica ne bi mogla biti bolj ponosna in srečna, da imam ob sebi takšno ekipo in take ljudi. Z njimi in za njih ni nič težko. Neizmerno sem jim hvaležna za zaupanje, trud in voljo, ki jo vlagajo. Srečna sem, ko jih vidim srečne, nasmejane in polne energije. Hvaležna sem tudi za njihove straše, ki jim vse to omogočijo, in za mojo družino, ki me podpira in verjame vame. Moja ljubezen do te plesne družinice je ogromna. Mlajše in starejše plesalce imam neizmerno rada in ponosna sem da so moji.

Besedilo: Mateja Terčon

Čar učenja v družbi tveganja

Ko sem na enem izmed izobraževanj za nevladne organizacije v Kopru povprašala docenta dr.

Aleksandra Zadela (profesorja na Oddelku za psihologijo Univerze na Primorskem, Fakultete za matematiko, naravoslovje in informacijske tehnologije ter direktorja Inštituta za osebni razvoj C.A.R.), kako naj spodbudim ljudi, ki ne pokažejo zanimanja za skupno, mi je odgovoril, da je škoda truda in moči, saj imamo že dovolj dela s tistimi, ki so delavoljni in radoživi.

Priznam, da se mi je odvalila iz srca in z ramen ogromna skala. Nič več z glavo skozi ...! Usmerila se bom le na tiste, ki trdijo, da si tudi v četrtem življenjskem obdobju še voljan živeti. Da bi se izognili tveganju revščine, odvisnosti in osamljenosti, je več možnosti: povratak v novo in delno zaposlitev, ki nam bo omogočila preživetje, prostovoljno delo za skupno, dejavnost – izobraževanje za osebni in strokovni razvoj ter sočasno navezovanje stikov z drugimi ljudmi, opozarjanje na napake v delu in mišljenju, ki niso v dobro ljudi. Dr. Sonja Kump in dr. Sabina Jelenc Krašovec, avtorici znanstvenega poročila z naslovom Vseživljenjsko učenje – izobraževanje starejših odraslih, omenjata človeški, socialni in identitetni kapital, ki ga prinaša vseživljenjsko učenje, v katerega sodi tudi učenje in izobraževanje v tretjem življenjskem ob-

dobju, katerega osrednje pobudnice in izvajalke so univerze za tretje življenjsko obdobje, ki jih je v Sloveniji že osemindeset. Anketa o izobraževanju odraslih pokaže, da je Slovenija nekoliko nad evropskim povprečjem glede vključevanja odraslih (od 25 do 64 let) v izobraževanje. Posledice učenja so opazne tako na ravni posameznika in – zaradi sovplivanja med udeleženci – tudi skupnosti. Učeči se spreminja osebno in strokovno, prizadeva si ohraniti zdravje in z njim povezano telesno in psihično počutje, živeti polno in zadovoljno življenje, ki ni nujno harmonično. Z medgeneracijskim učenjem in izobraževanjem se trudimo presegati medgeneracijski prepad, vzpostaviti zaupanje in solidarnost ter tako zmanjševati predsodke in stereotipe o procesih staranja in starejših. S starostno mešanimi udeleženci izobraževanj, zapišeta avtorici, starejši delijo izkušnje z mladimi in se od njih učijo. S pridobivanjem novih znanj na področju kulturnih, družbenih in tehnoloških sprememb se vključijo v pogovor in s tem izognejo, da bi postali nepomembni oziroma nevlplivni posamezniki. Starejši, ki niso v stalnih stikih z mlajšimi, se morajo toliko bolj potruditi, da spremljajo in sledijo družbenim tokovom. V medgeneracijskih programih se krepi povezovalne med generacijami in socialno omrežje starejših odraslih. Med

dejavnike izobraževanja bi umestili notranjo potrebo po učenju, rasti in razvoju, samouresničevanje, intelektualno radovednost, obvladovanje lastnega življenja, vzpostavitev novih prijateljskih vezi in medsebojno pomoč, ki vključuje zadovoljevanje potreb po varnosti in uravnoveženosti. Po mnenju Illersa je učenje potrebno videti v socialnem kontekstu družine, delovnega okolja in prijateljev v spoznavnem, čustvenem in socialnem procesu. Med ovire, ki jih naštevajo udeleženci izobraževanj v Sloveniji, spadajo: prezaposlenost, starost, bolehnost, pozabljivost, nezainteresiranost, stroški izobraževanja in neustrezna ponudba programov. Nekatere od ovir zmoremo odpraviti. Če smo dovolj trdni v sebi in če vemo, kaj hočemo, nas tudi pomanjkanje denarja ali depresivno okolje ne odvrne od stremeljenj k skupnemu dobremu, ko želimo preseči dosedanje znanje, se družiti in lažje soočiti s spremembami in novostmi, obvladovati odnose v družbi, po urejenem okolju, iz spoštovanja narave in veselja do učenja.

V preteklosti se je medgeneracijsko učenje odvijalo v širših družinah, danes ga v večji meri zagotavljajo različne institucije in med njimi že peto leto Društvo Univerza za tretje življenjsko obdobje Kras. S pomočjo izobraževanja tudi na Krasu spreminjamo

odnos do starih ljudi in starih ljudi do samih sebe ter prenašamo vzorce obnašanja, kulturno dediščino, znanje in modrost na mlajše.

Ob občinskem prazniku bomo sodelovali s svetovalno stojnico, kjer boste dobili odgovore na vaša vprašanja o študijskem programu za 2015/16 ter vsebinah in mentorjih. Če imate željo, da bi se vključili v izobraževanje, bomo z vami modrovali, katere vsebine bi bile za vas ustrezne. Lahko se boste včlanili ali podaljšali članstvo s plačilom članarine ter zagotovili študijski stol za jesen, saj bo število mest v nekaterih programih omejeno. V sodelovanju z Vaško skupnostjo in RKTSD Gorjansko boste 7. julija letos, na rojstni dan dr. Karla Štreklja, preživeli etnološko obarvan dan v Gorjanskem. V program, ki se bo pričel ob sedmih jutraj in trajal do večera, se boste lahko vključili kadarkoli. Počeli bomo prave stvari v pravem okolju in družbi pravih ljudi – z voljnostjo, radoživostjo in veseljem.

Vsem članom Univerze za tretje življenjsko obdobje Kras čestitam ob zaključku študijskega leta!

Besedilo: Nadja Mislej Božič

»Urbani sprehodi« – predlog aktivnih sprehodov po Komnu

V letošnjem letu je po vsej Sloveniji v mesecu maju potekalo precej nevsakdanjih sprehodov – aktivnih urbanih sprehodov po vzoru akcije »Jane's walk*«, ki izvira iz Kanade. Ideja je zanimiva in koristna, saj posameznika in skupnost spodbuja k aktivnejši uporabi javnega prostora in razmisleku o njegovi uporabnosti ali omejitvah. Pri vsakdanjih opravkih, pešačenju skozi kraj, velikokrat razmišljam, kako lahko so mi trenutno še dosegljivi in kot uporabniki prijazni javni prostori, kot so cestišče s pločniki, knjižnica, zdravstveni dom, kulturni dom, šola, različni uradi, volišče in podobno. Lahko so dostopni zame, ki sem zdrava! Kaj pa ostali? Gibalno ovirani, starejši, šibkejši, otroci, je tudi njim gibanje po mestnih, vaških javnih prostorih tako samoumevno preprosto?

Ker so javni prostori namenjeni javnosti, torej nam vsem, bi bilo prav, da imamo do njih neoviran dostop vsi in da se kot uporabniki počutimo prijetno. Hkrati pa pristojnim tudi sporočimo svoje želje glede njihove ureditve, pa naj gre za gostoto košev za odlaganje odpadkov, klopi za počitek ali prehoda za pešce na trgu, pohvalimo pa tiste, ki se trudijo za neoviran in enakopraven dostop vseh. Ne gre za nekonstruktivno kritiziranje temveč za opozarjanje na pomanjkljivosti in izboljšanje stanja s predlogi. Kako je v Komnu? To bi ugotavljali vaščani oziroma občani sami, ko bi na t. i. »aktivnem sprehodu«, v okviru katerega bi obiskali različne javne prostore (od cestišča, pločnikov, parkov do konkretnih ustanov), preverili fizično dostopnost (možnost dostopa z invalidskim vozičkom ali dvigalom, oprema za slepe in slabovidne ...), zabeležili pozitivne izkušnje in pomanjkljivosti ter zbrali zapiske z obiskov po javnih prostorih, jih ob zaključku uredili, glede na vrsto izkušnje. Primere dobre prakse bi kot skupina uporabnikov javno pohvalili, zbrali bi pa tudi primere, kjer bi bile dobrodošle izboljšave oziroma spremembe v korist določenih skupin uporabnikov ter ustvarili bi predloge za izboljšanje. Pre-

dloge vseh vrst bi poslali pristojnim (vodstvu javnih zavodov, občinski upravi itd.) in ostale občane v medijih obveščali o sprehodih in ugotovitvah. Tako bi, kot aktivni državljani, občani, tudi sami poskušali pripomoči k temu, da je naše okolje bolj prijazno za našo vsakodnevno uporabo. Prvi »urbani sprehod« po Komnu bo 22. junija 2015. Zberemo se pred Zadržnimim domom ob 18.00.

Ideja »Urbanih sprehodov« pod imenom »Jane's walk« je nastala v Torontu leta 2007 v spomin na Jane Jacobs, pronicljivo in kritično arhitektko in raziskovalko mestnega urbanizma in njegove uporabnosti za ljudi. O pobudi so na spletni strani Inštituta za politike prostora zapisali: »Urbani sprehodi »Jane's Walk« so približno uro in pol dolgi vodeni sprehodi po mestnih četrtih, ki ozaveščajo o pomenu pešačenja po vsakdanjih opravkih in poudarjajo učinek, ki ga imajo lahko pešci na urejanje mestnega prostora. Namenjeni so povezovanju prebivalcev s sosedi in sosesko in spodbujanju pripadnosti območju bivanja. Obenem sprehodi odpirajo priložnost za pogovor o težavah, s katerimi se stanovalci dnevno soočajo, ter omogočajo oblikovanje pobud, kako soseske narediti privlačnejše in prijetnejše za življenje.

...

V Torontu so bili prvi tovrstni sprehodi organizirani leta 2007, leto po smrti Jane Jacobs. Od 2009 naprej sprehode gosti tudi vedno več mest izven Kanade, od leta 2011 so med njimi tudi slovenska mesta. Leta 2013 je potekalo že prek 800 sprehodov v več kot 100 mestih po 22 državah. Pri nas smo lani skupaj izvedli 16 sprehodov v 11 slovenskih mestih, z nami pa je hodilo okoli 300 udeležencev.« (vir: <http://ipop.si/urbani-sprehodi-janes-walk/>)

Besedilo: Mojca Senegačnik

Tu smo, da vam pomagamo v najtežjih trenutkih

Minevanje, konec, spominjanje. Pojmi, s katerimi se ljudje ne radi soočamo, o njih ne radi govorimo in razmišljamo, kakor da se umiranje, smrt in žalovanje tičejo le drugih. A so kljub odriivanju in sprenevedanju, da nas ne zadevajo, to pojmi, ki so del življenja slehernega posameznika. Konec življenja in z njim povezani procesi so namreč edina enakost, ki doleti vse, bogate in revne, izobražene in neuke, slavne in anonimne, ne glede na prepričanje, raso in spol. So tudi opomin – izkoristite svoj dan, ne pozabite, da ta nekoč mine.

Prav zato so teme o minljivosti, smrti, pogrebu in žalovanju, če-tudi so še tako občutljive, pomemben del vsakdanjega življenja. Tudi na te, še tako neželene, dogodke je potrebno biti pripravljeni in o njih vsaj tu pa tam premisliti, podobno kakor o drugih pomembnih življenjskih vprašanjih.

Komunalno stanovanjsko podjetje d. d. Sežana se z omenjenimi temami srečuje že vrsto let. Njegova pogrebno-pokopališka dejavnost že od samega začetka skuša vestno izpolnjevati svoje poslanstvo, ki vključuje dovršeno organizacijo in izvedbo zadnjega slovesa, predvsem pa neguje brezpogojno predanost, ki sloni na spoštovanju pokojnika in njegovih svojcev.

Profesionalen in spoštljiv odnos do rajnika, tenkočuten pristop do žalujočih, prepleten s celovitim razumevanjem stanja, v katerem so ob smrti bližnjega ujeti, ter nazadnje strokovno zasnovana in skladno z željami svojcev izvedena pogrebna slovesnost so namreč temeljni cilji mlade in strokovno podkovane ekipe pogrebno-pokopališke dejavnosti Komunalno stanovanjskega podjetja d. d. Sežana.

Prav zaradi razumevanja bremen težkih trenutkov, ki se pojavijo ob izgubi najdražjega, vam v času le-teh zaposleni v okviru

pogrebno-pokopališke dejavnosti Komunalno stanovanjskega podjetja d. d. Sežana z nasveti in priporočili ter ob upoštevanju vaših želja nudimo celostno organizacijo in izvedbo pokopaliških ter pogrebnih storitev (prevzem in prevoze pokojnika – tudi mednarodne prevoze, ureditev vse potrebne dokumentacije za pogrebno slovesnost, pripravo pokojnika za zadnje slovo, celovito pripravo za upepelitev, pomoč pri izboru opreme v lastnem razstavnem prostoru, pomoč pri izboru cvetja v lastni cvetličarni, pripravo grobnega polja, organizacijo in izvedbo protokola žalne slovesnosti itd.).

S svojo razpoložljivostjo, posluhom, znanjem ter dolgoletnimi izkušnjami smo tu, da vam pomagamo v najtežjih trenutkih.

Ekipe pogrebno-pokopališke dejavnosti KSP d. d. Sežana

Foto: Arhiv pogrebno-pokopališke dejavnosti KSP d. d. Sežana

Pogrebne storitve

KSP D.D. SEŽANA

Partizanska cesta 2, 6210 Sežana

tel: 05/73 11 242, gsm: 041 646 639

Delavnica zbiranja projektnih predlogov za pripravo strategije lokalnega razvoja

Začelo se je novo programsko obdobje 2014-2020 in s tem tudi priprava nove strategije lokalnega razvoja (skrajšano SLR). SLR predstavlja temeljni dokument za izvajanje pristopa CLLD – Lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost. CLLD je orodje za spodbujanje celovitega lokalnega razvoja podeželja po načelu od spodaj navzgor. Ta pristop omogoča lokalnemu prebivalstvu, da z oblikovanjem lokalnih partnerstev, tako imenovanih lokalnih akcijskih skupin (skrajšano LAS), aktivno odloča o prioritetah in razvojnih ciljih lokalnega območja, vključno z viri financiranja za doseganje ciljev lokalnega območja.

V ta namen so bile v okviru LAS Krasa in Brkinov organizirane štiri delavnice, ki jih je vodil administrator LAS-a, Andrej Samec. Delavnice so potekale v vseh štirih občinah, ki jih pokriva LAS – v Divači, Hrpeljah, Komnu in Sežani.

Za občino Komen je bila delavnica organizirana v četrtek, 23. aprila 2015, v Fabianijevi dvorani v Štanjelu, udeležilo se je je 20 udeležencev. Delavnica je bila namenjena vsem podjetnikom,

gostincem, kmetom, nosilcem dopolnilne dejavnosti, društvom, predstavnikom krajevnih skupnosti in ostalim zainteresiranim z območja LAS Krasa in Brkinov. V prvem delu delavnice je bilo predstavljeno, kaj se je s sredstvi LEADER v LAS Krasa in Brkinov do sedaj že naredilo ter kakšne so smernice v programskem obdobju 2014-2020. Drugi del delavnice je bil namenjen pripravi SWOT analize in zbiranju projektnih predlogov, ki bodo služili kot osnova za pripravo SLR. Pri SWOT analizi vzamemo pod drobnogled štiri ključna področja: prednosti (S), slabosti (W), priložnosti (O) ter nevarnosti (T). Ob pripravi SWOT analize se je med udeleženci razvila konstruktivna razprava, predvsem o prednostih in priložnostih, ki jih ima kraško podeželje. Tako se je tekom triurne delavnice porodila marsikatera ideja, zaradi česar se nadejamo, da bo tudi programsko obdobje 2014-2020 uspešno.

Besedilo: LAS Krasa in Brkinov, ORA Krasa in Brkinov

Športnik Krasa in Brkinov 2014

»Ja, kje drugje, kot na prireditvi Športnik Krasa in Brkinov,« je bilo najpogostejše slišati v športni sferi občin Sežana, Hrpelje-Kozina, Komen in Divača odgovor na vprašanje, kje je potrebno biti v sredo, 5. marca, zvečer. Tretje leto zapored so se priznanja za najšportnika tega okolja podeljevala na področju štirih sosednjih občin. Prekrasna senožeška večnamenska dvorana je bila kot nalašč za sprejem najboljših športnikov, trenerjev in športnih funkcionarjev. Gostila je tudi veliko ime našega športa, delno kar domačina, olimpijskega zmagovalca, Rajmonda Debevca. »Moj oče prihaja iz Razdrtega, zato rad obiščem ta del Slovenije. Prireditev je bila ena izmed najprijetnejših. Vesel sem, da je med dobitniki priznanj tudi športni strelec,« je kasneje dodal prekaljeni strelski maček in se spomnil priznanja, ki ga je prejel Jože Čeper. Priljubljenost prireditve nakazuje izjemen obisk, saj je bila nova večnamenska dvorana nabito polna. Celotako, da vsi obiskovalci niso imeli svojega sedeža, ne v parterju ne na tribuni. »V prvi vrsti to kaže na razvoj naše prireditve v pravo smer. Nobenega dvoma ni, da je bila odločitev, da športnike nagradimo v družbi sosednjih občin, povsem pravilna. Tudi priznanja tako pridobivajo na veljavi,« je bil odkrit predsednik komisije za nagrajevanje, Marjan Suša, ki je s kolegi preučil preko 80 predlogov. Skozi zabavni program, ki ga je v sodelovanju z Miho Penkom pripravila Športna zveza Sežana, so se zvrstili številni zabavni vložki. Najprej je publiko ogrela skupinica učencev podružnične osnovne šole Senožeče, nato glasbeni nastop Sama, Barbare in Nastje, kasneje tudi plesni nastop društva Srebrna. Vrhunec dogajanja je bila razglasitev najboljših. V kategoriji klubov je to priznanje drugič zapored prejel Balinarski klub Hrast Kobjeglava-Tupelče, med športniki je bil za najboljšega izbran državni dvoranski prvak med starejšimi mladinci, Jan Luxa. Izkazala se je tudi mladinska državna prvakinja in najšportnica, Nika Frank, ki je kot trenerka karateja osnove prikazala v družbi mladih karateistov in celo gostiteljice, županje Občine Divača, Alenke Štruel Dovgan.

Besedilo: Niko Zadnik,
Športna zveza Sežana

Mediacija v lokalni skupnosti - povabilo k sodelovanju

Mediacija je prostovoljen zunaj sodni postopek/proces mirnega reševanja sporov, pri katerem sproti strani (partnerji v sporu – stranke) ob pomoči nepristranskega strokovnjaka (mediatorja) iščejo rešitev spora. Pri tem se v največji možni meri upošteva interese vseh – take, s katerimi so vsi zadovoljni. Izkušnje kažejo, da so takšne rešitve trajne in se sklenjeni dogovori največkrat ne spreminjajo.

Vloga mediacije v spornih razmerjih znotraj lokalne skupnosti je pomembna, ker poleg razreševanja nesoglasij in spornih situacij v prvi vrsti oživlja komunikacijo med posamezniki in skupinami v skupnosti, odpira prostor sodelovanja, medsebojnega vplivanja in soočanja med posamezniki in skupinami, ki sestavljajo lokalno skupnost.

V mediaciji so udeleženci mediator, ki je zaprosen za vodenje mediacije, in stranke v sporu, ki imajo lahko ob sebi odvetnike ali druge »spremljevalce«, če se vsi strinjajo s prisotnostjo drugih. Za uspešno mediacijo sta pomembna prostovoljno sodelovanje udeležencev – strank v sporu in njihova pripravljenost, da prevzamejo odgovornost za svoje odločitve. Zato kakršno koli siljenje v mediacijo ali zadrževanje v njej nima smisla, ker se tako ne bi doseglo njenega prvotnega namena, ki je mirna in poštena rešitev spora, ki jo praviloma med postopkom predlagata sproti strani. Mediator se nikdar ne postavi na eno ali drugo stran. Mediator pomaga, da se stranki pogovorita o skupnih problemih ter da na odprt in pošten način poiščeta sporazumno rešitev

nastalega položaja. Mediator ne vsiljuje nikakršnih odločitev.

Pri mediaciji je v ospredju položaj strank. Nasprotni strani ugotovijo, katera so področja medsebojnega nesporazuma in poiščejo rešitve, s katerimi boste vsi zadovoljni. Pri mediaciji ni zmagovalcev in poražencev.

Med pomembnejšimi področji sporov – konfliktov so: vseh vrst medsosedskih sporov; nesoglasja s pravnimi osebami, javnimi servisi, distributerji ... (spori glede plačil storitev, kakovosti opravljenih storitev komunale, elektrike, telekomunikacij ...); sprejemanje skupnih dogovorov, pravil v blokih, enostanovanjskih ali večstanovanjskih hišah, glede adaptacij, uporabe skupnih prostorov, skupnih površin ...; dogovori za večjo kakovost bivanja v občini, vaški skupnosti, soseski, bloku, družinski skupnosti ...

V primerjavi s sodnim postopkom z mediacijo dosežejo dogovor veliko hitreje in tudi ceneje. V povprečju mediacija obsega tri do pet srečanj. Vsako srečanje traja približno uro in pol. Mediator po uvodnem razgovoru s sprotima stranema oceni situacijo in jima sporoči predvideno število srečanj.

Vsi, ki si želite reševanja sporov ali nesoglasij po poti mediacije, boste povabljeni na skupno srečanje, kjer boste dobili vse potrebne informacije. O kraju in času srečanja boste pravočasno obveščeni.

Besedilo: mag. Jurij Smerdelj,
mediator pri Okrožnem sodišču v Ljubljani
TD Brest, Brestovica pri Komnu

Razvijamo intelekt in osebnost pri otrocih, izboljšujemo koncentracijo in olajšamo učenje

Program Brainobrain razvija vizualizacijo, koncentracijo, točnost, hitrost, voditeljske sposobnosti, spomin, večopravilnost, samozavest, sprejemanje odločitev s pomočjo starodavnega računalja abakusa, NLP tehnik (nevrolingvistično programiranje) in vaj Brain gym®.

Program Brainobrain je, po več kot deset letih uspešnega delovanja v 23 državah po svetu, težko pričakovan prišel tudi v Koper in Sežano. V Kopru je prva skupina že uspešno opravila prvo stopnjo programa. »Znanstvene raziskave so pokazale, da če se otrok uči z gledanjem, poslušanjem in prijemanjem, je njegovo pomnjenje hitrejše in dolgotrajnejše. Brainobrain izkorišča to dejstvo z edinstvenim in inovativnim načinom uporabe te tehnike, s kombiniranjem metodologije VAK, miselnega pripomočka abakusa (matematike), angleških besed, nekaterih otrokom primernih metod iz nevrolingvističnega programiranja (aplikativna psihologija), kreativnih dejavnosti in drugo,« poudarja licencirana trenerka, Nataša Škrinjar, iz Sežane.

Brainobrain je tečaj, namenjen otrokom od 4. do 14. leta, ki ima 10 oziroma 12 stopenj, vsaka stopnja traja 3 do 4 mesece. Program Little Bob je prilagojen otrokom od 4. do 7. leta starosti. Treninki potekajo v majhnih skupinah.

Možganske sposobnosti in življenjske veščine ostanejo otroku po zaključenem programu kot vseživljenjska popotnica in jih

lahko uporabljajo skozi vse življenje na vseh področjih učenja in življenja. Vpis v nove skupine za september poteka že v maju – pišite Nataši Škrinjar, licencirani trenerki, na natasa@brainobrain.si, da si zagotovite mesto. Več informacij na tel. št. 040 480 228 ali na spletni strani www.lazjeučenje.si

Besedilo in fotog: Olga Knez

Burja

Zadruga Sivka s Krasa in Kosovelov dom Sežana razpisujeta

FOTOGRAFSKI NATEČAJ NA TEMO SIVKA V KONTEKSTU.

Pogoji sodelovanja na natečaju

Natečaj je odprt od 1. junija 2015 do 31. avgusta 2015 do polnoči. V natečaju lahko sodelujejo vsi s stalnim bivališčem v katerikoli državi Evropske unije.

Sodelujoči lahko prijavijo fotografije, posnete v zadnjih dveh letih. Ni omejitev pri medijih, s katerimi so posnete, ali dodatni umetniški obdelavi.

Sodelujoči naj posamezno fotografijo pošljejo skupaj s prijavnico, ki je objavljena na spletnih straneh <https://sl-si.facebook.com/FestivalSivke> in <http://www.kosovelovdom.si/> (zavihek razstave), na elektronski naslov sivkavkontekstu@gmail.com. Fotografija naj bo v formatu .jpg, dolžina daljše stranice vsaj 2500 pixlov. Prepozne, nepopolne ali nepravilne prijave ne bodo upoštevane.

Izbor in predstavitev najboljših del

Prijavljena dela bo pregledala strokovna komisija v sestavi: Uroš Abram – fotograf, Jure Medvedšek – predstavnik zadruga Sivka s Krasa in Mojca Grmek – kustosinja in predstavnica Kosovelovega doma. Komisija bo določila izbor najkvalitetnejših del, ki bo predstavljen na razstavi v Kosovelovem domu Sežana v novembru 2015, in izbrala tri najboljše dela, ki bodo tudi nagrajena. O izboru del za razstavo bodo avtorji obveščeni po elektronski pošti. Nagrajenci bodo razglašeni na odprtju razstave.

Aktivna Pliska

Pridruži se nam in aktivno stopi poletju naproti.

S Plisko na pohode, vodeno vadbo in kolesarjenje – vsak ponedeljek, sredo in petek ob 6. uri se iz Pliskovice podamo na JUTRANJI POHOD PO PLISKINI POTI. Aktiven začetek dneva vsekaror pripomore k boljšemu počutju skozi ves dan.

V Mladinskem hotelu Pliskovica prirejamo vsak petek vodeno vadbo z vadbenimi elementi, ki krepijo globlje stabilizacijske mišice in tvorijo zasnovo zdravega močnega telesa.

Posebnost teh vadb je ta, da se izvajajo brez uteži, kar pomeni, da se vse dela le s težo svojega telesa. Določen del vadbe vsebuje tudi kardio del, ki je pomemben za kurjenje maščob po našem telesu.

V soboto, 20. junija 2015, bomo na kolesu sledili kamnosekom. Vodeno kolesarjenje bo potekalo med kraškimi zidovi, spoznali pa bomo življenje kamnosekov nekoč in danes.

V četrtek, 25. junija 2015, ob 5:30 pa ponovno tradicionalni pohod: ČAR JUTRA NA PLISKINI POTI. Na nogah bomo začutili prvo poletno roso in pozdravili prvo jutranje ptičje petje, ki nas bo spremljalo ob pohodniški poti ovčke Pliske.

Besedilo: Ines Babič

AKTIVNA PLISKA

Pridruži se nam in aktivno stopi poletju naproti.
S Plisko na pohode, vodeno vadbo in kolesarjenje:

- vsak ponedeljek, sredo in petek ob 6.00:
JUTRANJI POHOD po Pliskini poti
- vsak PETEK ob 19.00 vodena vadba
- 20.6. **KOLESARJENJE »Po sledih kamnosekov«**
- 25.6. ob 5.30 **POHOD »Čar jutra po Pliskini poti«**

WWW.HOSTELKRAS.COM
WWW.PLISKOVICA.SI

21. junij NEDELJA	9:00 11:00 12:00 14:00 16:00 19:30	Venček sv. Ivana 2015 Lokalna ponudba na stojnicah Razstava venčkov sv. Ivana Predstavitel kamnoseške, kovaške ter drugih domačih obrti Kuhanje golaža Delavnica izdelovanja venčkov Kulturni program: Društvo Kraški šopek Izbor najlepšega venčka	Štanjel, grad	Grad Štanjel – galerija in turizem Tel.: +386 (0)5 7690 197 gradstanjel@guest.arnes.si
	21:00	GRAJSKO POLETJE 2015 Gledališka predstava – komedija »Po mojem Slovenci« Izvajalec: Boris Kobal in njegovi	Štanjel, grajsko dvorišče	ŠKUD Biser Krasa Štanjel Tel.: +386 (0)31 378 424 hocevar.boris@siol.net
24. junij SREDA	19:00 22:00	»Pohod v kresno noč« Začetek bo ob 19. uri izpred dvorane v Kobjeglavi Prižig kresa ter druženje	Kobjeglava, kulturni dom	Društvo Kraški slavček kraski.slavcek@gmail.com Erika Rojc: Tel.: +386 (0)40 277 337
26. junij PETEK	17:00	Odpri turnir v odbojki Brestovica 2015	Brestovica pri Komnu	TD Brest Tel.: +386 (0)31 305 586 dani.masten@gmail.com www.brestovica.com
27. in 28. junij		6. FESTIVAL SIVKE NA KRASU	Ivanji Grad	Ekotera d. o. o. Tel.: +386 (0)41 387830 tanja@ekotera.si www.ekotera.si
27. junij SOBOTA	20:00	Godbe po kraških vaseh: Pihalna godba Vrhpolje, Pihalni orkester Komen	grad Štanjel	Glasbeno umetniško društvo Pihalni orkester Komen Kavčič Evgen: +386 (0)41 773 797
28. junij NEDELJA	21:00	GRAJSKO POLETJE 2015 Gledališka predstava – komedija »Gugalnik« Izvajalec: Gledališka skupina Globočnjak Kambreško	Štanjel, grajsko dvorišče	ŠKUD Biser Krasa Štanjel Tel.: +386 (0)31 378 424 hocevar.boris@siol.net
2. – 5. julij.		Volčji sound – od klasike do jazza, od folklorne do rocka	Volčji Grad	Zavod Naš mali dobri svet Društvo Debela griza
3. in 4. julij	17:00	Live after death – metal festival	Komen	MD Š.U.Z rogeljanejc@gmail.com
5. julij NEDELJA	21:00	GRAJSKO POLETJE 2015 »Pogrešani soprog« Izvajalec: KUD ŠEMPETER	Štanjel, grajsko dvorišče	ŠKUD Biser Krasa Štanjel Tel.: +386 (0)31 378 424 hocevar.boris@siol.net
10. in 11. julij		BRŠKA NOČ Nogometni turnir (10. in 11. julij) Zabava z glasbeno skupino Nočni skok in Tri bote (11. julij)	Brje pri Komnu	Društvo k'munska štjma Brje Tel.: +386 (0)51 601 414 drustvo.brje@gmail.com
17. julij PETEK		Fabianijevo leto v občini Komen: Literarni večeri S knjigo pod Fabianijevo murvo	Kobdijl, Štanjel	Občina Komen Tel.: +386 (0)5 7310 450 www.komen.si www.stanjel.eu Knjižnica Komen
17. – 19. julij	18:00	Krastival – punk festival	Komen	MD Š.U.Z rogeljanejc@gmail.com
19. julij NEDELJA	9 : 0 0 – 20:00	Kulinartfest – Mednarodni sejem kuharskih knjig in knjig s kulinarično vsebino	Volčji Grad	Društvo Debela Griža Tel.: +386 (0)31 387 404
18. – 29. avgust		SOLOKAMP – mednarodni mojstrski tečaj za pevce in instrumentaliste s koncerti	Štanjel	UPOL Tel.: +386 (0)31 863 499 info@upol.si

5. september SOBOTA		Medgeneracijsko srečanje: Srečanje vseh vaščanov	Štanjel	ŠKUD Biser Krasa Štanjel Tel.: +386 (0)31 378 424 hocevar.boris@siol.net
------------------------	--	--	---------	--

Osmice

19. junij do 28. junij	Osmica na Kmetiji Kosmina	Brje pri Komnu 051 242 071 031 893 704
------------------------	---------------------------	--

VABLJENI NA DELAVNICO

»UČINKOVITA RABE ENERGIJE V GOSPODINJSTVIH IN PODJETJIH«,

kjer se boste seznanili z nasveti za **varčevanje** z energijo,
glede uporabe **obnovljivih virov energije** ter o
možnostih **financiranja ukrepov**.

Predstavljeni bodo aktualni razpisi za pridobitev namenskih nepovratnih sredstev in ugodnih kreditov s strani:

- Eko sklada,
- SID banke,
- ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano,
- ministrstva za infrastrukturo,
- velikih zavezancev in
- drugih institucij.

KDAJ?

v torek, 23. junija 2015, ob 19. uri

KJE?

v občinski stavbi v Komnu, sejna soba

Knjižnica Komen vas v juniju in juliju
vabi na ogled razstave
»SENO« V MINIATURAH:
razstava vozov Janka Samse

Janko Samsa je iz ljubezni do raziskovanja naše zgodovine ustvaril prav posebne zapisovalce preteklosti – vozove. Želel je namreč ohraniti spomin na čase, ko so bile kraške in druge ceste polne vozov, ki jih je vlekla živina. Posvetil se je raziskovanju zgodovine voza in našel najstarejši zapis na likovnih upodobitvah vaške situle, kjer sta bila »izrisana« lepo vidna vozova. Samsa ju je rekonstruiral v merilu 1:7, upoštevajoč vse podatke na situli. In tako se je začela zgodba, ki šteje sedaj že skoraj 150 vozov.

VABILO

na prvi »URBANI SPREHOD« po Komnu,
ki bo v ponedeljek, 22. 6. 2015.

Dobimo se pred Zadržnim domom ob 18.30.

Lepo vabljeni

MLADI Fest 2015

3.-18.
JULIJ
2015

3.7 | ODPRTJE

VERTIGO + JAZZ PUNT BIG
BAND: TRIBUTE TO BEATLES

4.7 | DOMORODCI

11.7 | PULVERS

RUSHMORE

18.7 | WKRWGLCA

ELVIS JACKSON IN DRUGI

+ DELAVNICE ZA OTROKE, POLETNI KINO,
PREDSTAVE, KONCERTI...

WWW.MLADIFEST.ORG

Poletni kino na Krasu 2015 Divača

Sežana

sreda, 8. 7. ob 21.30
Postali bomo prvaki sveta
(Bicemo prvaci sveta), športna komična drama,
r. Darko Bajić, 2015

sreda, 15. 7. ob 21.30
Kaj počnemo v mraku
(What We Do in the Shadows),
mokumentarna vampirska komedija,
r. Taika Waititi, Jemaine Clement, 2014

sreda, 22. 7. ob 21.30
Stoletnik, ki je zlezel skozi okno in izginil
(Hundraaringen som blev ut genom
fönstret och försvann), komična pustolovščina,
r. Felix Herngren, 2013

sreda, 29. 7. ob 21.30
Cena slave (La Rancœur de la gloire),
kriminalna komedija,
r. Xavier Beauvois, 2014

sreda, 19. 8. ob 21.30
Slovenski kratki komični filmi
(društvo Kraken), pregled slovenske filmske
kratkometražne komedije zadnjih let
Na ogled bodo filmi različnih produkcij in
avtorjev, od študentskih do neodvisnih kratkih
filmov, ki pa jih družijo odlični smisel za humor!

sreda, 26. 8. ob 21.30
Fantozzi 1
r. Luciano Salce, 1975

Predvajanja bodo v amfiteatru Kosovelovega
doma Sežana. Če bo vreme slabo pa, bodo
predvajanja v Veliki dvorani. Vstopnine ni.
Za natančne informacije glej spletno stran
www.kosovelovdom.si

petek, 3. 7. ob 21.30 /
Poklon Lojzetu Potokarju
Balada o trobenti in oblaku,
r. France Štiglic, 1961

petek, 10. 7. ob 21.30
Na svoji zemlji, r. France Štiglic, 1948

petek, 17. 7. ob 21.30
Partizanski dokumenti 1941–1945,
r. Stane Viršek, 1961
Slovensko primorje, r. Metod Badjura, 1947

petek, 24. 7. ob 21.30
Dobri stari pianino, r. France Kosmač, 1959

petek, 31. 7. ob 21.30
Nevidni bataljon, r. Jane Kavčič, 1967

petek, 7. 8. ob 21.30
Tistega lepega dne, r. France Štiglic, 1962

petek, 14. 8. ob 21.30
Ne joči, Peter, r. France Štiglic, 1964

petek, 21. 8. ob 21.30
Akcija, r. Jane Kavčič, 1960

petek, 28. 8. ob 21.00
Ljubezen, r. Rajko Ranfil, 1984

Vstopnica za kino predstavo pod zvezdami velja
tudi kot vstopnica za ogled Muzeja slovenskih
filmskih igralcev. V primeru dežja ali burje
program Letnega kina Muzeja slovenskih
filmskih igralcev v Divači odpade – za
natančne informacije na dan dogodka glej
spletno stran Kinoteke (www.kinoteka.si) in
Muzeja slovenskih filmskih igralcev
(www.muzejdivaca.si).

OBČINA
SEŽANA

									POTROŠNJA RAZPO- LOŽLJIVIH SREDSTEV	STAREJŠI MOJZEŠOV BRAT	IGRA NA ČRNO BELIH POLJIH	TOMAŽ LETNAR	ITALIJANSKI SAKSOFO- NIST	FILOZOF. RAZPRE- DANJE TEORIJE	SL. SLIKAR (ANTON, 1862 – 1905)		
							MESNI NAMAZ										
							KOMAD BELIH VRAN										
KDOR NE ŽI- VI V SKLADU Z MORALNI- MI NAČELI							▽										
PRAVO- SLAVNI PREDSTOJ- NIK ŽUPNIJE												RASTE IZ ČELJUSTI					
											SL. PEVKA (MARTA)						
STRIPOVSKI JUNAK FORD											TOLKAČ, KIJ						
JADRANSKI OTOK										BUFFET					STAR, ČASTITLJIV MOŽ		
										IZREK ZEN BUDIZMA							
NENADEN MOČEN VOJAŠKI NASKOK												ETIOPSKI GOSPOD					
												POL BESEDE AVTO					
TELUR									TRAVA TRET. KOŠNJE								
PREBIVAL. MALAJE									JAMA								
▷												POSODA ZA ROŽE					
												MADŽARSKI EMERIK					
							TOMAŽ MAHKOVIC	MESTO V HIDALGU (MEHIKA)	TISOČ KILO- GRAMOV	KOMAD SIDDHARTE	ENATZ, APAN, RENAZ, ETTU,	STAR. SL. GL. SKUPINA BENJAMIN (OKRAJŠ.)	▽		NEHOTEN TRZAJ		
														RAZPOLOŽ. OZRAČJE			
GRŠKA BOGINJA NESREČE												ODVEČNE STVARI				AMERIŠKA FOLK PEVKA (JOAN)	
												ALEKSAN- DROVA ŽENA					
NA WECEJU OPRAVLJA- MO MALO IN VELIKO											POPLAH				ARHITEKTOV BILTEN		
											ČASOPIS SV. SEDEŽA				RIMSKI CESAR		
SLOVENSKA PEŠNICA IN SLIKARKA JEREB											JAP. CVETL. ARANŽMA						
											VULKANSKI IZBRUH						
POUK, NASVET														INJE			
														TU SE NAHAJATE			
							KOMAD ADIJA SMOLARJA	SLABOUM- NEŽ, OMEJENEC (POMANJŠE.)	AM. PEVEC (FRANK)				IT. SMUČ. (BIBIANA)				
													BIATLONKA IDLAND				
CIKEL PESMI SIMONA JENKA; SL. REVILJA											KEMIČNI ZNAK ZA ZLATO		FOTOGRAF HODALIČ			ŽENSKO VRHNE OBLAČILO	VZDEVEK NOGOMET. BERNARDA DIETZA
													ŽUPAN OPLOTNICE				
NAGNOJ											AMERIŠKA IGRALKA TURNER	PODROČJE OB REKI SOTLI					
SREDINA BESEDE TREBUH										KAJNOV BRAT		OTOK V JADRANU			PISATELJ FLEMING		
										OKRAJŠANA IZABELA		LJUBINKA TERŽAN			DOLGOREPE PPIGE		
Z NJIMI GLEDAMO										MINERAL Z AVALE			PREBIVALKA TAJSKE				
VODNA PREGRADA										NIZOZEMSKI HITROSTNI DRSALEC RITSMA			UPODOB- LJEN MOŠKI, KI MOLI				
IZRAELSKA LUKA										NEKDANJA NORVEŠKA GLASBENA SKUPINA		STO KVADRATNIH METROV	ITALIJANSKI KRAVJI SIR IZ BENEČIJE				

Pravilno izpolnjeno geslo nam na dopisnici pošljite do petka, 22. 8. 2015 na naslov Občina Komen, Komen 86, 6223 Komen, s pripisom »za nagradno križanko«. Na dopisnici ne pozabite pripisati svojega imena in priimka, naslova ter telefonske številke. Med prispelimi pravilno izpolnjenimi gesli bomo izžrebali tri nagrajence.

Rešitev nagradne križanke Burja Marec 2015 - VODORAVNO: obala, Mabul, melanholija, EL AL, oškrec, tabu, Stamma, Dapit, NS, finomehanika, karavana, arenica, Ali Baba, inka, bes, casino, Anka, pott, bakrarna, krti, brananje, Uriel, IA, Imidan, Dobrna, omajek, Elana, AD, lemež, Aniar, Eka, ovalnost, Šalim, Reno Nonsens, tisk, Ahil, vas, IH, salo, sajenik, škapulir, Platonova, Motono, ako, aval, Opanal

GESLO: Fabianijevo leto

1. nagrada: Robert Kobal iz Tomačevice (knjiga Volčji Grad)
2. nagrada: Ada Ličer iz Komna (knjiga Junaki neba)
3. Nadija Fakin iz Škrbine (glasbeni CD)

GESLO:

PRIREDITVE OB OBČINSKEM PRAZNIKU

OBČINA KOMEN

14. junij - nedelja

- 17:00 GORJANSKO, ŠTREKLJEVA DOMAČIJA (OBČINA KOMEN)
Podelitev Štrekljeve nagrade
21:00 ŠTANJEL, GRAJSKO DVORIŠČE (ŠKUD BISER KRASA ŠTANJEL)
Grajsko poletje 2015 - Gledališka predstava –
komedija »Mrtvi ne plačujejo davkov«
Izvajalec: Prosvetno društvo Štandrež

18. junij - četrtek

- 18:00 KOBDILJ, FABIANIJEVA DOMAČIJA (ZAVOD FABIANI)
Fabianijevo leto v občini Komen
Odkritje doprsnega kipa Maksa Fabianija

19. junij - petek

- 19:00 ŠTANJEL, SPACALOVA GALERIJA (OBČINA KOMEN)
Slavnostna seja ob prazniku občine Komen

20. junij - sobota

- KOMEN, PARKIRIŠČE PRED OBČINSKO STAVBO (OBČINA KOMEN)
16:00 Doživi enogastronomijo v Komnu
Predstavitev in pokušina hrane in vina
domačih in drugih ponudnikov
S kolesom čez Komenski Kras
Predstavitev lokalnih ponudnikov in društev
Animacije in delavnice za otroke
Predstavitev domačih ustvarjalcev
Razstava miniaturnih vozov v knjižnici
17:00 Kulturni in športni program
Otroški pevski zbor Komen
Mažoretna skupina Štanjel
Športno društvo Partizan Renče
Kulturno umetniško društvo Plesne sanje
Pihalni orkester Komen
Vrtec Komen
Pepina in Rozina
19:00 Lokalna glasbena skupina The t kap
21:30 Petar Grašo s skupino
24:00 DJ Nick Karsten

21. junij - nedelja

- ŠTANJEL, GRAJSKO DVORIŠČE
(GRAD ŠTANJEL – GALERIJA IN TURIZEM, DUŠANA ŠVAGELJ S.P., STOJNICARJI)
[Venček sv. Ivana 2015](#)
9:00 Lokalna ponudba na stojnicah
11:00 Razstava venčkov sv. Ivana
Predstavitev kamnoseške, kovaške ter drugih domačih obrti
12:00 Kuhanje golaža
14:00 Delavnica izdelovanja venčkov
16:00 Kulturni program: Društvo Kraški šopek
19:30 Izbor najlepšega venčka
21:00 Štanjel, grajsko dvorišče (ŠKUD Biser Krasa Štanjel)
Grajsko poletje 2015
Gledališka predstava – komedija »Po mojem Slovenci«
Izvajalec: Boris Kobal in njegovi

24. junij - sreda

- KOBJEGLAVA, KULTURNI DOM (DRUŠTVO KRAŠKI SLAVČEK)
19:00 »Pohod v kresno noč«
22:00 Prižig kresa ter druženje

26. junij - petek

- 17:00 BRESTOVICA PRI KOMNU (TD BREST)
Odprt turnir v odbojki Brestovica 2015

27. junij - sobota

- 20:00 GRAD ŠTANJEL, ŠTANJEL (PIHALNI ORKESTER KOMEN)
Godbe po kraških vaseh:
Pihalna godba Vrhpolje
Pihalni orkester Komen

27. – 28. junij

- IVANJI GRAD (EKOTERA D.O.O.)
6. Festival sivke na Krasu

28. junij - nedelja

- 21:00 ŠTANJEL, GRAJSKO DVORIŠČE (ŠKUD BISER KRASA ŠTANJEL)
Grajsko poletje 2015
Gledališka predstava – komedija »Gugalnik«
Izvajalec: Gledališka skupina Globočnjak Kambreško

Gust in Žluk

KOMENSKI OBČINSKI PRAZNIK

KOMEN, 20. JUNIJ 2015

ob 16.00 uri

*Doživi
enogastronomijo
v Komnu*

**SPREMLJEVALNI
PROGRAM**

KOLESARJENJE PO
KOMENSKEM KRASU

KULTURNI PROGRAM

**PREDSTAVITEV
LOKALNIH PONUDNIKOV
IN DRUŠTEV**

DELAVNICE

ANIMACIJE ZA OTROKE

ob 19.00 uri

THE TRAP

ob 21.30 uri

**PETAR
GRAŠO**

DJ NICK KARSTEN